

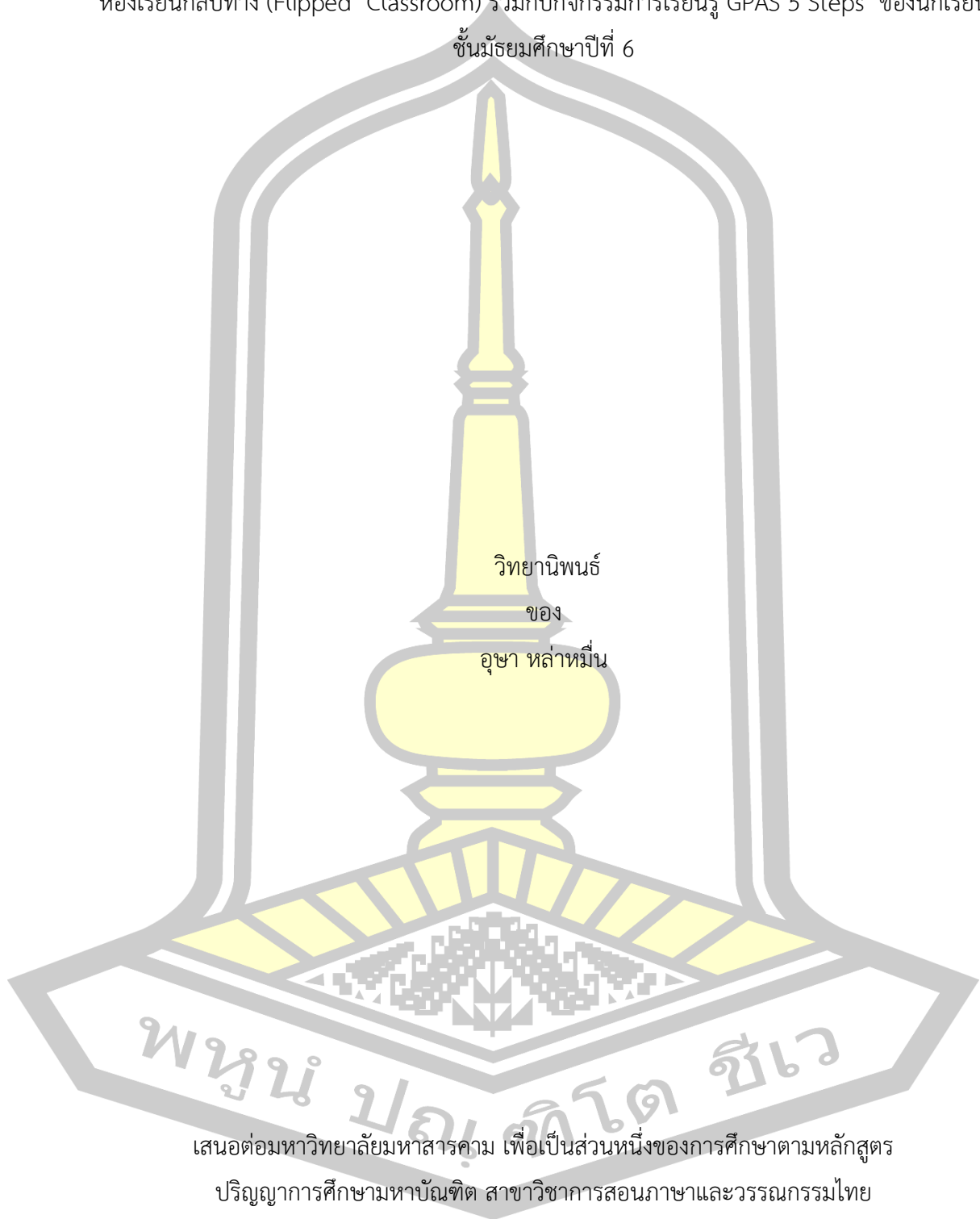
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้
ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

วิทยานิพนธ์
ของ
อุษา หล่ำหมื่น

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย
ตุลาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้
ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

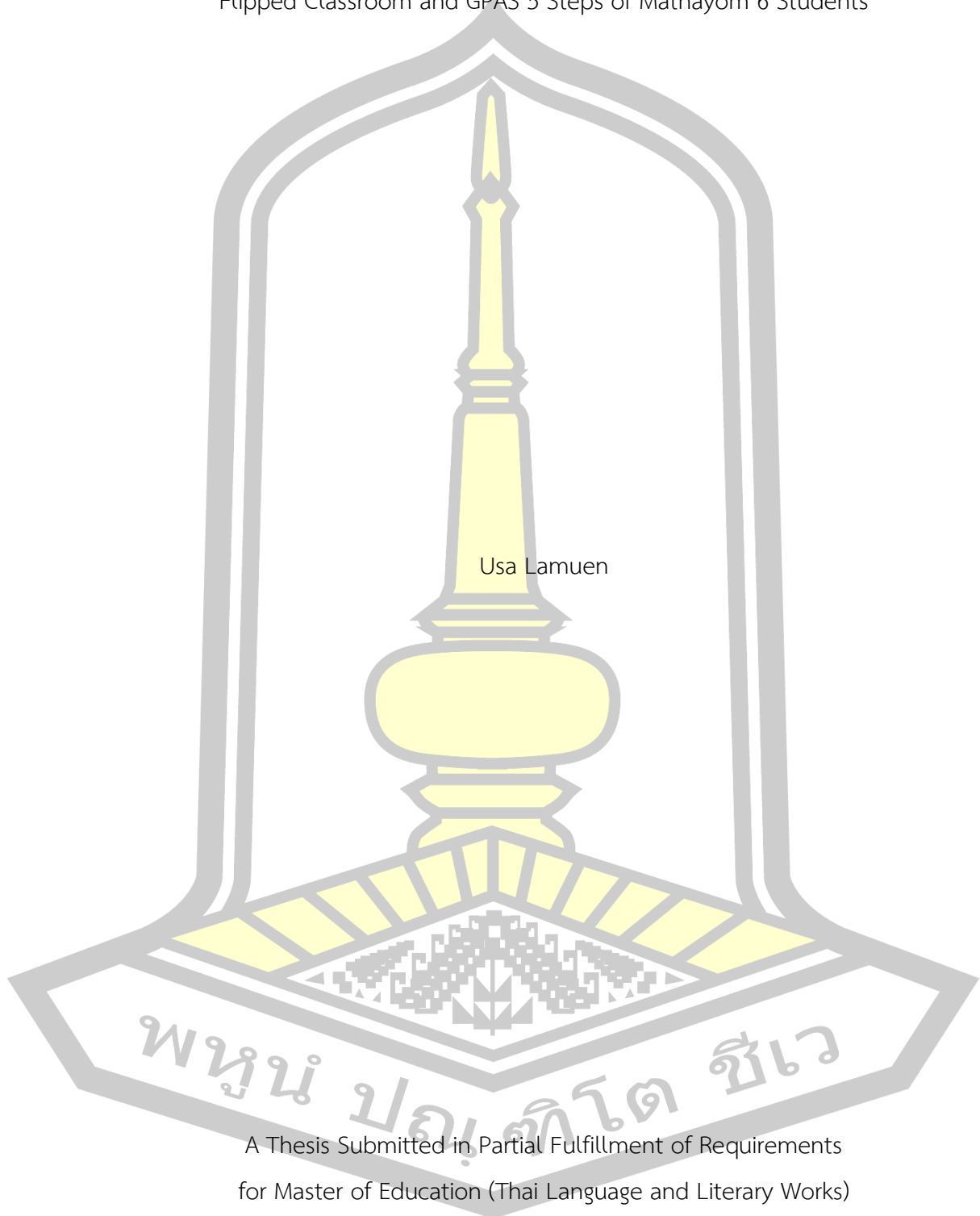

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย

ตุลาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of Academic Achievement on Reading Samakkhi Phet Khum Chan by
Flipped Classroom and GPAS 5 Steps of Mathayom 6 Students

Usa Lamuen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Thai Language and Literary Works)

October 2023

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวอุษา หล้าหมื่น
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อ. ดร. โสภี อุ๋นทะยา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. สมัย วรรณอุตร)

..... กรรมการ

(ผศ. ดร. ณัฐกฤตา นามมนตรี)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. อนุชา พิมศักดิ์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. นิตยา วรรณกิติร์)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย อูษา หล่ำหมื่น

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมัย วรรณอุตร

ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต **สาขาวิชา** การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม **ปีที่พิมพ์** 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ทั้งก่อนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 คน ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps จำนวน 8 แผนการเรียนรู้ รวมเวลา 8 ชั่วโมง และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (t - test Dependent Samples)

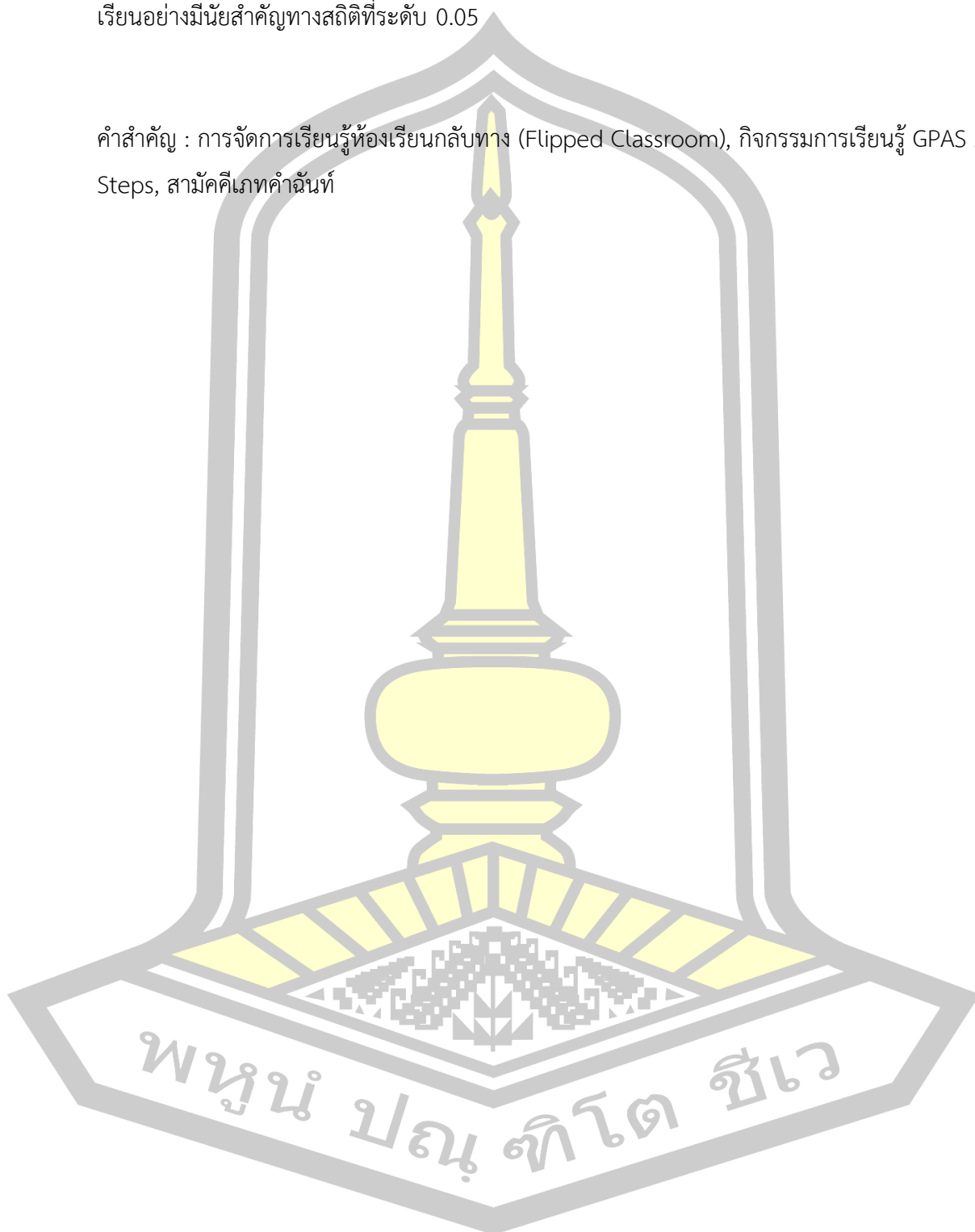
ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. แผนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E1 / E2) เท่ากับ 81.10/ 86.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ทั้งก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5

Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom), กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps, สามัคคีเกศาคำฉันท

TITLE	Development of Academic Achievement on Reading Samakkhi Phet Khum Chan by Flipped Classroom and GPAS 5 Steps of Mathayom 6 Students		
AUTHOR	Usa Lamuen		
ADVISORS	Assistant Professor Smai Wannaudorn , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Thai Language and Literary Works
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

ABSTRACT

The objectives of this research are: 1) to improve the effectiveness of the learning management plan on Samakkhi Phet Khum Chan through Flipped Classroom and GPAS 5 Steps Active Learning of Mathayom 6 students. To be effective according to the criteria. 80/80 2) Comparison of academic performance of literature before and after teaching on Samakkhi Phet Khum Chan through Flipped Classroom and GPAS 5 Steps Active Learning of Mathayom 6 students. Academic year 2022, Khanadmonpittayakom School, Sangkha District, Surin Province Data collection tools include Flipped Classroom with GPAS 5 Steps, 8-hour schedules, and achievement tests. 5 Multiple Choice Types, 30 Choices Analyze data using statistics such as percentage, mean, standard deviation, and t-test for dependent samples.

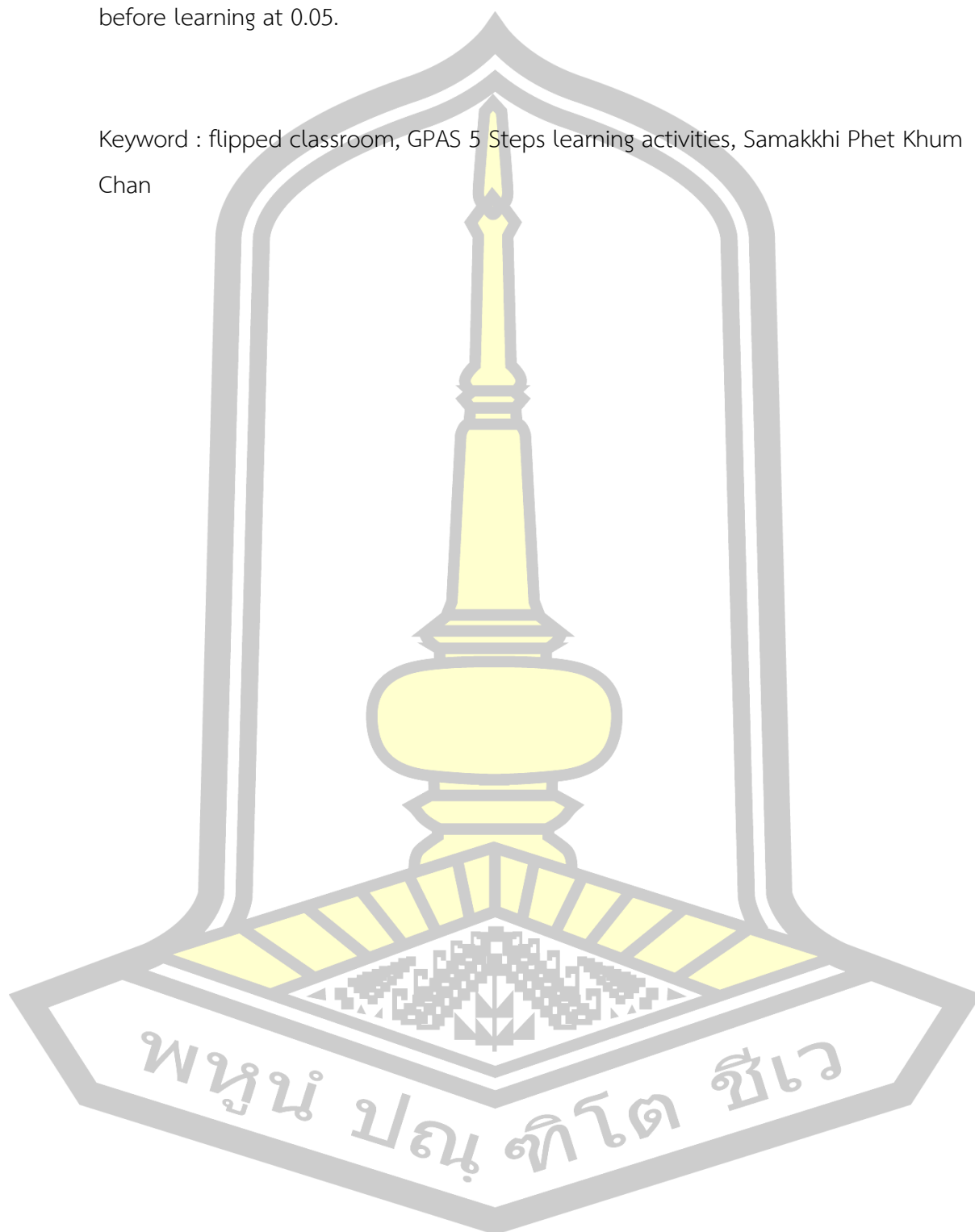
The results of the research are as follows :

1. Learning Management Plan Samakkhi Phet Khum Chan of Flipped Classroom and GPAS 5 Steps Active Learning of Mathayom 6 students with an efficiency (E1 / E2) of 81.10 / 86.20, which is higher than the established threshold of 80/80.

2. Academic performance before and after the class Samakkhi Phet Khum Chan of Flipped Classroom and GPAS 5 steps Active Learning of Mathayom 6

students had a statistically significant higher average post-learning performance than before learning at 0.05.

Keyword : flipped classroom, GPAS 5 Steps learning activities, Samakkhi Phet Khum Chan

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความเมตตาและกรุณาจาก อาจารย์ ดร.โสภี อุันทะยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา พิมศักดิ์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกฤตา นามมนตรี คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมัย วรรณอุตร อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้หาคำปรึกษา ชี้แนะ แก้ไขข้อบกพร่องแก่ผู้วิจัยด้วยความเอาใจ ใส่มาโดยตลอด ครูผู้เปี่ยมด้วยเมตตาธรรมที่กรุณาให้คำแนะนำส่งเสริม ตลอดจนตรวจทานแก้ไข ข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งและ ขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชานนท์ ไชยทองดี คุณครูสุภัญญา ศรีโท คุณครูธัญธิญา มา แนนม คุณครูมนตรี ออกุ่น และศึกษานิเทศก์จ้อภา คณิงเพียร ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจ ปรับปรุง แก้ไข เครื่องมือที่ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตรการสอนภาษาและ วรรณกรรมไทย คณาจารย์ บุคลากรฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำนักวิทย บริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ประสทาวิชาความรู้ตลอดจนผู้เขียนตำราวิชาการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าและใช้อ้างอิงทุกท่าน ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ นิสิตสาขาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทยทุก คน ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจมิตรแก่ผู้วิจัยเสมอมา ซึ่งไม่สามารถจะระบุชื่อหรือเอ่ยนามคนใดคน หนึ่งได้ เพราะทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันหมด

ผู้ที่ขาดเสียไม่ได้ที่จะกล่าวขอบคุณซึ่งไม่สามารถที่จะสรรหาคำใดมากล่าวจึงจะเพียงพอ พระคุณในชีวิตนี้ คือ คุณพ่อคุณแม่ ผู้ให้กำเนิดและเป็นครูคนแรกที่อบรมเลี้ยงดูมาอย่างเต็ม ความสามารถโดยไม่แสดงความเหน็ดเหนื่อยให้ลูกเห็น คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องสักการบูชาพระคุณบิดามารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้วิชา ความรู้ อบรมสั่งสอนศิษย์เกิดสติปัญญา จนนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตอีกขั้นหนึ่งของผู้วิจัยในครั้งนี้

พูนุ ปรณ ทิโต ชีเว

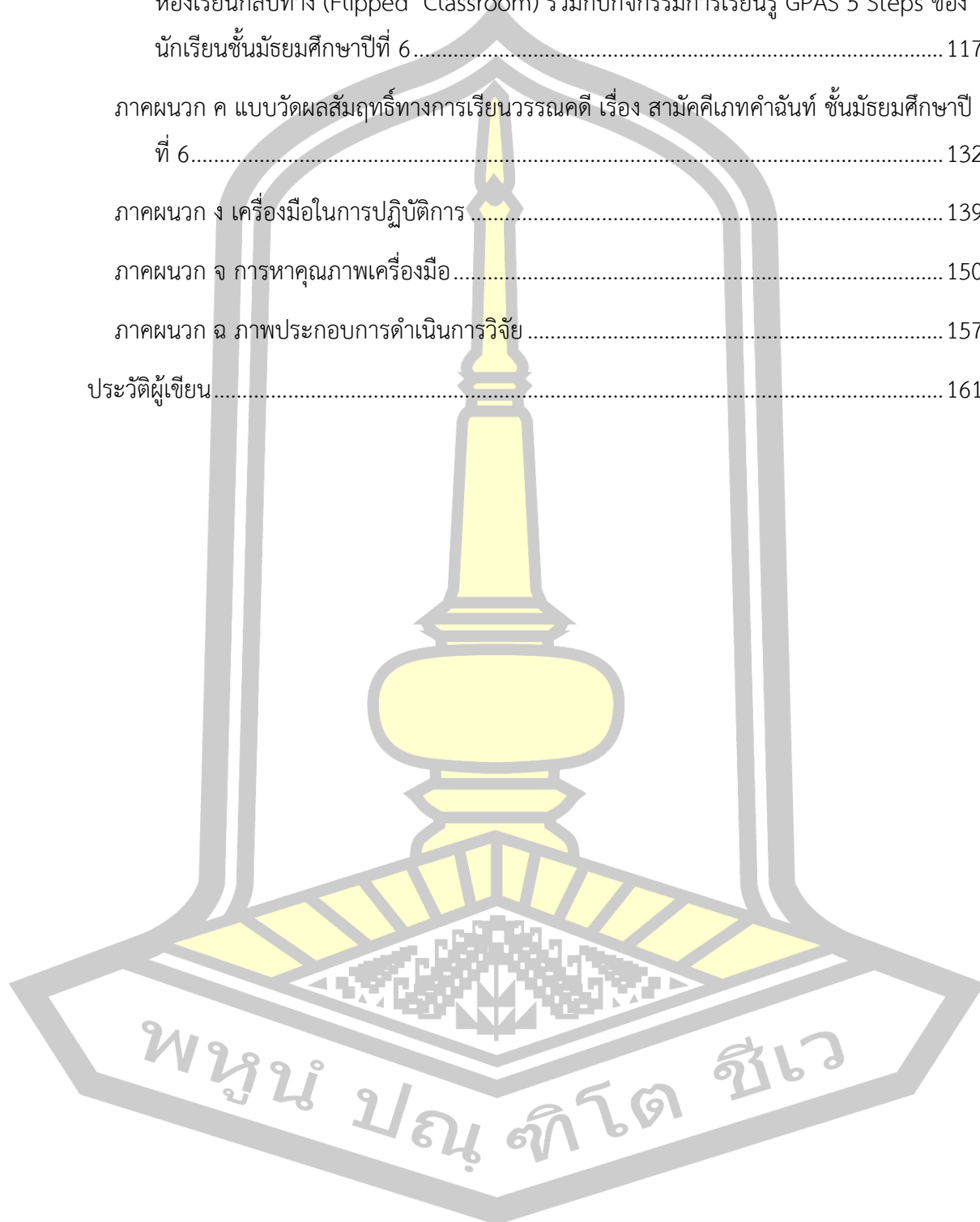
อุษา หล้าหมื่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลัง.....	1
1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 คำถามของการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	5
1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.8 แนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	8
1.9 นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร.....	12
2.2 องค์ความรู้วรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์.....	32
2.3 ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom).....	39
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps	48

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	66
3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	66
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
3.4 การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
3.5 รูปแบบที่ใช้ในการวิจัย	73
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	95
5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	95
5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	96
5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	96
5.5 สรุปผล.....	97
5.6 อภิปรายผล.....	97
5.7 ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ในการทำ วิทยานิพนธ์.....	110

ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	117
ภาคผนวก ค แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 6.....	132
ภาคผนวก ง เครื่องมือในการปฏิบัติการ.....	139
ภาคผนวก จ การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	150
ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบการดำเนินการวิจัย.....	157
ประวัติผู้เขียน.....	161

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การวิเคราะห์ ตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	18
ตาราง 2 คำอธิบายรายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	19
ตาราง 3 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ภาษาไทยพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	20
ตาราง 4 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้.....	21
ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา สารสำคัญ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ และเวลา.....	68
ตาราง 6 การกำหนดจำนวนข้อสอบในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	71
ตาราง 7 รูปแบบการวิจัย One- group Pretest – posttest Design	74
ตาราง 8 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความเป็นมาของเรื่อง	79
ตาราง 9 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันทน์.....	81
ตาราง 10 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ประเภท กาพย์	83
ตาราง 11 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันทน์.....	84
ตาราง 12 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง.....	86
ตาราง 13 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม	88
ตาราง 14 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์.....	89
ตาราง 15 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน	91
ตาราง 16 สรุปผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลหลังการ เรียน (E_2) ของแต่ละแผนการเรียนรู้.....	93
ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคี เภทคำฉันทน์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการ เรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	94

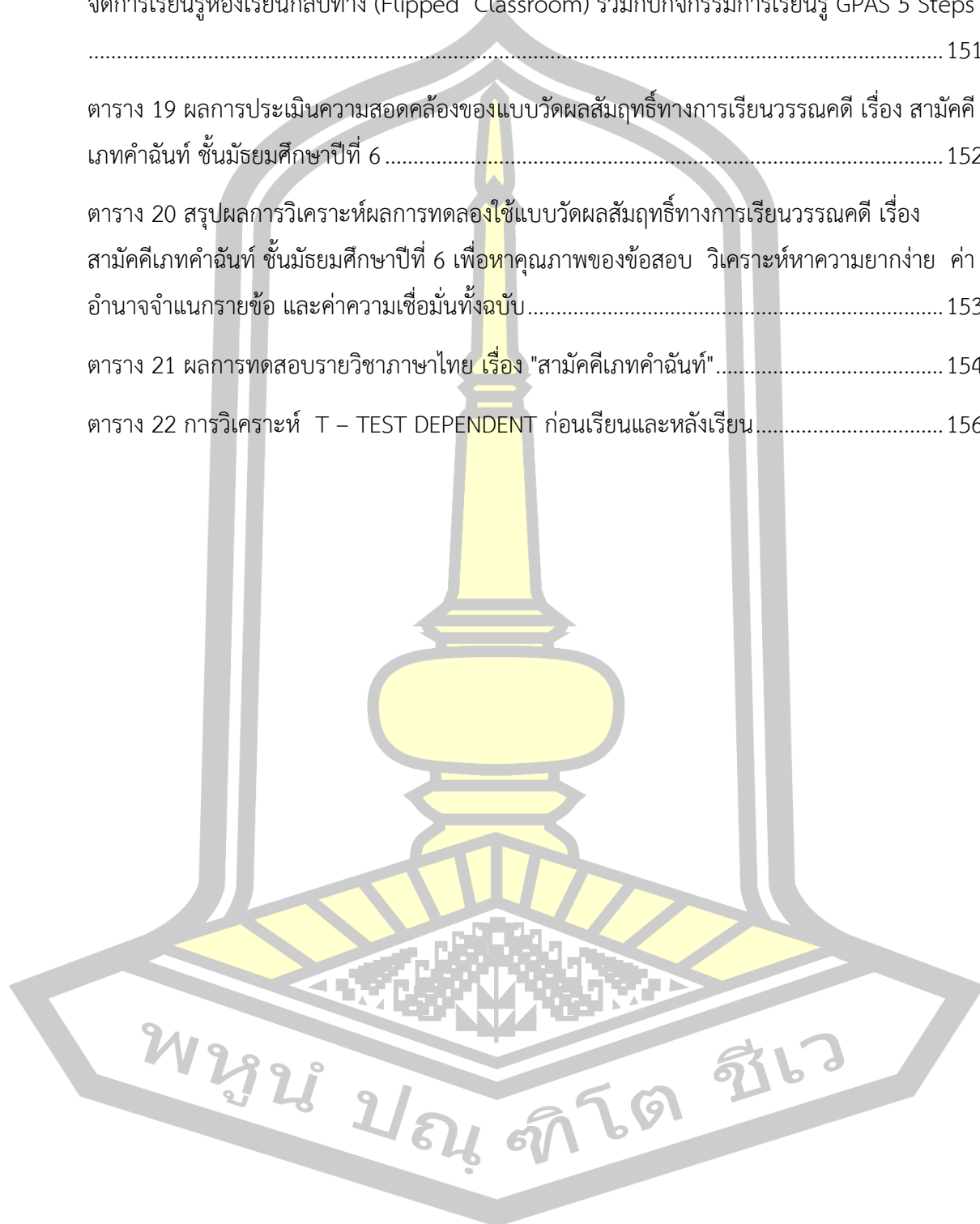
ตาราง 18 ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps 151

ตาราง 19 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 152

ตาราง 20 สรุปผลการวิเคราะห์ผลการทดลองใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบ วิเคราะห์หาความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 153

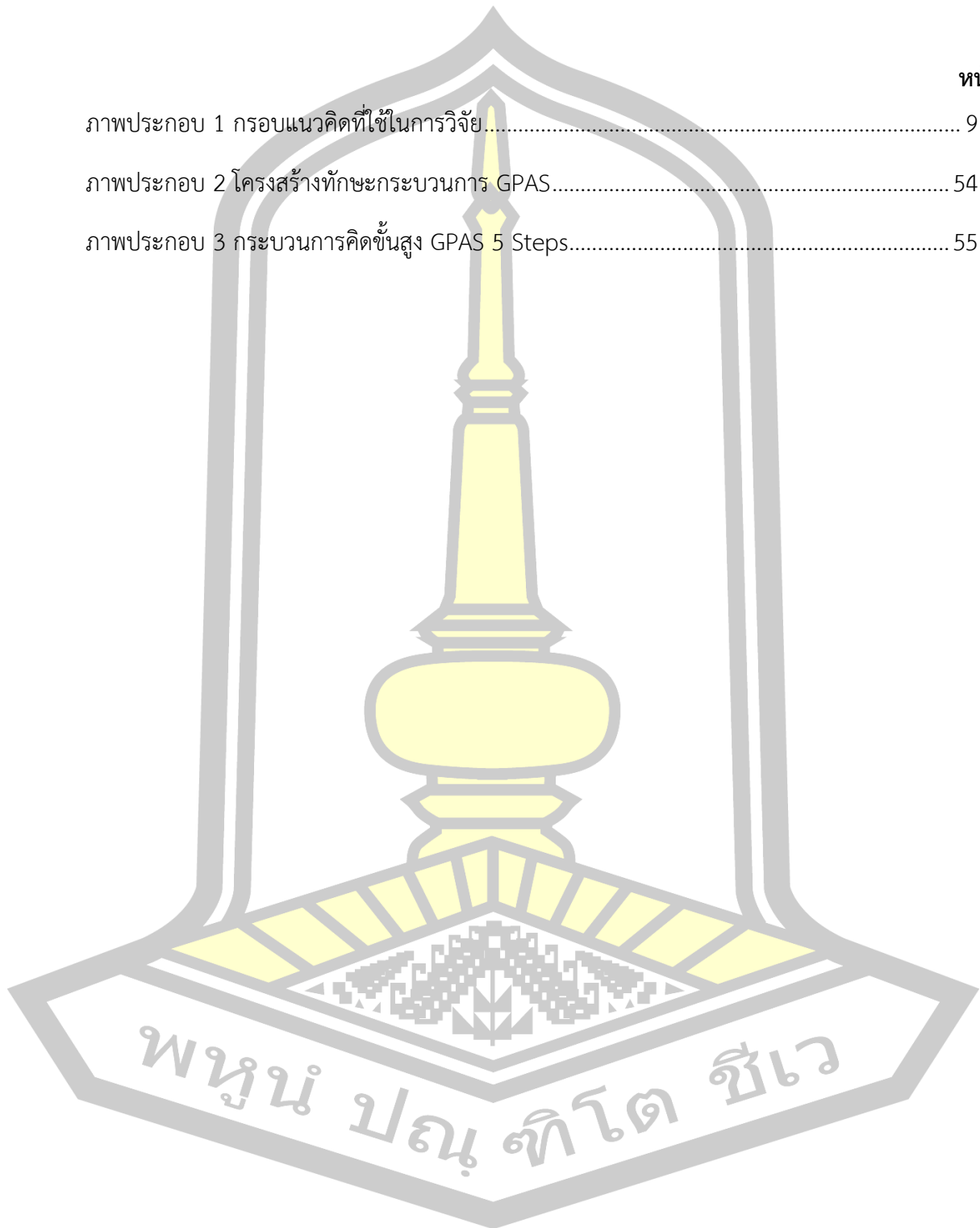
ตาราง 21 ผลการทดสอบรายวิชาภาษาไทย เรื่อง "สามัคคีเภทคำฉันท์" 154

ตาราง 22 การวิเคราะห์ T – TEST DEPENDENT ก่อนเรียนและหลังเรียน 156

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ภาพประกอบ 2 โครงสร้างทักษะกระบวนการ GPAS.....	54
ภาพประกอบ 3 กระบวนการคิดขั้นสูง GPAS 5 Steps.....	55

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

ในการพัฒนาทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์ ถือเป็นทักษะที่ครูต้องเร่งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสร้างสรรค์ผลงานได้ วรรณคดีวรรณกรรมเป็นสาระที่มีความสำคัญในภาษาไทยที่ครูสามารถนำมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากวรรณคดีไทยมีบทบาทในวิถีวัฒนธรรมไทยมาช้านานนับเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบัน ทั้งในด้านการให้ความบันเทิง การเป็นองค์ประกอบสำคัญของพิธีกรรม วรรณคดีที่ตกทอดมา จนถึงยุคปัจจุบันจึงเป็นการพิสูจน์คุณค่าของวรรณคดีผ่านกาลเวลา การศึกษาวรรณคดี จึงมีความสำคัญยิ่ง ดังทัศนะของ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2549: 63) ที่กล่าวว่า "วรรณคดีและวรรณกรรมเป็นชุมทรัพย์ที่ตกตวงมีรุ่มหมด การใช้มุมมองใหม่ทำให้เห็นมิติใหม่แห่งวรรณคดีนั้น ๆ เปรียบเสมือนการเจียรระไนเพชรเนื้อดีให้มีเหลี่ยมคมแวววาวจับตา วรรณคดีบางเล่มจึงมีผู้ศึกษาวิเคราะห์ซ้ำแล้วซ้ำอีก เป็นการพิสูจน์คุณค่าที่คงเหนือกาลเวลา"

วรรณคดีไทยเป็นสิ่งที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นด้านประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรม วิถีการดำรงชีวิต และสุนทรียภาพ ซึ่งถือเป็นศิลปะที่ให้คุณค่าทางด้านอารมณ์ (วิภา กงกชนันท์, 2533: 4) การศึกษาวรรณคดีนอกจากจะเป็นการรับอรรถรสความงามทางภาษาแล้ว แง่คิดคติสอนใจที่ได้รับจากวรรณคดียังเป็นการยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น สังคมไทยจึงให้ความสำคัญของวรรณคดีมาตั้งแต่สมัยโบราณ จะเห็นได้จากการที่คนไทยจดจำวรรณคดีได้ด้วยวิธีการฟัง การดู จากการแสดงแล้วจดจำคติข้อคิดที่ได้จากเรื่องมาสั่งสอนลูกหลาน (ปริญญา ปันสุวรรณ์, 2553: 3)

จากความสำคัญของวรรณคดีข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้มีการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรม ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ที่ ท 5.1 เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง แต่แนวทางการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนวรรณคดีได้เท่าที่ควร ดังที่ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ์ (2544: 108) กล่าวเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไว้ว่า ผู้เรียนวรรณคดีไทยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเรียนวรรณคดีไทยเป็นเรื่องยาก เนื่องจากวรรณคดีไทยที่ถ่ายทอดผ่านภาษาเขียนนั้นมีความแตกต่างกันตามยุคสมัย สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งประสบการณ์ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ความสามารถในการเข้าใจหรือตีความวรรณคดีไทยแตกต่างกันไป

ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้อบรมครูไทย มักจะให้ผู้เรียนอ่านตำรา ท่องจำคำศัพท์และเนื้อหา เพื่อให้เข้าใจเรื่องราว ทำให้ผู้เรียนเข้าไม่ถึงแก่นแท้ของวรรณคดี เกิดความเบื่อหน่ายและไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย สอดคล้องกับ ชลธิรา กลัดอยู่ (2517: 157) กล่าวถึงสาเหตุของการเรียนการสอนวรรณคดี พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณคดี ขาดความกระตือรือร้นในการสอนและการปรับปรุงวิธีสอน ไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมให้น่าสนใจสัมพันธ์เชื่อมโยงกับประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนได้ ให้นักเรียนไม่เห็นคุณค่าในการศึกษาวรรณคดี ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลต่อทัศนคติและเจตคติในการเรียนวรรณคดีของเรียน ด้วยเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยากจะเข้าถึง และเป็นเรื่องไกลตัว ไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องเรียนวรรณคดี ไม่ได้เลือกอ่านวรรณคดีเพราะความชื่นชอบ แต่ถูกบังคับให้อ่านเพื่อท่องจำคำศัพท์และจดจำคำประพันธ์ นักเรียนส่วนใหญ่จึงไม่สามารถเข้าถึงความไพเราะของคำประพันธ์ได้ เมื่อสอบเสร็จก็ลืมเลือนไปโดยไม่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

เนื่องด้วยการที่นักเรียนให้ความสำคัญกับการเรียนวรรณคดีน้อยลงดังกล่าว ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีลดลงไปด้วย ดังจะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม ประจำปีการศึกษา 2563 พบว่า คะแนน O-NET รายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสาระการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรม มีค่าเฉลี่ย 40.98 ซึ่งค่าเฉลี่ยดังกล่าวต่ำกว่าระดับประเทศที่ร้อยละ 60.00 (กลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม, 2563: 10) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าที่โรงเรียนกำหนดไว้ เห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่ควรเร่งแก้ไขและพัฒนาให้แก่ผู้เรียน

ด้วยเหตุนี้การออกแบบการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีให้เหมาะสมกับผู้เรียน จึงเป็นสิ่งที่ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนวรรณคดีมากขึ้น วรรณคดีที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเนื้อหาน่าสนใจและสะท้อนภาพสังคมไทยในปัจจุบันเกี่ยวกับความสามัคคี นั่นก็คือ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ของชิต บุรทัต ซึ่งเป็นวรรณคดีคำฉันท์ขนาดสั้น ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี ใช้แบบแผนฉันทลักษณ์ของกาพย์และฉันท์ เป็นเรื่องราวที่มีความงดงามทั้งด้านเสียงและความหมาย แสดงให้เห็นถึงแนวคิดหลักของเรื่องที่ทันสมัย สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน คือ ชี้ให้เห็นโทษของการแตกความสามัคคีของคนในสังคมไทยปัจจุบัน เพื่อเตือนใจให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของชาติ รู้จักใช้สติปัญญา ความสามารถ และเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ พบบางงานวิจัยของวันดี วิภาตนาวัน (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโน้ตทัศน์ โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือใน

การเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ และงานวิจัยของสุกุล นาคสุขมูล (2564) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภท คำฉันท์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ดังนั้นวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ จึงควรนำมาใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี และเป็นคติสอนใจให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันต่อไป

ทั้งนี้แนวทางการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจและเหมาะสมแก่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) วิจารย์ พานิช (2556: 9) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางว่า เรียนวิชาที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน หรือรับถ่ายทอดความรู้ที่บ้าน แล้วมาสร้างความรู้ต่อยอดจากวิชาที่รับถ่ายทอด มา ให้เป็นความรู้ที่สอดคล้องกับชีวิต ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีพลัง เกิดทักษะที่เรียกว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่แค่นักเรียนเท่านั้นที่เรียนรู้กลับทาง ครูก็สอนกลับทางด้วย ดังที่ปานทิพย์ ผ่องอักษร (2561: 49) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจะศึกษาเนื้อหาของบทเรียนด้วยตนเองที่บ้านหรือสถานที่อื่น ๆ โดยศึกษาจากสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวีดิโอ Microsoft PowerPoint เอกสารประกอบการสอน รูปภาพ สื่อออนไลน์ต่าง ๆ หรือสื่ออื่น ๆ และทำกิจกรรม การเรียนรู้ในห้องเรียนรูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

เนื่องด้วยรูปแบบการเรียนการสอนห้องเรียนกลับทางดังกล่าว สามารถนำมาประยุกต์ ร่วมกันกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps (GPAS 5 Steps Active Learning) ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย โดยการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เป็นโครงสร้างทักษะกระบวนการคิด 5 ประการ คือ ขั้นรวบรวมข้อมูล ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ ขั้นสื่อสารและนำเสนอ และขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (มหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561) จากรูปแบบการสอน GPAS 5 Steps นักเรียน จะสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์วิธีการแก้ปัญหา เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับ สังคมอย่างมีความสุข รูปแบบการเรียนการสอนห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มาประยุกต์กับรูปแบบการสอน GPAS 5 Steps จะทำให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์วรรณคดี แล้ว ไปเชื่อมโยงสัมพันธ์กับประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนได้ ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการสอนแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ได้แก่ งานวิจัยของนิภา

กู่พงษ์ศักดิ์ (2560) ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์และความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน และงานวิจัยของพงษ์สิทธิ์ พลิก (2563) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด ห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ที่มีผลต่อการคิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อ เรื่องการสร้างคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และงานวิจัยของอานนท์ นามลาด (2564) ศึกษาเรื่อง นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เรื่อง คำราชาศัพท์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นต้น

ส่วนการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps พบงานวิจัยของคณินนิตย์ ดีพันธ์ (2561) ศึกษาเรื่อง ผลการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี และงานวิจัยของพรพรรณ ศรีหาวงศ์ (2562) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการ GPAS หากแต่ยังไม่พบการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับทางมาประยุกต์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มาประยุกต์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps นับว่ามีความเหมาะสมกับสถานการณ์การศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักเรียนสามารถทำความเข้าใจประกอบกับการศึกษาเนื้อหามาก่อนโดยการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) แล้วมาวิเคราะห์และทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียนโดยจัดกระบวนการสอนแบบ GPAS 5 Steps อาจสามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีได้ดียิ่งขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการสอนห้องเรียนกลับทางมาประยุกต์กับการจัดการเรียนการสอนแบบ GPAS 5 Steps มาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวรรณคดีให้สูงขึ้นต่อไป

1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ได้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.3.2 นักเรียนได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

1.4 คำถามของการวิจัย

1.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์หรือไม่

1.4.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนหรือไม่

1.5 ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตที่จะศึกษาค้นคว้าและทำการวิจัยดังนี้

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4 ห้อง รวมทั้งสิ้น 121 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1.5.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1) ตัวแปรต้น คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

2) ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์

1.5.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1) เนื้อหาที่ใช้สอน

วรรณคดีในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (แก้ไขเพิ่มเติม) ตรงกับ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ปรากฏในมาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีตัวชี้วัดดังนี้ 1. ตัวชี้วัด ม.6/1 วิเคราะห์และวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น 2. ตัวชี้วัด ม.6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต 3. ตัวชี้วัด ม.6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ โดยผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ จำนวน 8 เรื่อง ประกอบด้วย 1) ความเป็นมาของเรื่อง 2) ลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันท์ 3) แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ 4) บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์ 5) วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง 6) วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม 7) วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ 8) การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2) กระบวนการจัดการเรียนรู้

เป็นการประยุกต์ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ 2 รูปแบบ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) และกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps มีกระบวนการดังนี้ ขั้นแรกจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของเนื้อหาของการเรียนนอกห้องเรียนแต่ละครั้ง จากนั้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากสื่อการสอน และเอกสารที่ครูผู้สอนจัดทำ แล้วจดบันทึกสรุปความรู้จากการศึกษา จากนั้นเข้าสู่กระบวนการในชั้นเรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps โดยการสร้างทักษะกระบวนการคิด เพื่อให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นรวบรวมข้อมูล (Gathering) ขั้นการจัดระบบข้อมูล คิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) ขั้นปฏิบัติและสรุป

ความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge) ชั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill) และขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating)

1.5.4 ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ใช้เวลาทดลอง สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 4 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วกำหนดเค้าโครงวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการวิเคราะห์ตามประเด็นที่วางไว้ มีวิธีการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1.6.1 ขั้นรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แยกตามประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps การสร้างและหาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และองค์ความรู้วรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์

1.6.2 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ประกอบด้วย

1) หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1/E2)

2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ ประเมินผลสัมฤทธิ์จากค่า t - test Dependent

1.6.3 ขั้นนำเสนอผลการวิจัย ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1.7.1 ได้แผนการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ จำนวน 8 แผน 8 ชั่วโมง

1.7.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.7.3 ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ที่ผ่านการประเมินผลค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ

1.7.4 ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เพื่อพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.8 แนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สรุปแนวคิดหลักได้ดังนี้

1.8.1 กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

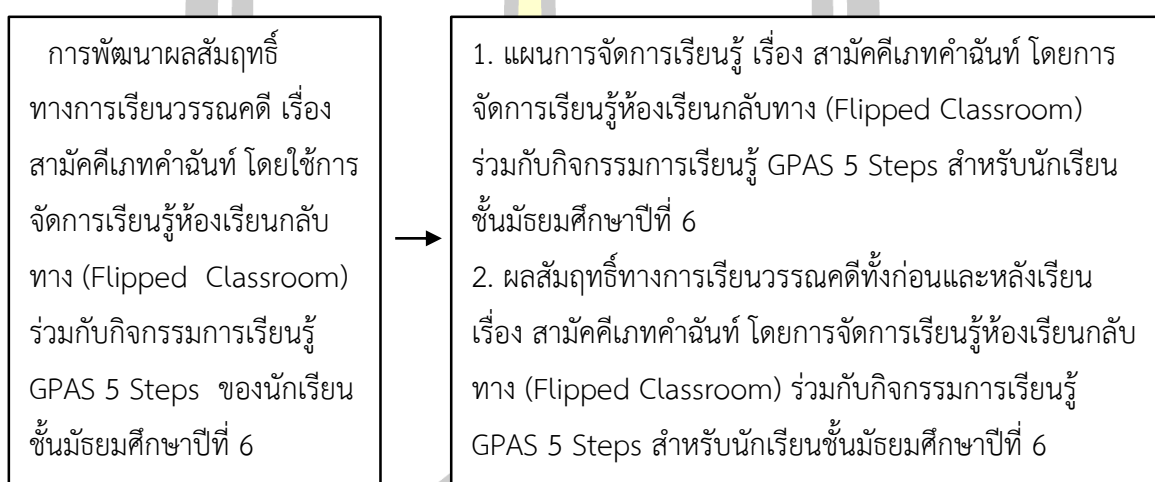
การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ร่วมกับการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาจากการเรียนด้วยตนเองจากสื่อวีดิทัศน์ (video) นอกชั้นเรียนหรือที่บ้าน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกตินั้นจะเป็นการเรียนแบบสืบค้น ทหาความรู้ที่ได้รับร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือชี้แนะ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบรู้จริง (ปานทิพย์ ผ่องอักษร, 2561: 47-54)

1.8.2 กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เป็นการสร้างทักษะกระบวนการคิด เพื่อให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง จากนั้นนำไปปฏิบัติจริง ใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์

ต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นรวบรวมข้อมูล (Gathering) ขั้นการจัดระบบข้อมูล คิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge) ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill) และขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating)

จากแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้น สามารถนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

↑
ตัวแปรต้น

↑
ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.9 นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการเรียนเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ซึ่งเป็นความสามารถด้านสติปัญญา โดยวัดจากพฤติกรรม 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ – ความจำ 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านการนำไปใช้ และ 4) ด้านการวิเคราะห์ในการวัดพฤติกรรมของผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือวัด

กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) หมายถึง การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนวางไว้ล่วงหน้า โดยให้ผู้เรียนศึกษาองค์ความรู้จากที่บ้าน ซึ่งครูผู้สอนได้จัดกระบวนการผ่านสื่อมัลติมีเดียที่เตรียมไว้ จากนั้นจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง โดยมีรูปแบบ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นรวบรวมข้อมูล (Gathering) ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge) ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill) และขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating)

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตร ส่วนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีองค์ประกอบดังนี้ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สามัคคีเภทคำฉันท์ หมายถึง วรรณคดีในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นวรรณคดีคำฉันท์ขนาดสั้น แต่งโดยนายชิต บุรทัต มีเนื้อหาว่าด้วยโทษของการแตกความสามัคคีที่ผู้วิจัยนำมาออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

- 2.1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
- 2.1.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม
- 2.1.3 แผนการจัดการเรียนรู้
- 2.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 องค์ความรู้วรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์

- 2.2.1 ความเป็นมาของวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์
- 2.2.2 ประวัติผู้แต่งวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์
- 2.2.3 ลักษณะคำประพันธ์วรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์
- 2.2.4 เรื่องย่อวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์
- 2.2.5 การสอนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์

2.3 ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

- 2.3.1 ความหมายและความเป็นมาของห้องเรียนกลับทาง
- 2.3.2 ลักษณะของห้องเรียนกลับทาง
- 2.3.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง
- 2.3.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง
- 2.3.5 ประโยชน์ของห้องเรียนกลับทาง

2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

- 2.4.1 หลักการและแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps
- 2.4.2 ทักษะการคิดในโครงสร้าง GPAS 5 Steps
- 2.4.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps
- 2.4.4 โครงสร้างของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.5.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

2.5.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

2.5.3 การเรียนการสอนวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการศึกษา ค้นคว้าออกเป็น 5 ประเด็น ประกอบด้วยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม แผนการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการหาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

2.1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณภาพผู้เรียน และมาตรฐาน การเรียนรู้ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3)

1) วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมือง ไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและ การศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และ พัฒนาดตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2) หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

(1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและ มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และ คุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

(2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับ การศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

(3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

(4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัด การเรียนรู้

(5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

3) จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

(1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

(3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย

(4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

(1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

(2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

(3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

(4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

(5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- (2) ซื่อสัตย์สุจริต
- (3) มีวินัย
- (4) ใฝ่เรียนรู้
- (5) อยู่อย่างพอเพียง
- (6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- (7) รักความเป็นไทย
- (8) มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

5) สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่าง มีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญหาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

6) คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องและเข้าใจ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นโต้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และนำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์โดยใช้โวหารต่าง ๆ เขียนบันทึกรายงานการศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนทางวิชาการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการอ้างอิง ผลิตผลงานของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งประเมินงานเขียนของผู้อื่นและนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง ตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

มีวิจรรย์ญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์วัตถุประสงค์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือของเรื่องที่ฟังและดู ประเมินสิ่งที่ฟังและดูแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต มีทักษะการพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พูดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าว และเสนอแนวคิดใหม่อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด เข้าใจธรรมชาติของภาษา อิทธิพลของภาษา และลักษณะของภาษาไทย ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ โคลง ร่ายและฉันท์ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะและใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างถูกต้อง วิเคราะห์หลักการ สร้างคำในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทยและภาษาถิ่น วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์วิจรรย์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจรรย์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.1.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย, 2561: 3) ได้จัดทำตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม ตำบลตาตุ่ม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้วิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด สร้างคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พ.ศ. 2551 ดังนี้

1) ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจรรย์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2) เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

(1) การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

(2) การเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

(3) การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

(4) หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

(5) วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้ส่งสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

3) โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประจำปีการศึกษา 2565 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ท33102 ภาษาไทย 2 ชั่วโมง/สัปดาห์/ภาค 1.0 หน่วยกิต

พูน ปณ ติโต ชีเว

ตาราง 1 การวิเคราะห์ ตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม		
มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง		
ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-ม.6	1. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น	หลักการวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมเบื้องต้น - จุดมุ่งหมายการแต่งวรรณคดีและวรรณกรรม - การพิจารณารูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรม - การพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีในวรรณคดีและวรรณกรรม - การวิเคราะห์และการวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม
	2. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต	การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
	3. วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ	การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม - ด้านวรรณศิลป์ - ด้านสังคมและวัฒนธรรม
	4. สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	การสังเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
	5. รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา	วรรณกรรมพื้นบ้านที่แสดงถึง - ภาษาถิ่น - ภาษาถิ่น
	6. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

ตาราง 2 คำอธิบายรายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คำอธิบายรายวิชา	
รหัสวิชา ท33102 รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต
<p>วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ประเมินงานเขียนของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจตามหลักการเขียนเชิงวิชาการ และใช้ข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงอย่างถูกต้อง บันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีวิจรณ์ญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดูพูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สังเคราะห์ข้อคิดจากรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง</p> <p>โดยฝึกทักษะกระบวนการอ่าน การเขียน การฟังการดูและการพูด การใช้หลักภาษาไทย โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และ อธิบาย ภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น หลักการสร้างคำและการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสังเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษาวรรณคดีวรรณกรรมแล้วนำไปประยุกต์ใช้ การรวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและการอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา การฝึกท่องจำบทอาขยานที่กำหนดและบทร้อยกรองที่สนใจ</p> <p>มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด เห็นคุณค่าและความสำคัญในการใช้หลักภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า วรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ</p>	
รหัสตัวชี้วัด ท 1.1 ม.6/5-9, ท 2.1 ม. 6/4-8, ท 3.1 ม. 6/4-6, ท 4.1 ม. 6/5-7, ท5.1 ม.6/4-6 รวม 19 ตัวชี้วัด	

ตาราง 3 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ภาษาไทยพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ชั่วโมง	คะแนน
1.	รักษารอ่าน	ท1.1 ม.6/5, ท1.1 ม.6/6, ท1.1 ม.6/7, ท1.1 ม.6/8, ท1.1 ม.6/9	อ่านวรรณกรรมพื้นบ้าน วรรณคดีในบทเรียน บทโฆษณาสารคดี บันเทิงคดี ปาฐกถา พระ บรมราชาวาท เทศนา คำบรรยาย คำสอน บทร้อยกรองร่วมสมัย บทเพลง บทอาเศียรวาท คำขวัญ มารยาทในการอ่าน	10	22
2.	การเขียนเพื่อสืบ สานความเป็น ไทย	ท2.1 ม.6/4, ท2.1 ม.6/5, ท2.1 ม.6/6, ท2.1 ม.6/7, ท2.1 ม.6/8,	การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สารคดี บันเทิงคดี การประเมินคุณค่างานเขียน ใน ด้านต่าง ๆ เช่น แนวคิดของผู้เขียน การใช้ ถ้อยคำ การเรียบเรียง สำนวนโวหาร กลวิธี ในการเขียน การเขียนรายงานเชิงวิชาการ การเขียนอ้างอิง ข้อมูลสารสนเทศ การเขียนบันทึกความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย มารยาทในการเขียน	10	25
3.	การฟัง การดู และการพูด เพื่อการสื่อสาร	ท3.1 ม.6/4, ท3.1 ม.6/5, ท3.1 ม.6/6	การประเมินเรื่องที่ฟังและดูเพื่อกำหนด แนวทางนำไปประยุกต์ใช้ การพูดในโอกาส ต่าง ๆ เช่น การพูดต่อที่ประชุมชน การพูด อภิปราย การพูดแสดงทรรศนะ การพูดโน้มน้ำ ใจ มารยาทในการฟัง การดู และการ พูด	6	18
4	หลักภาษาไทย	ท4.1 ม.6/5, ท4.1 ม.6/6, ท4.1 ม.6/7	อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำใน ภาษาไทย การประเมินการใช้ภาษาจากสื่อ สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	8	20
5	วรรณคดีและ วรรณกรรม	ท5.1 ม.6/4, ท5.1 ม.6/5, ท5.1 ม.6/6	การสังเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม วรรณกรรมพื้นบ้านที่แสดงถึงภาษา กวีวัฒนธรรม ภาษาถิ่น บทอาชยาน และ บทร้อยกรองที่มีคุณค่า บทอาชยานตามที่ กำหนด บทร้อยกรองตามความสนใจ	6	17
รวม 5 หน่วย		จำนวน 19 ตัวชี้วัด		40	100

ตาราง 4 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

กำหนดการวัดและประเมินผล		ภาคเรียนที่ 2			
รหัสวิชา ท33102 รายวิชาภาษาไทย		กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6		เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต			
1. กำหนดให้คะแนนเต็ม 100 คะแนน แบ่งออกเป็นด้านดังนี้					
1.1	ด้านความรู้ความเข้าใจ (K)	70	คะแนน		
1.2	ด้านทักษะกระบวนการ (P)	20	คะแนน		
1.3	ด้านคุณลักษณะ (A)	10	คะแนน		
รายการประเมิน	น้ำหนักการประเมิน				
	ก่อนวัดผล กลางภาค	วัดผล กลางภาค	หลังวัดผล กลางภาค	ปลาย ภาค	รวม
ด้านความรู้	10	20	10	30	70
ด้านทักษะ/กระบวนการ	11	-	9	-	20
ด้านคุณลักษณะ	4	-	6	-	10
รวม	25	20	25	30	100

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องศึกษาตามสาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตามที่หลักสูตรกำหนด และในรายวิชาภาษาไทย นักเรียนจำเป็นต้องเรียนให้ครบทั้ง 5 สาระ 5 มาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย สาระการอ่าน การเขียน การฟังการดูและการพูด หลักการใช้ภาษาไทย และวรรณคดีวรรณกรรม โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ได้สร้างหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พ.ศ. 2551 และได้เล็งเห็นถึงปัญหาในการจัดการเรียนรู้ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ที่ยังเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ได้วิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แยกตามสาระการเรียนรู้ ผลปรากฏว่า สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมมีค่าเฉลี่ย 40.98 ซึ่งค่าเฉลี่ยดังกล่าวต่ำกว่าระดับประเทศที่ร้อยละ 60.00 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าที่โรงเรียนกำหนดไว้ (กลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม, 2563: 10) ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาข้อมูลจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม เพื่อนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้น

2.1.3 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน เปรียบเสมือนแผนที่นำทางสำหรับผู้สอนที่ใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เป็นการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอนในแต่ละครั้งว่าจะสอนเนื้อหาอะไร มีจุดประสงค์เพื่ออะไร จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างไร ใช้สื่อใดในการเรียนรู้ และใช้วิธีการวัดผลอย่างไรเพื่อที่จะให้การจัดการเรียนรู้บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอความหมาย ความสำคัญ ลักษณะของแผนการเรียนรู้ และองค์ประกอบของแผนการศึกษาดังต่อไปนี้

1) ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเอกสารในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนที่จะดำเนินการเรียนการสอนกับผู้เรียน มีนักวิชาการให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ชนาธิป พรกุล (2552: 85) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เขียนไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้สอนมีความพร้อม และมั่นใจว่าจะสามารถสอนได้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และดำเนินการสอนได้ราบรื่น

สำลี รักสุทธิ (2553: 16) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า แผนการ หรือโครงการ ที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใด วิชาหนึ่งเป็นการระดมสรรพวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จรัสศรี พัวจินดาเนตร (2560: 156) ได้สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน หมายถึง เอกสารประกอบหลักสูตรชนิดหนึ่งที่ครูใช้เป็นคู่มือสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้และการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละบท เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

วัชรพล วิบูลยศรีน (2561: 243) ได้สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนกรจัดการเรียนรู้ คือแนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเพื่อดำเนินการส่งผ่านเนื้อหาไปยังผู้เรียนผ่านกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วยกำหนเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ (สิ่งที่ผู้เรียนได้รับ) วิธีการบรรลุหรือไปยังเป้าหมาย (ขั้นตอน กระบวนการ) และวิธีการวัดคุณภาพของการบรรลุเป้าหมาย (แบบทดสอบ ใบงาน การบ้านและอื่น ๆ)

จากข้างต้นสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนหรือแนวทางที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนออกแบบไว้ล่วงหน้า เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ถือเป็นเอกสารในการเตรียมตัวล่วงหน้าของครู ก่อนที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญดังที่มิชานิกวิชาการให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

มันซันี กุฎาคาร (2542: 71) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการจัดทำแผนการเรียนรู้ต่อผู้สอน ไว้ 9 ประการ คือ

- (1) ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีความหมายมากขึ้น
- (2) ครูมีคู่มือการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
- (3) เป็นผลงานที่มีศักยภาพการเป็นครูมืออาชีพ
- (4) ครูคนอื่นใช้สอนแทนเราได้
- (5) ทำให้การจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง
- (6) ทำให้ขยายขอบเขตการศึกษาไปได้อย่างไม่จำกัดโดยมีความเกี่ยวข้องกับวิชาอื่น ๆ

อื่น ๆ ได้อย่างกลมกลืน

สถานศึกษา

- (7) ทำให้ขยายขอบเขตการศึกษาไปได้อย่างไม่จำกัดโดยมีความเกี่ยวข้องกับวิชาอื่น ๆ
 - (8) ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
 - (9) ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนโดยไม่จำกัดระยะเวลา
- นอกจากนี้วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553: 281) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้เปรียบได้กับพิมพ์เขียวของวิศวกรหรือสถาปนิกที่ใช้เป็นหลักในการคุมงานก่อสร้าง วิศวกรหรือสถาปนิกจะขาดพิมพ์เขียวไม่ได้ฉันใด ผู้เป็นผู้สอนก็ขาดแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ได้ฉันนั้น ยิ่งผู้จัดการเรียนรู้ได้ทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ก็จะทำให้ประโยชน์แก่ตนเองมากเพียงนั้น กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ 4 ประการ คือ

- (1) ทำให้เกิดการวางแผนวิธีจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
- (2) ช่วยให้ผู้สอนมีสื่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกใจในการจัดการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ได้ทันเวลา
- (3) เป็นผลของวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
- (4) ช่วยให้ความสะดวกแก่ผู้สอนผู้จัดการเรียนรู้แทนในกรณีที่ผู้จัดการเรียนรู้ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ได้

ศศิธร เวียงวะลัย (2556: 51) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ต่อครูผู้สอนไว้ 4 ประการ คือ

(1) ผู้สอนมีโอกาสดึกษาหลักสูตร แนวการสอน การวัดผลประเมินผล รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ได้อย่างละเอียด ทุกแง่มุม

(2) ผู้สอนสามารถเตรียมกระบวนการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงได้มากกว่า เช่น ปัจจัยเรื่องอำนวยความสะดวกของโรงเรียน ทรัพยากร ค่านิยม และความเชื่อมั่นของท้องถิ่น

(3) แผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนจะเป็นคู่มือของตนเองที่มีคุณภาพสอดคล้องกับนักเรียน ระยะเวลา จำนวนชั่วโมงที่ใช้จริงในแต่ละภาคเรียน สามารถสอนได้ ครบถ้วน และทันเวลา

(4) ผู้สอนสามารถใช้ข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด หลักสูตร เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

จากความสำคัญข้างต้นจะเห็นได้ว่า การออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสำคัญต่อผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครูคนอื่นสอนแทนได้ ด้วยเหตุนี้ผู้เรียนจึงได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตรงตามความสามารถ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของเรื่องนั้น ๆ ได้

3) องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบครบถ้วน เพื่อให้ผู้สอนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ครอบคลุม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาวี ยินดีสุข (2550: 23) กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective) ควรเขียนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective) โดยเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาในเรื่องต่อไปนี้ ความรู้ (Knowledge : K) ทักษะกระบวนการ (Process : P) ทักษะกระบวนการคิดและการปฏิบัติ เจตคติ (Attitude : A) คือความสนใจ พอใจ รวมถึงลักษณะนิสัย

2) ประสบการณ์เรียนรู้ (Learning experiences) ในส่วนนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ เนื้อหาสาระ (Content) ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับกระบวนการจัดการเรียนรู้ (Process of learning) เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่ขั้นนำกิจกรรมถึงขั้นสรุป

3) การประเมินผล (Evaluation) เป็นการตีค่าผลการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งต้องใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพจากการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic assessment) หรือการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2553: 125) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการพยายามตอบคำถาม 6 คำถาม ดังนี้

- (1) จัดการเรียนรู้อะไร (หน่วย หัวเรื่อง ความคิดรวบยอดหรือสาระสำคัญ)
- (2) เพื่อจุดประสงค์อะไร (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม)
- (3) ตัวสาระอะไร (โครงร่างเนื้อหา)
- (4) ใช้วิธีการใด (กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้)
- (5) ใช้เครื่องมืออะไร (สื่อการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้)
- (6) ทราบได้อย่างไรว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ (วัดผลประเมินผล)

จากข้างต้นจะเห็นว่า หากองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน ย่อมส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ครบองค์ประกอบและเป็นไปตามหลักสูตรกำหนด โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม จึงได้กำหนดรูปแบบในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่..... เรื่อง..... รหัส/วิชา.....
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ภาคเรียนที่ เวลา..... ชั่วโมง
 สอนโดย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- 1.1 มาตรฐาน
- 1.2 ตัวชี้วัด
- 1.3 *จุดประสงค์การเรียนรู้.....(ครอบคลุม K P A)

2. สาระสำคัญ/สาระแกนกลาง

.....

3. สารการเรียนรู้ประจำแผนการจัดการเรียนรู้

- 3.1
- 3.2

4. ทักษะ/กระบวนการประจำแผนการจัดการเรียนรู้

- 4.1
- 4.2

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ประจำแผนการจัดการเรียนรู้

- 5.1
- 5.2

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนประจำแผนการจัดการเรียนรู้

- 6.1
- 6.2

7. ภาระงาน (สะท้อนการจัดกิจกรรม)

- 7.1
- 7.2

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควรระบุให้ครอบคลุม ทุกด้านตามจุดประสงค์การเรียนรู้)

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด

9. คำศัพท์/สัญลักษณ์ ประจำแผนการจัดการเรียนรู้

- 9.1 หมายถึง
- 9.2 หมายถึง

10. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.
2.

ขั้นสอน

1.
2.

ขั้นสรุป

1.
2.

11. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1.
2.

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่

<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะก่อนนำแผนฯ ไปใช้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะก่อนนำแผนฯ ไปใช้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>ลงชื่อ</p> <p>(.....)</p> <p>หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้</p>	<p>ลงชื่อ</p> <p>(.....)</p> <p>หัวหน้างานประเมินแผนการจัดการเรียนรู้</p>
<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะก่อนนำแผนฯ ไปใช้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะก่อนนำแผนฯ ไปใช้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>ลงชื่อ</p> <p>(.....)</p> <p>รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการ</p>	<p>ลงชื่อ</p> <p>(.....)</p> <p>ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม</p>

12. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ “ควรบันทึกให้ครอบคลุมตามจุดประสงค์/ข้อมูลเชิงสารสนเทศ ระบุปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข แนวทางพัฒนาในครั้งต่อไป”

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่วางแผนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าอย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ การวัดผลประเมินผล เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยจะสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษา ได้แก่ ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จุดประสงค์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประเภทของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจะต้องศึกษาความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่นักวิชาการให้ความหมายไว้ดังนี้

สาคร ธรรมศักดิ์ (2541: 135) อธิบายว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือจากการสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้ว

ไพศาล หวังพานิช (2556: 89) นิยามความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด ซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ การวัดด้วยการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียนโดยผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทำจริง ให้ออกมาเป็นผลงาน และการวัดด้วยเนื้อหา เป็นการ

ตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาอันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

จากการศึกษาความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคล ซึ่งแสดงออกในลักษณะวิชาสอน คือ การวัดด้านปฏิบัติและการวัดด้านเนื้อหา

2) จุดประสงค์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของการพัฒนา ดังที่มั่นกวีวิชาการให้ความหมายของจุดประสงค์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 96) อธิบายว่า จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของสมรรถภาพสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใด มากน้อยเท่าไร เช่น มีพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มากน้อยอยู่ในระดับใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย นั่นเอง โดยแบ่งการวัดออกเป็น 2 องค์ประกอบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวิชาที่เรียน ได้แก่

(1) การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้เห็นเป็นผลงานปรากฏออกมา ให้ทำการสังเกตและวัดได้ การวัดแบบนี้ต้องวัดโดยใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นการประเมินผลจะพิจารณาที่วิธีปฏิบัติและผลงานที่ปฏิบัติ

(2) การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการวัดได้ 2 ลักษณะ คือ การสอบแบบปากเปล่า การสอบแบบนี้มักกระทำเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการสอบที่ต้องการดูผลเฉพาะอย่าง การสอบแบบให้เขียนตอบ เป็นการสอบวัดที่ให้ผู้สอบเขียนเป็นตัวหนังสือตอบ ซึ่งมีรูปแบบการตอบอยู่ 2 แบบ คือ แบบไม่จำกัดคำตอบ ซึ่งได้แก่ การสอบวัดที่ใช้ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียงและแบบจำกัดคำตอบ ซึ่งเป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ตอบหรือกำหนดคำตอบมาให้เลือก ซึ่งมี 4 รูปแบบ ได้แก่ แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง แบบจับคู่ แบบเติมคำ และแบบเลือกตอบ

สรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นการตรวจสอบ การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลว่า หลังจากได้เรียนรู้แล้วมีความสามารถด้านใดบ้างและความสามารถ ดังกล่าวมีมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความเชื่อถือได้

3) ประเภทของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมุ่งวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกัน ดังที่นักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

มณฑิน กุฎาคาร (2542: 71) อธิบายว่า ประเภทของการวัดผลการศึกษา มีหลายหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการพิจารณา ซึ่งจำแนกได้ ดังนี้

(1) จำแนกตามลำดับก่อนและหลังการสอน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การวัดผล โดยการใช้แบบทดสอบก่อนสอน เป็นการวัดผลความรู้เดิมก่อนที่จะทำการสอน และการวัดผลโดย การใช้แบบทดสอบหลังสอน เป็นการวัดผลความรู้หลังจากที่ได้ทำการสอนไปแล้ว โดยใช้แบบทดสอบ ชุดเดิมหรือแบบทดสอบคู่ขนาน ซึ่งผลของการวัดที่ได้นั้นการวัดผลหลังสอนจะต้องได้ผลที่สูงกว่าก่อน สอน จึงจะเป็นการแสดงว่าการสอนนั้นได้ผล

(2) จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวัด แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การวัดผลโดย ใช้แบบทดสอบย่อย เป็นการวัดผลระหว่างทำการสอนในแต่ละวิชา โดยจะทำการวัดผลหลังจากจบ การเรียนในแต่ละหน่วยการสอน เพื่อวัดระดับความรู้และค้นหาบางจุดที่นักเรียนไม่สามารถเรียนให้ รอบรู้ได้ เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และการวัดผลโดยใช่แบบทดสอบรวม เป็นการ วัดผลการเรียนรู้ครั้งละหลาย ๆ หน่วยการสอน หรือสิ้นสุดการเรียนการสอนวิชานั้นแล้ว เพื่อเป็น ข้อมูลสำหรับการตัดสินความสามารถของผู้เรียนในวิชานั้น

(3) จำแนกตามการตรวจให้คะแนน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การวัดผลโดยการใช้แบบทดสอบอัตนัย เป็นการวัดผลการใช้ความสามารถในการใช้ภาษา ใช้ความคิด การแสดงออก ทางอารมณ์ ทัศนคติ และอื่น ๆ ให้ออกมาภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งการตรวจให้คะแนนของ ผู้ตรวจแต่ละคน จะได้ไม่ตรงกัน ด้วยสาเหตุที่มีความคิดเห็นหรือการตัดสินใจของผู้ตรวจเข้ามามีส่วน ร่วมด้วย และการวัดผลโดยการใช้แบบทดสอบแบบปรนัย เป็นการวัดผลที่กำหนดคำตอบออกมาให้ เลือก หรือกำหนดขอบเขตของคำถามมาให้ตอบสั้น ๆ เช่น ให้เลือกตอบทางใดทางหนึ่งถูกหรือผิด จริงหรือไม่จริง ใช่หรือไม่ใช่ หรือให้เลือกคำตอบที่ถูกที่สุดมาตอบ หรือให้จับคู่คำตอบกับคำถามที่มี ความสัมพันธ์กัน หรือให้เติมคำตอบสั้น ๆ ลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ เป็นต้น

(4) จำแนกตามลักษณะการแปลความหมายของคะแนน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การวัดผลโดยใช่แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม เป็นการวัดผลในลักษณะการนำคะแนนมาเปรียบเทียบกับ กันในกลุ่มว่าอยู่ ณ ตำแหน่งใด เมื่อเทียบกับคนอื่น โดยใช้แบบทดสอบชนิดเดียวกันและการวัดผล โดยใช่แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ เป็นการวัดผลโดยใช้หลักเกณฑ์ภายนอกมาเป็นจุดเปรียบเทียบ คือ

เป็นการวัดในลักษณะของการนำคะแนนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยไม่สนใจกับคะแนนของ
คนอื่น ๆ

(5) จำแนกตามจำนวนผู้เข้าสอบ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การวัดโดยใช้
แบบทดสอบรายบุคคล เป็นการวัดผลในลักษณะตัวต่อตัวคือ มีครู 1 คน ทำการวัดผลนักเรียนทีละคน
อาจจะเป็นการสอบสัมภาษณ์ หรือสอบปากเปล่า และการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบรายกลุ่ม เป็นการ
วัดผลในลักษณะที่ใช้กันในปัจจุบันคือ มีครู 1 คน ทำการวัดผลนักเรียนหลาย ๆ คน

(6) จำแนกตามเวลาที่ใช้ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบ
แบบใช้ความเร็ว เป็นการวัดผลที่กำหนดเวลาให้ทำน้อยมากและมีจำนวนข้อมากข้อ แต่มักจะเป็นข้อ
ที่ง่าย ๆ เนื่องจากต้องการความเร็วในการทำ และการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบแบบให้เวลาเต็มที่
เป็นการวัดผลที่ไม่กำหนดเวลาผู้สอบสามารถทำจนกระทั่งคิดว่าไม่สามารถจะทำต่อไปได้อีกแล้ว
ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงระดับความสามารถสูงสุดของบุคคลนั้น

(7) จำแนกตามรูปแบบของข้อสอบ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การวัดผลโดยใช้
แบบทดสอบที่ให้เขียนตอบเอง เป็นการวัดผลที่ประกอบด้วยข้อสอบเติมคำ บรรยาย ความเรียงและ
การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบที่มีคำตอบให้เลือก เป็นการวัดผลที่ประกอบด้วยข้อสอบถูก ผิด จับคู่
เลือกตอบ

(8) จำแนกตามลักษณะการตอบ แบ่งได้ 3 ประเภท คือ การวัดผลโดยใช้
แบบทดสอบแบบปฏิบัติ เป็นการวัดผลภาคปฏิบัติทั้งหลาย เช่น วิชาพลศึกษา การฝีมือ การแสดง
ละคร เป็นต้น การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบปากเปล่า เป็นการวัดผลรายบุคคล เช่น การสอบสัมภาษณ์
การสอบอ่าน การสอบฟังเสียง เป็นต้น การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบแบบเขียนตอบ เป็นรูปแบบที่
พัฒนามาจากการสอบปากเปล่า โดยวัดผลเป็นกลุ่มให้เขียนตอบ จะใช้เวลาสอบน้อยลง

(9) จำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์ แบ่งได้ 4 ประเภท คือ การวัดผล
โดยใช้แบบทดสอบเพื่อจัดอันดับ เป็นการวัดผลเพื่อระดับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลว่าอยู่
ตำแหน่งใด เพื่อประโยชน์ในการจำแนกแยกประเภทแยกกลุ่มตามความสามารถนั้น ๆ การวัดผลโดย
ใช้แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัย เป็นการวัดผลเพื่อค้นหา ความบกพร่องของนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการ
ปรับปรุงการเรียนการสอน การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบเพื่อพยากรณ์ เป็นการวัดผลเพื่อทำนายหรือ
คาดคะเนความรู้ ความสามารถ ความสำเร็จในอนาคต เพื่อประโยชน์ในการแนะแนววิชาเลือกวิชาชีพ
ในภาคหน้า และการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบเพื่อคัดเลือก เป็นการวัดผลเพื่อระดับความรู้
ความสามารถที่สูง ๆ เพื่อประโยชน์ในการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณภาพในการเข้าเรียนหรือเข้าทำงาน

(10) จำแนกตามกระบวนการสร้าง แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การวัดผลโดย
ใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเฉพาะคราวเพื่อใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน และการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นด้วย

กระบวนการที่มีการนำไปทดลองสอบหลายครั้ง แล้วนำผลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและปรับปรุงให้มีคุณภาพดีมีความเป็นมาตรฐาน

(11) จำแนกตามจุดมุ่งหมายของผลการวัด แบ่งได้ 3 ประเภท คือ การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบวัดความถนัด เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดสมรรถภาพพื้นฐาน อันเป็นความสามารถทางสติปัญญาของบุคคล และการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดคุณลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล ซึ่งเป็นผลรวมมาจากความรู้ ความคิด อารมณ์ การปรับตัวความสนใจและทัศนคติ

(12) จำแนกตามสมรรถภาพที่จะวัด แบ่งได้ 6 ประเภท คือ การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความเจริญงอกงามของความรู้ในการเรียน การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญา เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบวัดความถนัด เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความถนัดทางด้านวิชาการต่าง ๆ หรือความถนัดพิเศษ ความถนัดเฉพาะของบุคคล การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดคุณลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล การวัดผลโดยใช้แบบทดสอบวัดเจตคติ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดทัศนคติ ทางสังคมเชื้อชาติ การเมือง ศิลธรรม หรือศาสนา และการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบวัดความสนใจ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ของบุคคล เช่น ความสนใจในอาชีพประมง

สรุปได้ว่า แบบทดสอบที่ใช้ในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมุ่งวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกัน ดังนั้นในการออกแบบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจึงต้องเลือกใช้แบบทดสอบให้ถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและตัวชี้วัดที่ต้องการประเมินผล เพื่อให้เข้าใจและเลือกใช้แบบทดสอบได้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 องค์ความรู้วรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์

วรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ เป็นวรรณคดีที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเนื้อหาน่าสนใจและสะท้อนภาพสังคมไทยในปัจจุบันได้ดี คือเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ ประพันธ์โดยนายชิต บุรทัต ซึ่งเป็นวรรณคดีคำฉันท์ขนาดสั้น ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี ใช้แบบแผนฉันทลักษณ์ของกาพย์และฉันท์ เป็นเรื่องราวที่มีความงดงามทั้งด้านเสียงและความหมาย แสดงให้เห็นถึงแนวคิดหลักของเรื่องที่ทันสมัย สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน คือชี้โทษของการแตกความสามัคคีได้อย่างชัดเจน เพื่อเตือนใจให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของชาติ รู้จักใช้สติปัญญา ความสามารถ และเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ความเป็นมาของวรรณคดี ประวัติผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์วรรณคดี และเรื่องย่อวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ ดังนี้

2.2.1 ความเป็นมาของวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์

วรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ เป็นวรรณคดีที่อาศัยเค้าเรื่องจากหลายแหล่งข้อมูล มีนักวิชาการกล่าวถึงความเป็นมาของวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ไว้ดังนี้

พระมหาเจлимชัย ชยเมธี (2557: 28) กล่าวถึงความเป็นมาของวรรณคดีเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ไว้ว่า ในสมัยรัชกาลที่ 6 เกิดวิกฤตการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น เกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดกบฏ ร.ศ. 130 ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของบ้านเมือง นายชิต บุรทัต จึงได้แต่งเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ขึ้น ในปี พ.ศ. 2457 เพื่อมุ่งชี้ความสำคัญของการรวมกันเป็นหมู่คณะ เรื่องสามัคคีเภท เป็นนิทานสุภาษิต ในมหาปรินิพพานสูตร และอรรถกถาสุมังคลวิลาสินี ที่หมื่นไกรยมหาวรรค ลงพิมพ์ในหนังสือธรรมจักษุ ของมหาหม่อมกุฎราชวิทยาลัย โดยเรียบเรียงเป็นภาษาบาลี

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2561: 111) ได้อธิบายความเป็นมา เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ว่ามีที่มาจากนิทานในหนังสือธรรมจักษุ ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชเจ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์ (ม.ร.ว. ชื่น นภวงศ์) เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์พระสุคุณคณาจารย์ นายชิต บุรทัต ได้อ่านนิทานแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีมีคติจึงแต่งเป็นคำฉันท์ โดยมีความประสงค์ทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อขอพระราชทานพระราชวินิจฉัยตรวจแก้จากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่มิได้กระทำเพราะเกรงจะขัดกับพระราชประเพณีนิยมด้วย นายชิต บุรทัต แต่งเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์เสร็จเมื่ออายุ 25 ปี ต่อมาผู้เขียนได้มอบสามัคคีเภทคำฉันท์ให้เป็นสมบัติของหอสมุดวชิรญาณ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาของกวี และให้เป็นสมบัติของหอสมุดวชิรญาณด้วย

จะเห็นได้ว่าวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ เป็นวรรณคดีสุภาษิตที่มีเค้าเรื่องมาจากหนังสือธรรมจักษุ ประกอบกับในยุคสมัยรัชกาลที่ 6 เกิดวิกฤตการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งผู้ประพันธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการรวมเป็นหมู่คณะ เพื่อป้องกันรักษาบ้านเมืองให้มีความเป็นปึกแผ่น สอนให้เห็นโทษของการแตกสามัคคีที่มีได้มีผลกระทบเฉพาะส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมด้วย

2.2.2 ประวัติผู้แต่งวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์

สามัคคีเภทคำฉันท์ประพันธ์โดยนายชิต บุรทัต ซึ่งเป็นบุตรของนายชูและนางปรีกสกุลเดิม คือ ขวางกูร เกิดเมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2435 ภรรยาชื่อ นางจัน แต่ไม่มีบุตรด้วยกัน ได้รับพระราชทานนามสกุลใหม่ว่า บุรทัต เมื่อ พ.ศ. 2459 และถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2485 ด้านการศึกษาของนายชิต บุรทัต ได้ศึกษาเบื้องต้นจากบิดา และศึกษาต่อที่โรงเรียนวัดราชพิศและโรงเรียนวัดสุทัศนเทพวราราม แล้วได้บรรพชาเป็นสามเณรที่วัดราชพิศสถิตมหาสีมา

ราม ต่อมาลาสิกขาบทไป 2 ปีแล้วจึงกลับมาบรรพชาใหม่ที่วัดเทพศิรินทราวาส และไปจำพรรษาที่วัดบวรนิเวศวิหาร ระหว่างบวชเรียนได้ศึกษาจนจบหลักสูตรนักระหม่อมประโยคชั้นสอง เป็นผู้รู้ภาษาบาลีสันสกฤตเป็นอย่างดี และทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ต่อมาได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ โดยมีสมเด็จพระสังฆราช กรมพระยาวชิรญาณวโรรสเป็นองค์อุปัชฌาย์ จากนั้นได้ลาสิกขาบท เมื่อ พ.ศ. 2456

เนื่องด้วยนายชิต บุรทัต สนใจงานการประพันธ์ตั้งแต่ครั้งเป็นสามเณร โดยได้รับอาราธนาจากองค์สภานายกหอสมุดวชิรญาณ ให้ร่วมแต่งคำฉันท์สมโภชมหาเศวตฉัตร ในงานพระราชพิธีฉัตรมงคล รัชกาลที่ 6 เมื่อลาสิกขาบทได้ทำงานหนังสือพิมพ์ศรีกรุง พิมพ์ไทย โฟแท็กซ์ ไทยหนุ่ม เทอดไทย โดยใช้นามปากกา เอกชน เจ้าเงาะ แมวคราว ผลงานการประพันธ์ที่สำคัญ คือ สามัคคีเภทคำฉันท์ และกรุงเทพฯ คำฉันท์ มีฝีมือในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ โดยเฉพาะการเลือกฉันทน์ชนิดต่าง ๆ มาใช้สลับกันอย่างเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและลีลาของแต่ละตอน จนได้รับการยกย่องว่ามีความไพเราะ งดงาม เป็นที่นิยมอ่านและจดจำกันตลอดมา จนกระทั่งถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2485 รวมอายุได้ 50 ปี (ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ, 2561: 111)

2.2.3 ลักษณะคำประพันธ์วรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์

สามัคคีเภทคำฉันท์ เป็นวรรณคดีประเภทฉันทน์ ที่มีความโดดเด่นโดยเฉพาะการเลือกฉันทน์ชนิดต่าง ๆ มาใช้สลับกันอย่างเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและลีลาของแต่ละตอน มีนักวิชาการกล่าวถึงประเภทของลักษณะคำประพันธ์ในวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ดังนี้

พระมหาเฉลิมชัย ชยมณี (2557: 28) ได้กล่าวถึงประเภทของร้อยกรองที่ปรากฏในเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ว่ามีต้นแบบมาจากฉันทลักษณ์ในคัมภีร์ยวูโตทัน (A book treating on Pali Metric) แปลโดยพยัญชนะว่า คัมภีร์เป็นเครื่องดำเนินไปแห่งฉันทน์และคาถา เดิมเป็นปิงคฉันทโศตถะ เป็นคัมภีร์ที่มีรากฐานเดิมของท่านอาจารย์ปิงคละ เป็นภาษาสันสกฤตเป็นคัมภีร์มีรากฐานเดิมจากคัมภีร์ฉันทน์สันสกฤตและได้ยึดถ้อยคำสำนวน และแนวการแต่งของคัมภีร์ฉันทโศตถะ วจนาโดย พระสังฆรักชิตชาวลังกา

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2561: 112) ได้กล่าวถึงประเภทคำฉันท์ที่ประพันธ์เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ไว้ว่า สามัคคีเภทคำฉันท์ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ 19 ชนิด กาพย์ 1 ชนิด ดังนี้

- 1) สัททูลวิกกีฬิตฉันทน์ 19 เป็นฉันทน์ที่มีลีลาการอ่านสง่า เครื่องขริ่ม มีอำนาจดุจเสื่อผยองใช้แต่งสำหรับบทไหว้ครู บทสดุดี ยอพระเกียรติ
- 2) วสันตติลกฉันทน์ 14 เป็นฉันทน์ที่มีลีลาไพเราะ งดงาม เยือกเย็นดุจเม็ดฝน ใช้สำหรับบรรยายหรือพรรณนาชื่นชมสิ่งที่สวยงาม
- 3) อุปชาติฉันทน์ 11 นิยมแต่งสำหรับบทเจรจาหรือบรรยายความเรียบ ๆ

- 4) อีทิสังฉันท์ 20 เป็นฉันท์ที่มีจังหวะกระแทกกระทั้น เกรี้ยวกราด โกรธแค้น และอารมณ์รุนแรง เช่น รักมาก โกรธมาก ตื่นเต้น ตึกคะนอง หรือพรรณนาความสับสน
- 5) อินทวิเชียรฉันท์ 11 เป็นฉันท์ที่มีลีลาสวยงามดุจสายฟ้าพระอินทร์ มีลีลาอ่อนหวานใช้บรรยายความหรือพรรณนาเพื่อโน้มน้าวใจให้อ่อนโยน เมตตาสงสาร เอ็นดู ให้อารมณ์เหงาและเศร้า
- 6) วิชขุมมาลาฉันท์ 8 หมายถึง ระเบียบแห่งสายฟ้า ใช้ในการบรรยายความ
- 7) อินทวงศ์ฉันท์ 12 เป็นฉันท์ที่มีลีลาตอนท้ายไม่ราบเรียบคล้ายกลบทสะบัดสะบิ้งใช้ในการบรรยายความหรือพรรณนาความ
- 8) ว่างส์ภูษฉันท์ 12 เป็นฉันท์ที่มีสำเนียงอันไพเราะเหมือนเสียงปี
- 9) มาลินีฉันท์ 15 เป็นฉันท์ที่ใช้ในการแต่งกลบทหรือบรรยายความที่เคร่งขรึม เป็นสง่า
- 10) ภูซงคปรยาตฉันท์ 12 เป็นฉันท์ที่มีลีลางามสง่าดุจงูเลื้อย นิยมใช้แต่งบทที่ดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็วและคึกคัก
- 11) มาณวกฉันท์ 8 เป็นฉันท์ที่มีลีลาผาดโผน สนุกสนาน ร่าเริง และตื่นเต้นดุจชายหนุ่ม
- 12) อุเพนทวิเชียรฉันท์ 11 เป็นฉันท์ที่มีความไพเราะใช้ในการบรรยายบทเรียบ ๆ
- 13) สัทธราฉันท์ 21 เป็นฉันท์ที่ใช้สำหรับแต่งคำนมัสการ อธิษฐาน ยอพระเกียรติหรืออัญเชิญเทวดา ใช้แต่งบทสั้น ๆ
- 14) สาลินีฉันท์ 11 เป็นบทที่มีคำครุมาก ใช้บรรยายบทที่เป็นเนื้อหาสาระเรียบ ๆ
- 15) อุปภูริตาฉันท์ 11 เป็นฉันท์ที่เหมาะสมสำหรับใช้บรรยายบทเรียบ ๆ แต่ไม่มีใครมีคตินิยมแต่งมากนัก
- 16) โตฎกฉันท์ 12 เป็นฉันท์ที่มีลีลาสะบัดสะบิ้งเหมือนประตักแทงโค ใช้แต่งกับบทที่แสดงความโกรธเคือง ร้อนรน หรือสนุกสนาน ตึกคะนอง ตื่นเต้น และเร้าใจ
- 17) กมลฉันท์ 12 หมายถึง ฉันท์ที่มีความไพเราะงดงามเหมือนดังดอกบัว ใช้กับบทที่มีความตื่นเต้นเล็กน้อยและใช้บรรยายเรื่อง
- 18) จิตรปทาฉันท์ 8 เป็นฉันท์ที่เหมาะสมสำหรับบทที่นำกลัว เอะอะ เกรี้ยวกราด ตื่นเต้น
- 19) สุรางคนางค์ฉันท์ 28 มีลักษณะการแต่งคล้ายกับกาพย์สุรางคนางค์ 28 แต่มีข้อบังคับ ครุ ลหุ เพิ่มขึ้นมา ทำให้เกิดความไพเราะมากยิ่งขึ้น เหมาะสำหรับข้อความที่คึกคัก สนุกสนาน โลดโผน ตื่นเต้น

20) ภาพยนตร์ 16 เป็นภาพยนตร์ที่มีลีลาสง่างาม ใช้สำหรับบรรยายความงามหรือดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว

วรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ เป็นวรรณคดีประเภทฉันท์ ที่มีการเลือกใช้ฉันท์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาได้อย่างลงตัว เพราะฉันท์แต่ละชนิดมีลีลาและให้อารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันไป ซึ่งนายชิต บุรทัตก็เลือกใช้ฉันท์ที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ทำให้เนื้อเรื่องน่าจดจำ และมีความไพเราะสละสลวย

2.2.4 เรื่องย่อวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์

วรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่ละสำนักพิมพ์ จะมีการตัดตอนเรื่องมาแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาสามัคคีเภทคำฉันท์จากหนังสือเรียนภาษาไทยวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด โดยยกเนื้อหาตั้งแต่ตอนที่วัสสการพราหมณ์ผู้เป็นอัครบุโรหิตคนสนิทกราบทูลพระเจ้าอชาตศัตรูในการวางแผนการเอาชนะแคว้นวัชชี จนถึงตอนที่ผู้แต่งยกพุทธสุภาษิตแสดงคุณและโทษของความสามัคคี โดยมีเรื่องย่อต่อไปนี้

มีกษัตริย์องค์หนึ่งทรงพระนามว่า พระเจ้าอชาตศัตรู ทรงครอบครองแคว้นมคธ มีราชคฤห์เป็นเมืองหลวง พระองค์ทรงมีอำมาตย์ที่สนิทคนหนึ่งชื่อว่า วัสสการพราหมณ์ เป็นผู้ฉลาดและรอบรู้ศิลปศาสตร์และเป็นที่ยศราชการทั่วไป พระเจ้าอชาตศัตรูมีพระราชประสงค์จะปราบแคว้นวัชชีอันมีพวกกษัตริย์ลิจฉวีปกครอง แต่พระองค์ยังลังเลพระทัยเมื่อได้ทรงทราบว่ากษัตริย์ลิจฉวีทุกพระองค์ล้วนแต่ทรงตั้งมั่นอยู่ในธรรมที่เรียกว่า “อปริหานิยธรรม 7” คือธรรมอันเป็นไปเพื่อเหตุแห่งความเจริญ

ดังนั้นพระองค์จึงปรึกษากับวัสสการพราหมณ์ว่าควรจะทำอย่างไรจึงจะหาอุบายทำลายเหตุแห่งความพร้อมเพรียงของกษัตริย์ลิจฉวีได้ เมื่อได้ตกลงนัดแนะกับวัสสการพราหมณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว วันหนึ่งพระเจ้าอชาตศัตรูเสด็จออกจากราชการ จึงดำรัสเป็นเชิงหารือกับเหล่าอำมาตย์ในเรื่องจะยกทัพไปรบกับแคว้นวัชชี มีวัสสการพราหมณ์เพียงผู้เดียวที่กราบทูลเป็นเชิงทักท้วงและขอให้พระองค์ทรงยับยั้งรอไว้ก่อนเพื่อเห็นแก่มิตรภาพและความสงบ ทั้งทำนายว่าถ้ารบก็จะพ่ายแพ้ด้วย

พระเจ้าอชาตศัตรูได้ทรงฟังวัสสการพราหมณ์กราบทูลเป็นถ้อยคำหามินพระบรมเดชานุภาพเช่นนั้น ก็ทรงแสร้งแสดงพระอาการพิโรธ และมีพระราชโองการนำตัววัสสการพราหมณ์ไปลงโทษ คือ เฆี่ยน โทรม ประจาน แล้วขับไล่ไปเสียไม่ให้อยู่ในพระราชอาณาเขต

วัสสการพราหมณ์ยอมทนรับราชอาญาด้วยทุกขเวทนาแสนสาหัสถึงแก่สลบ เมื่อถูกเนรเทศออกจากแคว้นมคธก็เดินทางมุ่งตรงไปเมืองเวสาลีอันเป็นเมืองหลวงของแคว้นวัชชีและเที่ยวผูกมิตรกับบรรดาชาวเมือง จนชาวนั้นทราบไปถึงกษัตริย์ลิจฉวี จึงได้ตกลงสำคัญขึ้นเป็นสหาย

เชิญกษัตริย์ทั้งปวงมาชุมนุมปรึกษาราชการ เมื่อกษัตริย์ลิจฉวีประชุมกันแล้วก็ได้ตกลงกันว่าควรให้พราหมณ์ผู้นั้นเข้ามาเพื่อจะได้เห็นท่าทางและฟังความดูก่อนว่าจะจริงเท็จอย่างไร

ภายหลังที่วัสสการพราหมณ์ได้เข้าเฝ้ากษัตริย์ลิจฉวีและกราบทูลข้อความต่าง ๆ ด้วยความฉลาดลึกซึ้ง ประกอบกับมีรอยอุกโบายพุกซ้าให้เห็น กษัตริย์ลิจฉวีทุกพระองค์ต่างก็ทรงหมดความสงสัยว่าจะเป็นกลอุบาย จึงทรงตั้งให้เป็นครูสอนศิลปวิทยาแก่บรรดาราชกุมารและกระทำราชการในตำแหน่งอำมาตย์ ผู้พิจารณาพิพากษาอรรถคดีอีกตำแหน่งหนึ่งด้วย

วัสสการพราหมณ์ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจและเอาใจใส่ จนเป็นที่ไว้วางใจในหมู่กษัตริย์ลิจฉวี เมื่อวัสสการพราหมณ์คาดคะเนว่าพวกกษัตริย์ลิจฉวีวางใจตนจนหมดความสงสัย วัสสการพราหมณ์จึงได้ดำเนินอุบายเพื่อทำลายความพร้อมเพรียงเป็นอันเดียวกันของกษัตริย์ลิจฉวี โดยการแต่งอุบายลับชวนให้ฉงนสนเท่ห์ต่าง ๆ ขึ้น เป็นเครื่องยุ่ยราชกุมารทั้งหลายผู้เป็นศิษย์ให้แตกร้าวกัน และวัสสการพราหมณ์คอยส่งเสริมเหตุแห่งการทะเลาะวิวาทให้บังเกิดขึ้นในหมู่ราชกุมารอยู่เนืองนิตย์ จนกระทั่งที่สุดราชกุมารทุกพระองค์ก็แตกความสามัคคีกันเป็นเหตุให้วิวาทกันขึ้น ครั้นแล้วต่างองค์ก็นำความนั้นขึ้นกราบทูลบิดาของตนตามเรื่องที่เป็นมา เมื่อเป็นเช่นนั้นความแตกร้าวก็ลามไปถึงบรรดาบิดาผู้ซึ่งเชื่อถ้อยคำโอรสของตนโดยปราศจากการไตร่ตรอง

จนกระทั่งเวลาล่วงไปสามปี สามัคคีธรรมในระหว่างเหล่ากษัตริย์ลิจฉวีก็ถูกทำลายสิ้น วัสสการพราหมณ์เห็นว่ากษัตริย์ลิจฉวีทุกองค์แตกสามัคคีกันแล้ว ก็ให้คนลอบนำความไปกราบทูลพระเจ้าอชตศัตรุ

พระเจ้าอชตศัตรุก็กรีธาทัพสู่เมืองเวสาลี พวกชาวเมืองเวสาลีตกใจกลัวอันเกิดแต่ข้าศึก มุขมนตรีจึงได้ตกลงสำคัญขึ้นเป็นอาณัติสัญญาณให้ยกทัพมาต่อสู้ แต่เหล่ากษัตริย์ลิจฉวีก็หาไปเข้าร่วมประชุมไม่ ต่างองค์ทรงเพิกเฉยเสีย แม้แต่ประตูเมืองทุกทิศก็ไม่มีใครสั่งให้ปิด พระเจ้าอชตศัตรุจึงได้แคว้นวัชชีโดยง่าย ไม่ต้องเปลืองแรงรู้พลเพราะการรบเลย เมื่อจัดการบ้านเมืองราบคาบแล้วพระเจ้าอชตศัตรุก็ยกกองทัพเสด็จกลับกรุงราชคฤห์ดังเดิม

2.2.5 การสอนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อผู้เรียน ว่าเรียนแล้วได้อะไร สามารถนำไปปรับประยุกต์ในชีวิตได้อย่างไร เนื่องด้วยในปัจจุบันยังมีการจัดการเรียนการสอน ที่ให้ผู้เรียนเข้าใจว่าการเรียนวรรณคดีเป็นเรื่องยาก เน้นการท่องจำมากกว่าการนำไปใช้จริง ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลต่อทัศนคติและเจตคติในการเรียนวรรณคดีของเรียน ไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องเรียนวรรณคดี ไม่ได้เลือกอ่านวรรณคดีเพราะความชื่นชอบ แต่ถูกบังคับให้อ่านเพื่อท่องจำคำศัพท์และจดจำคำประพันธ์ นักเรียนส่วนใหญ่จึงไม่สามารถเข้าถึงความไพเราะของคำประพันธ์ได้ เมื่อสอบเสร็จก็ลืมเลือนไปโดยไม่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงจำเป็นที่จะต้องมีการออกแบบเนื้อหาการสอนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภท คำฉันท์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ออกเป็น 8 เรื่อง และออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเข้าใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1) ความเป็นมาของเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของเรื่องได้ (K) วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเรื่องได้ (P) และให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)

2) ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทฉันท์ เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถระบุชั้นลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันท์ได้ (K) อ่านออกเสียงคำประพันธ์ประเภทฉันท์ได้ถูกต้อง (P) และให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)

3) ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายชั้นลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้ (K) แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้ (P) และให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)

4) บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์ เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถสรุปเรื่องย่อของสามัคคีเภทคำฉันท์ได้ (K) ลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ได้ (P) ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)

5) วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถพิจารณาแนวคิดสำคัญจากเรื่องได้ (K) ประยุกต์แนวคิดสำคัญจากเรื่องกับชีวิตประจำวันได้ (P) ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)

6) วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถพิจารณาคุณค่าด้านสังคมจากเรื่องได้ (K) ประยุกต์คุณค่าด้านสังคมจากเรื่องกับชีวิตประจำวันได้ (P) และให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)

7) วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากเรื่องได้ (K) สร้างงานเขียนโดยประยุกต์คุณค่าด้านวรรณศิลป์จากเรื่องได้ (P) และให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)

8) การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องได้ (K) ประยุกต์ใช้ข้อคิดจากเรื่องและการนำไปใช้ได้ (P) และให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)

จะเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการศึกษาเนื้อหาตัวบทแล้วให้

นักเรียนร่วมกับวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับการหลักการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.3 ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนมีหลายวิธี หนึ่งในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่นิยมและสอดคล้องกับการสร้างการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีพลังและเกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 คือ การสอนแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ของ Jonathan Bergman และ Aaron Sams เป็นการเรียนแบบกลับทาง (Flipped Classroom) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลตามองค์ประกอบดังนี้ ได้แก่ ความหมายและความเป็นมาของห้องเรียนกลับทาง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางและ ประโยชน์ของห้องเรียนกลับทาง ดังนี้

2.3.1 ความหมายและความเป็นมาของห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

จุดเริ่มต้นของการพัฒนานวัตกรรมประเภทนี้เกิดจากการจัดการเรียนการสอนนักเรียนระดับมัธยม ปลายที่โรงเรียน Woodland Park High School เมือง Woodland Park รัฐ Colorado สหรัฐอเมริกา โดย ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์สองคนชื่อ Jonathan Bergmann และ Aaron Sams ราวปี ค.ศ. 2007 ที่เขาได้เริ่มทำการบันทึกเทปวิดีโอซึ่งเป็นเนื้อหาสาระการสอนเพื่อให้นักเรียนนำไปศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน แล้วให้ผู้เรียนนำเอาผลการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองนำกลับมาสู่กระบวนการอภิปราย สืบค้นเพื่อหาบทสรุปของ คำตอบที่ขึ้นเรียนอีกครั้งหนึ่งโดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์ทางการเรียนดังกล่าว ซึ่งวิธีการเรียนแบบนี้เป็นการเรียนแบบกลับด้านแนวคิดจากแบบเดิมที่ต้องเรียนเนื้อหาที่โรงเรียนและนำงานกลับไปทำต่อที่บ้าน โดยให้เรียนเนื้อหาที่บ้านด้วยตนเอง แล้วนำงานหรือประสบการณ์ที่ได้รับมาทำการเรียนรู้เพิ่มเติมที่โรงเรียน ร่วมกันกับเพื่อนต่อไปโดยครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แจงในประเด็นคำตอบที่เกิดขึ้น ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้ภายหลังได้พัฒนาและขยายขอบข่ายไปกว้างขวาง โดยเฉพาะการปรับใช้กับสื่อ ICT หลากหลายประเภทที่มีศักยภาพค่อนข้างสูงในปัจจุบัน (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2556: 9)

ฐานิตา ลิ้มวงศ์ (2562: 11) กล่าวถึง แนวคิดหลักของห้องเรียนกลับทาง คือ “เรียนที่บ้าน-ทำการบ้านที่โรงเรียน” หรือเป็นการนำสิ่งเดิมที่เคยทำในชั้นเรียนแทน โดยยึดหลักการที่ว่า เวลาที่นักเรียนต้องการพบครูจริง ๆ คือ เวลาที่เขาต้องการความช่วยเหลือ เขาไม่ได้ต้องการให้ครูอยู่ในเรียนเพื่อสอนเนื้อหาต่าง ๆ เพราะเขาสามารถศึกษาเนื้อหานั้น ๆ ด้วยตนเอง

วิจารณ์ พานิช (2556: 27) กล่าวถึง ห้องเรียนกลับทาง (Flipped classroom) ว่าครูจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจหลักการ ไม่ใช่ท่องจำ หัวใจคือครูเน้นทำหน้าที่ช่วยแนะนำการเรียนของเด็ก

ไม่ใช่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ครูเปลี่ยนจากบทบาทปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนทั้งชั้น เป็นมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนเป็นรายคน โอจาโวร์ และดอยน์ (Ojalvo & Doyne, 2011) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับทาง (Flipped classroom) เป็นการกลับทางของการเรียนการสอนที่ไม่เน้นเนื้อหาที่มาก แต่เน้นการพัฒนาทักษะและการลงมือปฏิบัติใน โครงการที่ผู้เรียนสนใจและชื่นชอบ โดยที่ครูทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ เป็นที่ปรึกษา และเพื่อนร่วมงาน เบิร์กแมนด์ และแซมส์ (Bergmann & Sams, 2012) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับทาง (Flipped classroom) บทบาทของครูเปลี่ยนไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง คือไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่ทำบทบาทไปในทางเป็นติวเตอร์ ครูเปรียบเสมือนโค้ช หรือเป็นผู้จุดประกายทางความคิด โดยการตั้งคำถามเพื่อท้าทายให้เด็กคิด สร้างความสนุกสนานในการเรียน และเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน

สุพินดา ณ มหาไชย (2556) ได้เขียนอธิบายถึง "เรียนที่บ้าน-ทำการบ้านที่โรงเรียน" นิยามสั้น ๆ ของ Flipped Classroom อธิบายให้เข้าใจง่าย ๆ ว่า เป็นการนำสิ่งเดิมที่เคยทำในชั้นเรียนไปทำที่บ้าน และนำสิ่งที่เคยถูกมอบหมายให้ทำที่บ้านมาทำในชั้นเรียนแทน ชั้นเรียนที่เราคุ้นเคยกันมานั้น ครูจะเป็นผู้บรรยายเนื้อหาต่าง ๆ ในชั้นเรียนแล้วมอบงานให้นักเรียนกลับไปทำการบ้าน เวลาที่นักเรียนต้องการพบครูจริง ๆ คือ เวลาที่เขาติดขัดและต้องการความช่วยเหลือ เขาไม่ได้ต้องการครูอยู่ในชั้นเรียนเพื่อบอกเนื้อหา เพราะเขาสามารถค้นหาเนื้อหานั้นด้วยตนเองได้ เพราะฉะนั้นถ้าครูบันทึกวิดีโอการสอนให้เด็กไปดูเป็นการบ้าน แล้วครูใช้ชั้นเรียนสำหรับชี้แนะนักเรียนให้เข้าใจแก่นความรู้ หรือชี้แนะในการที่เด็กได้รับมอบหมายจะดีกว่า ขณะเดียวกันเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันก้าวหน้าไปมาก เว็บไซต์ต่าง ๆ อย่าง YouTube อัดแน่นไปด้วยความรู้ต่าง ๆ เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง หมดยุคที่ต้องคอยมารับความรู้ในชั้นเรียนเพียงช่องทางเดียวแล้วเพราะฉะนั้นในห้องเรียนกลับทาง ครูจะแจกลือให้เด็กไปเรียนรู้ล่วงหน้าที่บ้าน หรืออาจให้เด็กไปดูสื่อ YouTube เมื่อมาเข้าชั้นเรียนในวันรุ่งขึ้น นักเรียนจะซักถามข้อสงสัย ต่าง ๆ จากนั้นก็ลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มโดยมีครูคอยให้คำแนะนำตอบข้อสงสัย เพื่อตรวจสอบว่าเด็กได้ดูสื่อที่ครูให้ไปเรียนรู้ล่วงหน้าหรือไม่ นั้น จะมีเด็กบันทึกโน้ตมาส่งครู อาจบันทึกมาในสมุด เข้าไปเขียนไว้ใน Blog ของครู หรือเขียนส่งมาทางอีเมล และจะให้เด็กตั้งคำถามมาด้วยอย่างน้อย 1 ข้อ อย่างไรก็ตาม จะต้องมีฝักทักษะในการจดบันทึกให้นักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ห้องเรียน

นอกจากนี้จันทิมา ปัทมธรรมกุล (2555) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับทาง หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งซึ่งเปลี่ยนการใช้ช่วงเวลาของการบรรยายเนื้อหา (Lecture) ในห้องเรียนเป็นการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกแก้โจทย์ปัญหาและประยุกต์ใช้จริง ส่วนการบรรยายจะอยู่ในช่องทางอื่น ๆ เช่น วิดีโอ วิดีโอออนไลน์ podcasting หรือ screen casting ฯลฯ ซึ่งนักเรียนเข้าถึงได้เมื่ออยู่ที่บ้านหรือนอกห้องเรียน ดังนั้น การบ้านที่เคยมอบหมายให้นักเรียนฝึกทำเองนอกห้องจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในห้องเรียนและในทางกลับกัน เนื้อหาที่เคยถ่ายทอดผ่าน

การบรรยายในห้องเรียนจะเปลี่ยนไปอยู่ในสื่อที่นักเรียน อ่าน - ฟัง - ดู ได้เองที่บ้านหรือที่ไหน ๆ ก็ตาม ผู้สอนอาจตั้งโจทย์หรือให้นักศึกษาสรุปความเนื้อหา นั้น ๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักศึกษาและนำมาอภิปรายหรือปฏิบัติจริงในห้องเรียน

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่า ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มีนักวิชาการหลายท่านหรือในงานวิจัยหลายๆ เรื่อง เรียกรูปแบบการสอนนี้ว่า “ห้องเรียนกลับด้าน” (Flipped Classroom) ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยขอใช้คำว่า “ห้องเรียนกลับทาง” (Flipped Classroom) ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีความน่าสนใจและมีความสำคัญมากในศตวรรษที่ 21 โดยครูจะทำหน้าที่เป็นโค้ช หรือเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน ได้แก่ การเตรียมเนื้อหา สื่อการสอน แบบฝึกทักษะ ให้นักเรียนในรูปแบบออนไลน์ แล้วให้นักเรียนศึกษาองค์ความรู้ก่อนเข้าชั้นเรียน โดยมีการจดบันทึกองค์ความรู้ที่ได้รับ แล้วนำมาสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียนระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน

2.3.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Learning)

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Learning) มีรูปแบบที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและลักษณะของวิชา ดังที่นักวิชาการกล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง ดังนี้

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2556: 9) ได้อธิบายถึงรูปแบบของการสอนแบบกลับด้าน (Flipped Learning) กับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม (Traditional Learning) กล่าวคือการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับทางนั้นจะมุ่งเน้นการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเองตามทักษะ ความรู้ความสามารถและสติปัญญาของเอ็กต์บุคคล (Individualized Competency) ตามอัตราความสามารถทางการเรียนแต่ละคน (Self-Paced) จากมวลประสบการณ์ที่ครูจัดให้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ICT หลากหลายประเภทในปัจจุบัน และเป็นลักษณะการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียนอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและวิถีปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนแบบเดิมที่ครูจะเป็นผู้ป้อนความรู้ประสบการณ์ให้ผู้เรียนในลักษณะของครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Center) ดังนั้นการสอนแบบกลับทางจะเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือครูไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่จะทำบทบาทเป็นติวเตอร์ (Tutors) หรือโค้ช (Coach) ที่จะเป็นผู้จุดประกายและสร้างความสนุกสนานในการเรียนรวมทั้งเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน (Facilitators) ในชั้นเรียนนั้น ๆ

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอน รูปแบบใหม่ในการสร้างนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้แบบรอบด้านหรือ Mastery Learning นั้น มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบที่เป็นวัฏจักร (Cycle) ได้แก่

1. การกำหนดยุทธวิธีเพิ่มพูนประสบการณ์ (Experiential Engagement) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ วิธีการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเพื่อเรียนเนื้อหาโดยอาศัย วิธีการที่หลากหลายทั้ง

การใช้กิจกรรมที่กำหนดขึ้นเอง เช่น เกมส์ สถานการณ์จำลอง สื่อปฏิสัมพันธ์ การทดลอง หรืองานด้านศิลปะแขนงต่าง ๆ

2. การสืบค้นเพื่อให้เกิดมโนทัศน์รวบยอด (Concept Exploration) โดยครูผู้สอนเป็นผู้คอยชี้แนะให้กับนักเรียนจากสื่อหรือกิจกรรมหลายประเภทเช่น สื่อประเภทวิดีโอ บันทึก การบรรยาย การใช้สื่อบันทึกเสียงประเภท Podcasts การใช้สื่อ Websites หรือสื่อออนไลน์ Chats

3. การสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมาย (Meaning Making) โดยนักเรียนเป็นผู้บูรณาการสร้างทักษะองค์ความรู้จากสื่อที่ได้รับจากการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างกระดานความรู้ อิเล็กทรอนิกส์ (Blogs) การใช้แบบทดสอบ (Tests) การใช้สื่อสังคมออนไลน์และกระดานสำหรับอภิปรายแบบออนไลน์ (Social Networking & Discussion Boards)

4. การสาธิตและประยุกต์ใช้ (Demonstration & Application) เป็นการสร้างองค์ความรู้โดยนักเรียนเองในเชิงสร้างสรรค์ โดยการจัดทำเป็นโครงการ (Project) และผ่านกระบวนการนำเสนอผลงาน (Presentations) ที่เกิดจากการรังสรรค์งานเหล่านั้น

เห็นได้ว่า องค์ประกอบของห้องเรียนกลับทาง (Flipped Learning) ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่ครูศึกษาเนื้อหาสาระ ตั้งวัตถุประสงค์ สร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ นักเรียนสามารถไปศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ทุกที่ทุกเวลา จากองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนเตรียมไว้ให้ หรือค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง จากนั้นนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นที่สนใจในชั้นเรียน และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย จึงเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเติมเต็มศักยภาพอย่างสูงสุด

2.3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ดังที่มีนักวิชาการอธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง ไว้ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2556: 27) ได้สรุปขั้นตอนการสอนตามแนวทางของโจนาธาน เบิร์กแมนและแอรอน แชมส์ ไว้ที่น่าสนใจว่า สิ่งที่ควรทำเป็นสิ่งแรกคือ ครูควรอธิบายประโยชน์ของการเรียนแบบใหม่และให้เด็กดูวิดีโอ เพื่ออธิบายว่าวิธีเรียนแบบนี้ดีต่อนักเรียนอย่างไร ขั้นต่อไปคือครูต้องแนะนำวิธีศึกษาและจัดการวิดีโอ โดยแนะนำให้ดูวิดีโอด้วยความตั้งใจ โดยไม่มีสิ่งรบกวนสมาธิ เช่น ไม่มีหูฟัง iPod เสียหยา ไม่เปิด เฟซบุ๊ก ไปพร้อม ๆ กัน เมื่อไม่เข้าใจหรือเกิดข้อสงสัยนักเรียนสามารถหยุดเพื่อกรอกกลับและดูซ้ำจนเข้าใจได้ นอกจากนี้ครูยังต้องสอนวิธีจดบันทึกหรือตั้งประเด็นที่สนใจ เพื่อนำมาอธิบายหรือค้นหาคำตอบภายหลังได้ ครูสามารถตรวจสอบว่านักเรียนได้ศึกษาวิดีโอหรือไม่ด้วยวิธีการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือการทำแบบทดสอบย่อย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักเสมอว่าตนกำลังเรียนรู้เนื้อหาสาระอย่าง

จริงจัง ไม่ใช่เพื่อความบันเทิง เมื่ออยู่ในชั้นเรียน ครูจะจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความสนใจของนักเรียนจนเกิดความรู้จริงและมีการประเมินผลการเรียนรู้ว่าเป็นอย่างไร

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของโจนาธาน เบิร์กแมน และแอรอน แซมส์ มาเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบห้องเรียนกลับทาง ดังนี้

กิจกรรมนอกชั้นเรียน

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม ครูศึกษาบทเรียน และเลือกบทเรียนที่น่าสนใจนำมา ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ บอกแหล่งความรู้ ให้แก่นักเรียน และมีการตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนมีความพร้อม มีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษาค้นคว้า นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียน เขียนสรุปสาระที่ได้จากการค้นคว้า จุดประเด็นที่สนใจหรือมีข้อซักถาม เพื่อนำไปหารือในชั้นเรียน กิจกรรมในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ ในชั้นเรียนครูกระตุ้นนักเรียนด้วยคำถามเกี่ยวกับ สาระความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาล่วงหน้าแล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบและเตรียมความพร้อม เมื่อนักเรียนมีความพร้อมแล้ว ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความสนใจของนักเรียนมีการอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนและครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ และ ประเมินผลการเรียนรู้

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2557: 154) ได้กล่าวถึงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ห้องเรียนกลับทาง มีดังนี้

1. อธิบายประโยชน์ของการเรียนแบบใหม่ และให้นักเรียนดูวิดีโอที่อธิบาย แจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบเรื่องการเรียนแบบใหม่ สอนวิธีดูและจัดการวิดีโอที่ค้นห้แก่ นักเรียนกำหนดให้นักเรียนตั้งคำถามที่น่าสนใจ โดยนักเรียนแต่ละคนต้องตั้งคำถามมา 1 คำถามต่อวิดีโอที่ค้น 1 ตอน

2. วางรูปแบบห้องเรียนแบบกลับทาง โดยห้องเรียนต้องเปลี่ยนจาก Classroom เป็น Studio คือกลายเป็นห้องทำงาน เป็นห้องที่จุดสนใจคือการเรียนของตนเอง เรียนโดยการลงมือทำ ไม่ใช่โดยการฟังครูสอนในห้องเรียนแบบเก่า เครื่องใช้ต่าง ๆ ในห้องต้องเน้นการใช้งานเพื่อการเรียนของนักเรียน และเพื่อการเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของนักเรียน ไม่ใช่เพื่อการสอนของครูอย่างแต่ก่อน

3. ให้นักเรียนได้จัดการเวลาและงานของตนเอง ในห้องเรียนกลับทางนักเรียนสามารถเรียนไว้ล่วงหน้า เรียนวิชาบางวิชาให้จบเร็ว สามารถสอบได้ก่อนเวลา และใช้เวลาของวิชาที่เรียนจบเร็วเรียนวิชาอื่น นักเรียนที่เรียนช้าก็สามารถใช้เวลาเรียนช้าช่วงที่ต้องการได้

4. ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือกันเอง ห้องเรียนคือ Learning Hub ไม่ใช่ Teaching Hub จุดสนใจคือนักเรียนด้วยกันเอง ไม่ใช่ครู นักเรียนจะตระหนักในความจริงข้อนี้ และเรียนรู้ร่วมกันและช่วยเหลือกัน จะรวมตัวกันเองเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน

5. สร้างระบบประเมินที่เหมาะสม ระบบประเมินที่ประเมินความเข้าใจของนักเรียน

6. การประเมินเพื่อปรับปรุง (Formative Assessment) ครูที่มีประสบการณ์จะสามารถบอกได้ทันทีว่านักเรียนคนไหนยังไม่เข้าใจเรื่องอะไร โดยเมื่อครูเดินไปรอบ ๆ ห้องเรียนจะลองสอบถามบางคำถามแก่นักเรียนบางคน และรีบแก้ความเข้าใจผิดให้

Jonathan (2012) (อ้างถึงใน อากร พุทธรักษา, 2561: 16) อธิบายขั้นตอนการเตรียมการไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมวิดีโอ ผู้สอนอาจใช้วิดีโอที่ผู้สอนท่านอื่นได้ทำการเผยแพร่ไว้ ถ้าผู้สอนยังไม่มีเวลาเตรียมตัวผลิตวิดีโอของตนเอง แต่หากผู้สอนสามารถผลิตวิดีโอของตนเองได้ จะมี 4 ขั้นตอนดังนี้

1.1 ขึ้นวางแผนบทเรียน แต่ละจุดประสงค์ให้วางแผนการสอนว่าจะใช้ภาพนิ่ง

1.2 ขึ้นบันทึกวิดีโอ สามารถบันทึกตามที่ได้วางแผน เช่น ขณะนั่งอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ หรือเขียนกระดานดำ โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.2.1 ทำให้สั้น ควรสอนเพียงหัวข้อเดียว และไม่ควรมเกิน 15 นาที และถ้าเป็นไปได้ควรน้อยกว่า 10 นาที

1.2.2 ควบคุมเสียง การจะกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ คือปากกาและเสียง

1.2.3 สร้างวิดีโอร่วมกับครูท่านอื่น จะมีความน่าสนใจมากหากชมการสนทนาของบุคคลสองคนแทนการชมครูเพียงคนเดียว

1.2.4 เพิ่มอารมณ์ขัน

1.2.5 อย่าทำให้นักเรียนเสียเวลา ด้วยการพูดคุยนอกเรื่อง

1.2.6 เพิ่มข้อสังเกต

1.2.7 เพิ่มกล่องข้อความ หรือลูกเล่นในวิดีโอ

1.2.8 ขยายเข้า หรือขยายออก

1.2.9 ทำให้ถูกกฎหมายลิขสิทธิ์

1.3 แก้ไขวิดีโอ

1.4 เผยแพร่วิดีโอ สำหรับบางคนที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตก็สามารถบันทึกลงโทรศัพท์หรือแผ่น CD

2. ในคาบเรียน ครูบางคนจะกังวลใจว่าจะทำอย่างไรกับเวลาที่มากขึ้นในคาบเรียน แต่ความจริงเป็นโอกาสสำหรับครูคณิตศาสตร์ที่จะช่วยกระตุ้นนักเรียนให้เข้าใจความคิดรวบยอดหรือ บูรณาการบทเรียนเป็น STEM หรือการจัดการเรียนรู้แบบอื่น

3. แจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบเรื่องการเรียนแบบใหม่ โดยให้การเขียนจดหมาย อธิบายว่า นักเรียนจะได้ประโยชน์อย่างไร

4. สอนนักเรียนถึงวิธีดูวิดีโอ และการจัดการวิดีโอ โดยดูอย่างตั้งใจ ไม่มี สิ่งรบกวนสมาธิ เช่น ไม่เปิด Facebook ไปพร้อมกัน ฝึกการใช้ปุ่มหยุด และชี้ประเด็นสำคัญให้ นักเรียนออกมาลองทดสอบเป็นผู้ควบคุมวิดีโอ และอธิบายให้กับเพื่อนถึงข้อดีของการควบคุม นอกจากนี้สอนการจดบันทึก ตั้งคำถามที่สนใจ

ในขั้นการสร้างวิดีโอที่น่าสนใจ Troy (2014) (อ้างถึงใน อากร พุทธรักษา, 2561: 17) นำเสนอวิธีการไว้ดังนี้

1. ต้องแสดงเกินจริงกว่าธรรมดา เพราะเมื่อนำเสนอในกล่องนั้นจะดูธรรมดาและ เจ็บมาก
2. หัวใจสำคัญคือต้องรับการตอบกลับของนักเรียน ถึงวิดีโอที่เข้ารับชม โดย ใช้ Google Forms ซึ่งสามารถสร้างคำถามเกี่ยวกับวิดีโอ
3. การเขียนบทจะช่วยกระชับเวลา สำหรับการเริ่มต้นได้ และช่วยให้ไม่ลืม ประเด็นไม่ติดคำว่า อืม ขณะที่กำลังคิดคำพูด
4. รักษาเวลาให้สั้นคือ ไม่ควรเกิน 11 นาที หากเกินจากนี้ควรแบ่งช่วงของ วิดีโอ
5. วิดีโอเป็นขั้นหนึ่งในการสร้างความสัมพันธ์ จึงควรทำวิดีโอของตนเองเป็น หลัก แต่ถ้าไม่สามารถทำได้อย่างน้อยก็ควรมีตอนต้น และตอนสรุป
6. ทำวิดีโอร่วมกับครูท่านอื่น
7. ทำให้มีความหลากหลาย ไม่ได้สอนเหมือนเดิมตลอด
8. ถ่ายทำต่างสถานที่บ้าง หรือรูปภาพภายนอกโรงเรียนมาเป็นพื้นหลัง
9. อย่ากลัวที่จะต้องเผยแพร่เมื่ออยู่นอกห้อง
10. สนุกไปกับมัน

จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ของนักวิชาการและงานวิจัยหลาย ๆ เรื่อง ได้สร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ห้องเรียนกลับทาง ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมไว้ 2 ส่วน คือ นอกห้องเรียนและในห้องเรียน ผู้วิจัยได้ พิจารณาถึงรูปแบบและขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ความเหมาะสมในการนำไปใช้ ตาม รูปแบบของวิจารณ์ พานิช เนื่องจากมีความใกล้เคียงกับเนื้อหา และกระบวนการสอนแบบโนและ

นอกห้องเรียน อีกทั้งสามารถนำไปประยุกต์ร่วมกับการออกแบบการจัดการเรียนแบบ GPAS 5 Steps เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีให้สูงขึ้นต่อไป

2.3.4 ประโยชน์ของห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดังที่นักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ไว้ดังนี้

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2556: 7) ได้สรุปเหตุผลบางประการที่บอกถึงคุณประโยชน์ของห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ดังนี้

- 1) เพื่อเปลี่ยนวิธีการสอนของครู จากการบรรยายหน้าชั้นเรียนหรือจากครูสอนไปเป็นครูฝึก ฝึกการทำแบบฝึกหัดหรือทำกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่ศิษย์เป็นรายบุคคลหรืออาจเรียกว่าเป็นครูตัวต่อ
- 2) เพื่อใช้เทคโนโลยีการเรียนที่เด็กสมัยใหม่ชอบ โดยใช้สื่อ ICT ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการนำโลกของโรงเรียนเข้าสู่โลกของนักเรียนซึ่งเป็นโลกยุคดิจิทัล
- 3) ช่วยเหลือเด็กที่มีงานยุ่ง เด็กสมัยนี้มีกิจกรรมมาก ดังนั้นจึงต้องเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทสอนที่สอนด้วยวีดิทัศน์อยู่บนอินเทอร์เน็ต (Internet) ช่วยให้เด็กเรียนไว้ล่วงหน้าหรือเรียนตามชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งเป็นการฝึกเด็กให้รู้จักการจัดการเวลาของตนเอง
- 4) ช่วยเหลือเด็กเรียนอ่อนให้ชวนขหายหาความรู้ ในชั้นเรียนปกติเด็กเหล่านี้ จะถูกทอดทิ้งแต่ในห้องเรียนกลับด้านเด็กจะได้รับการเอาใจใส่จากครูมากที่สุดโดยอัตโนมัติ
- 5) ช่วยเหลือเด็กที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนตามความสามารถของตนเอง เพราะเด็กสามารถฟัง ดูวีดิทัศน์ได้เองจะหยุดตรงไหนก็ได้ กรอกลับ (Review) ก็ได้ตามที่ตนเองพึงพอใจที่จะเรียน
- 6) ช่วยให้เด็กสามารถหยุดและกรอกลับครูของตนเองได้ ทำให้เด็กใช้เวลาเรียนตามที่ตนพอใจเบื่อก็อหยุดพักได้ สามารถแบ่งเวลาในการดูเป็นช่วงได้
- 7) ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามกับการที่เรียนแบบออนไลน์ การเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านยังเป็นรูปแบบการเรียนที่นักเรียนยังคงมาโรงเรียนและนักเรียน พบปะกับครูห้องเรียนกลับด้านเป็นการประสานการใช้ประโยชน์ระหว่างการเรียนแบบออนไลน์ และการเรียนระบบพบหน้า ช่วยเปลี่ยนและเพิ่มบทบาทของครูให้เป็นที่พึ่งที่เลี้ยง (Mentor) เพื่อน เพื่อนบ้าน (Neighbor) และผู้เชี่ยวชาญ (Expert)

8) ช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนดีขึ้น หน้าที่ของครูไม่ใช่เพียงช่วยให้ศิษย์ได้ความรู้หรือเนื้อหา แต่ต้องกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ (Inspire) ให้กำลังใจ รับฟังและช่วยเหลือ ส่งเสริมผู้เรียน ซึ่งเป็นมิติสำคัญที่จะช่วยเสริมพัฒนาการทางการเรียนของเด็ก

9) ช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยตนเอง จากกิจกรรมทางการเรียนที่ครูจัดประสบการณ์ขึ้นมานั้น ผู้เรียนสามารถที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันได้ดี เป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการที่ศึนของนักเรียนที่เคยเรียนตามคำสั่งครูหรือทำงานให้เสร็จตามกำหนด เป็นการเรียนเพื่อตนเองไม่ใช่คนอื่น ส่งผลต่อเด็กที่เอาใจใส่การเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันจะเพิ่มขึ้นโดยอัตโนมัติ

10) ช่วยให้เห็นคุณค่าของความแตกต่างตามปกติแล้วในชั้นเรียนเดียวกันจะมีเด็กที่มีความแตกต่างกันมาก มีความถนัดและความชอบที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการสอนแบบห้องเรียนกลับทางจะช่วยให้ครูเห็นจุดอ่อนจุดแข็งของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อนด้วยกันก็เห็น และช่วยเหลือกันด้วยจุดแข็งของแต่ละคน

11) เป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการห้องเรียน ช่วยเปิดช่องให้ครูสามารถจัดการชั้นเรียนได้ตามความต้องการที่จะทำ ครูสามารถทำหน้าที่ของการสอนที่สำคัญในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างคุณภาพแก่ชั้นเรียน ช่วยให้เด็กรู้อนาคตของชีวิตได้ดีที่สุด

12) เปลี่ยนคำสนทนากับพ่อแม่ ประสานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ซึ่งการรับทราบและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี

13) ช่วยให้เกิดความโปร่งใสในการจัดการศึกษา การใช้ห้องเรียนแบบกลับทางโดยนำสาระคำสอนไปไว้ในวิดีโอที่ศึนนำไปเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต เป็นการเปิดเผยเนื้อหาสาระทางการเรียน ให้สาธารณชนได้ทราบ สร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ

จากประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ข้างต้น ทำให้ทราบว่า การสอนแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นแนวคิดในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน เป็นการบูรณาการระหว่างนอกห้องเรียนกับในห้องเรียน เปลี่ยนกระบวนการสอนในห้องเรียนแบบบรรยายเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นที่น่าสนใจ ออกแบบการสอนให้หลากหลายมากขึ้น อีกทั้งนักเรียนสามารถเรียนซ้ำ เรียนซ้ำในเนื้อหาองค์ความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เปลี่ยนครูเป็นผู้คอยชี้แนะ คอยดูแลให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง

2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เป็นกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยมีกระบวนการให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดและสามารถวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะการคิด ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ตลอดจนโครงสร้างของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

2.4.1 หลักการและแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

กรอบการพัฒนาการคิดโดยใช้กระบวนการ GPAS เกิดขึ้นจากการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องการหารูปแบบแนวทางในการพัฒนาการคิดให้กับผู้เรียน จึงเริ่มต้นด้วยการตั้งคณะทำงานขึ้นมาชุดหนึ่งโดยมี โกวิท ประวาลพลฤกษ์ เป็นที่ปรึกษา ทำการศึกษา ค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการคิดทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากนั้นคณะทำงานได้สังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเหล่านั้นได้กรอบพัฒนาการคิด หรือโครงสร้างทักษะกระบวนการคิด 4 ประการ คือ การรวบรวมและเลือกข้อมูล (Gathering) การจัดกระทำข้อมูล (Processing) การประยุกต์ใช้ความรู้ (Applying) และการกำกับตนเอง (Self - regulating) เรียกอย่อ ๆ ว่า GPAS โดยนำอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของโครงสร้างทักษะกระบวนการคิดนั้นมาใช้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรวบรวมและเลือกข้อมูล (Gathering)

- กำหนดประเด็นในการรวบรวมข้อมูล (Focusing Skills)
- กำหนดเป้าหมาย (Goal Setting)
- สังเกตด้วยประสาทสัมผัส (Observing)
- รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต (Collecting)
- เลือกข้อมูลมาใช้ (Selecting)
- บันทึกข้อมูล (Encoding & Recording)
- ดึงข้อมูลเดิมมาใช้และย่อความ (Retrieving & Summarizing)

ขั้นที่ 2 การจัดกระทำข้อมูล (Processing)

- จำแนก (discriminating)
- เปรียบเทียบ (Comparing)
- จัดกลุ่ม (Classifying)
- จัดลำดับ (Sequencing)
- สรุปรูปเชื่อมโยง (Connecting)
- ไตร่ตรองด้วยเหตุผล (Reasoning)
- วิจารณ์ (Criticizing)

- ตรวจสอบ(Verifying)

ขั้นที่ 3 การประยุกต์ใช้ความรู้ (Applying)

- ประเมินทางเลือก (Alternative assessment)
- เลือกทางเลือก (Selecting alternative)
- ใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ (creative)
- ขยายความรู้ให้จริงมากขึ้น (expanding scenario)
- การวิเคราะห์ (analysis)
- การตัดสินใจ (decision making)
- การนำความรู้ไปปรับใช้ (transferring)
- การแก้ปัญหา (problem solving)
- การคิดวิจารณ์ (critical thinking)
- การคิดสร้างสรรค์ (creative thinking)

ขั้นที่ 4 ประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Self - regulating)

- การตรวจสอบและควบคุมการคิด (Meta Cognition)
- การสร้างค่านิยมการคิด (Thinking Value)
- การสร้างนิสัยการคิด (Thinking Disposition)

ทักษะกระบวนการคิด GPAS จึงเป็นขั้นตอนและจุดเน้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง เริ่มจากการที่ครูออกแบบการเรียนรู้โดยครูต้องกำหนดว่านักเรียนจะสรุปความรู้จากเรื่องที่เรียนเป็นข้อความรู้ จากการเรียบเรียงความคิดของตนเองในการสรุปความคิด รวบรวม ความสัมพันธ์หลักการและทฤษฎีที่เรียนรู้นั้น กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเก็บข้อมูล และเลือกข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง เป็นการนำข้อมูลมาจัดกระทำเป็นกลุ่ม เป็นหมวดหมู่ จำแนกเพื่อให้ได้ความรู้ตามที่กำหนดไว้ จากนั้นนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง ใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ สิ่งที่ได้จากกระบวนการเหล่านี้ จะตกผลึกภายในตัวของผู้เรียน จะกลายเป็นตัวตนเป็นบุคลิกภาพของผู้เรียน และสะท้อนออกมาในภาระงานหรือการปฏิบัติที่ครูมอบหมาย เพื่อวัดและประเมินผลในเรื่องที่สอนการเรียนรู้ตามขั้นตอนนี้ครูต้องฝึกการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบทบทวนการคิด พูด ทำ เสมอ ๆ เพื่อปรับปรุงงานในขณะดำเนินการให้ดียิ่งขึ้น

2.4.2 ทักษะการคิดในโครงสร้าง GPAS 5 Steps

ทักษะการคิดในโครงสร้าง GPAS มีทักษะที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

1) ทักษะการคิดระดับการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

(1) การกำหนดประเด็นในการรวบรวมข้อมูล (Information Gathering Skill) หมายถึง การกำหนดขอบเขตการศึกษาและมุ่งความสนใจไปในทิศทางตามจุดประสงค์ที่ต้องการศึกษาให้ชัดเจนเพื่อที่จะได้คัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

(2) การสังเกตด้วยประสาทสัมผัส หมายถึง การรับรู้และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ไม่มีการใช้ประสบการณ์และความคิดเห็นของผู้สังเกต ในการเสนอข้อมูล ข้อมูลจากการสังเกตมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ

(3) การบันทึกข้อมูล หมายถึง กระบวนการประมวลข้อมูลของสมอง เมื่อรับสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัสทั้งห้า จะได้รับการบันทึกไว้ในความจำระยะสั้น หากต้องการเก็บข้อมูลไว้ใช้ต่อไป ข้อมูลนั้นจะต้องเปลี่ยนรูปโดยการเข้ารหัสเพื่อนำไปเก็บไว้ในความจำระยะยาว ซึ่งจะสามารถเรียกข้อมูลมาใช้ได้ภายหลังโดยการถอดรหัส

(4) การดึงข้อมูลเดิมมาใช้และสรุปความ หมายถึง การนำข้อมูลที่มีอยู่มากกลับมาใช้ใหม่ และการจับใจความสำคัญของเรื่องที่ต้องการสรุปแล้วเรียบเรียงให้กระชับครอบคลุมสาระสำคัญ

2) ทักษะการคิดระดับการจัดกระทำข้อมูล

(1) การจำแนก (Discriminating) หมายถึง การแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ตามมิติที่กำหนด

(2) การเปรียบเทียบ (Comparing) หมายถึง การค้นหาความเหมือนและหรือความแตกต่างขององค์ประกอบตั้งแต่ 2 องค์ประกอบขึ้นไป เพื่อใช้ในการอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเกณฑ์เดียวกัน

(3) การจัดกลุ่ม (Classifying) หมายถึง การนำสิ่งต่าง ๆ มาแยกเป็นกลุ่มตามเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับทางวิชาการ หรือยอมรับโดยทั่วไป

(4) การจัดลำดับ (Sequencing) หมายถึง การนำข้อมูลหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาจัดเรียงให้เป็นลำดับ

(5) การสรุปเชื่อมโยง (Connecting) หมายถึง การบอกความสัมพันธ์ของข้อมูลอย่างมีความหมาย

(6) การไตร่ตรองด้วยเหตุผล (Reasoning) หมายถึง ความสามารถในการบอกที่มาของสิ่งใด ๆ หรือเหตุการณ์ใด ๆ หรือสิ่งที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมนั้นได้

(7) การวิจารณ์ (Criticizing) หมายถึง การทำลายและโต้แย้งข้อสมมุติฐานที่อยู่เบื้องหลังเหตุผลที่โยงความคิดเหล่านั้น เพื่อเปิดทางสู่แนวความคิดอื่น ๆ ที่อาจเป็นไปได้

(8) การตรวจสอบ (Verifying) หมายถึง การยืนยันหรือพิสูจน์ข้อมูลที่สังเกตรวบรวมมาตามความถูกต้องเป็นจริง

3) ทักษะการคิดระดับการประยุกต์ใช้

(1) การใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ (Creating) หมายถึง การนำความรู้ที่เกิดจากความเข้าใจไปใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น

(2) การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะหลักการองค์ประกอบสำคัญหรือส่วนย่อย ตลอดจนหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(3) การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง การนำความรู้ที่ผ่านการวิเคราะห์มาผสมผสานสร้างสิ่งใหม่ที่มีลักษณะต่างจากเดิม

(4) การตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง การพิจารณาเลือกตัวเลือกตั้งแต่ 2 ตัวเลือกขึ้นไป ทางเลือกนั้นอาจเป็นวัตถุประสงค์ของ หรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาหรือดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

(5) การนำความรู้ไปปรับใช้ (Transferring) หมายถึง การถ่ายโอนความรู้ที่มีอยู่

(6) การแก้ปัญหา (Problem solving) หมายถึง การวิเคราะห์สถานการณ์ที่ยากเพื่อจุดประสงค์ในการแก้ไขสถานการณ์หรือให้ปัญหานั้นหมดไป

(7) การคิดวิเคราะห์ วิจาร์ณ (Critical thinking) หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาประเมินและตัดสินสิ่งต่าง ๆ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นที่มีข้อสงสัยหรือข้อโต้แย้ง โดยการพยายามแสวงหาคำตอบที่มีความสมเหตุสมผล

(8) การคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) หมายถึง ความสามารถในการคิดได้อย่างกว้างไกล หลายทิศทางอย่างเป็นกระบวนการ โดยใช้จินตนาการที่หลากหลาย เพื่อก่อให้เกิดความแปลกใหม่ในการสร้าง ผลิตภัณฑ์ ดัดแปลงงานต่าง ๆ ซึ่งจะต้องเชื่อมโยง ระหว่างประสบการณ์เก่ากับประสบการณ์ใหม่ ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้คิดมีอิสระทางความคิด

4) การกำกับความคิด

(1) การตรวจสอบและควบคุมการคิด (Meta-cognition) หมายถึง การที่บุคคลรู้ถึงความคิดของตนเองในการกระทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการประเมินการคิดของตนเองและใช้ความรู้นั้นในการควบคุมหรือปรับการกระทำของตนเอง ซึ่งครอบคลุมถึงการวางแผน การควบคุม กำกับการกระทำของตนเอง การตรวจสอบความก้าวหน้า และการประเมินผล

(2) การสร้างค่านิยมการคิด (Thinking Value) หมายถึง การคิดเพื่อประโยชน์ในระดับต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อประโยชน์ตน กลุ่มตน เพื่อสังคมและเพื่อประโยชน์ของกลุ่มทุกองค์ประกอบ

(3) การสร้างคุณ ค่าทางการคิด (Thinking Disposition) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของการกระทำของคนที่มีสติปัญญา การตัดสินใจที่จะแก้ปัญหา จะไม่กระทำ

ทันทีทันใดก่อนจะมีข้อมูลหลักฐานชัดเจน นิสัยแห่งการคิด คือ รู้ว่าจะใช้ปัญญา ทำอย่างไรเมื่อไม่รู้ คำตอบ นิสัยแห่งการคิดที่ดี ควรมีดังนี้ 1) นิสัยการคิดที่ดีต้องกล้าเสี่ยงและผจญภัย (กล้าที่จะคิด) 2) นิสัยการคิดที่ดีต้องคิดแปลก คิดแยกแยะ ชี้ตัวปัญหา คิดสำรวจไต๋สวน 3) นิสัยการคิดที่ดีต้องสร้างคำอธิบาย และสร้างความเข้าใจ 4) นิสัยการคิดที่ดีต้องสร้างแผนงานและมีกลยุทธ์ 5) นิสัยการคิดที่ดีต้องเป็นการใช้ความระมัดระวังทางสติปัญญา (ใช้สติปัญญาระแวดระวัง) และแม่นยำถูกต้องแน่นอนเที่ยงตรง 6) นิสัยการคิดที่ดีต้องเพื่อถามหาสิ่งที่จะเกิดขึ้นและประเมินเชิงเหตุผล 7) นิสัยการคิดที่ดีต้องเป็นไปเพื่อเกิดการรู้จัก หรือคิดในสิ่งที่คิด

2.4.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้และจัดการความคิดอย่างเป็นระบบ ดังที่นักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ดังนี้

ปรีชา ธรฤทธิ์ (2552) ได้รวบรวมขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS ไว้ว่า GPAS เป็นคำย่อของกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดกระบวนการหนึ่งทีประกอบด้วยโครงสร้าง 4 ประการ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลและการเลือกข้อมูล (Gathering) การจัดกระทำข้อมูล (Processing) การประยุกต์ใช้ความรู้ (Applying) และการกำกับตนเอง/การเรียนรู้ได้เอง (Self-regulating) โดยมีลำดับขั้นตอนโดยละเอียด ดังนี้

1) การรวบรวมข้อมูลและการเลือกข้อมูล ประกอบด้วยการพัฒนาการคิดใน

- (1) การกำหนดประเด็นในการรวบรวมข้อมูล
- (2) การกำหนดเป้าหมาย
- (3) การสังเกตด้วยประสาทสัมผัส
- (4) การรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต
- (5) การเลือกข้อมูลมาใช้
- (6) การบันทึกข้อมูล
- (7) การดึงข้อมูลเดิมมาใช้และย่อความ

2) การจัดกระทำข้อมูล ประกอบด้วยการพัฒนาการคิดในประเด็นต่อไปนี้

- (1) การจำแนก
- (2) การเปรียบเทียบ
- (3) การจัดกลุ่ม
- (4) การจัดลำดับ
- (5) การสรุปเชื่อมโยง
- (6) การไตร่ตรองด้วยเหตุผล

(7) การวิจารณ์

(8) การตรวจสอบ

3) การประยุกต์ใช้ความรู้ ประกอบด้วยการพัฒนาการคิดในประเด็นต่อไปนี้

(1) การประเมินทางเลือก

(2) การเลือกทางเลือก

(3) การใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์

(4) การขยายความรู้ให้รู้จริงมากขึ้น

(5) การวิเคราะห์

(6) การสังเคราะห์

(7) การตัดสินใจ

(8) การนำความรู้ไปปรับใช้

(9) การแก้ปัญหา

(10) การวิเคราะห์วิจารณ์

(11) การคิดสร้างสรรค์

4) การกำกับตนเองการเรียนรู้ได้เอง ประกอบด้วยการพัฒนาการคิด ดังนี้

(1) การตรวจสอบและการควบคุมการคิด

(2) การสร้างค่านิยมการคิด

(3) การสร้างนิสัยการคิด

2.4.4 โครงสร้างของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 23) ได้เขียนโมเดลของ GPAS โดยมีขั้นตอน ดังนี้

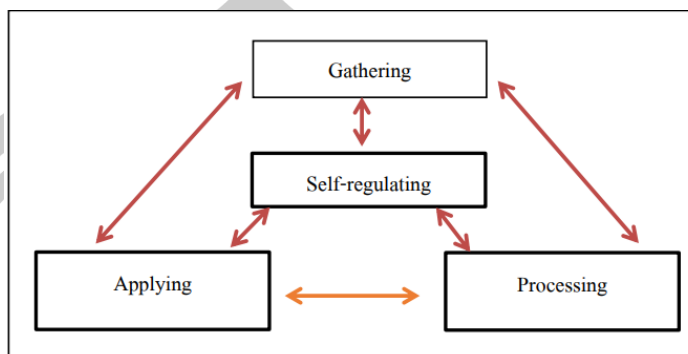
ขั้นที่ 1 ครูกำหนดเป้าหมายที่เป็นงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วออกแบบ การจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 นักเรียนลงมือศึกษาความรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล เลือกข้อมูลสำคัญแล้วนำมาจัดกระทำเป็นหมวดหมู่ จำแนก เพื่อให้ผลงาน/ชิ้นงานตามที่ครูกำหนด

ขั้นที่ 3 นักเรียนเสนอแนวทางการนำความรู้ไปปฏิบัติหรือแก้ปัญหา บางกรณีอาจนำไปปฏิบัติจริงหรือแก้ปัญหาจริง

ขั้นที่ 4 นักเรียนสรุปผลที่ได้จากกระบวนการที่ตกผลึกในตนเอง

จากโครงสร้างดังกล่าว สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างทักษะกระบวนการ GPAS

ที่มา : ตาณิกา เงินฝรั่ง (2556: 23)

การปฏิบัติตามขั้นตอน GPAS เป็นการปลูกฝังการคิดโดยอัตโนมัติ เมื่อฝึกบ่อย ๆ ก็ จะเกิดทักษะการคิดและมีนิสัยรักการคิด นำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนา ทักษะด้านการอ่านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี แนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การรวบรวมและเลือกข้อมูล (Gathering) กำหนดประเด็นในการ รวบรวมข้อมูล (Focusing Skills) กำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) สังเกตด้วยประสาทสัมผัส (Observing) รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต (Collecting) เลือกข้อมูลมาใช้ (Selecting) บันทึกข้อมูล (Encoding & Recording) ดึงข้อมูลเดิมมาใช้และย่อความ (Retrieving & Summarizing)

ขั้นที่ 2 การจัดกระทำข้อมูล (Processing) จำแนก (Discriminating) เปรียบเทียบ (Comparing) จัดกลุ่ม (Classifying) จัดลำดับ (Sequencing) สรุปเชื่อมโยง (Connecting) ไตร่ตรองด้วยเหตุผล (Reasoning) วิวิจารณ์ (Criticizing) ตรวจสอบ (Verifying)

ขั้นที่ 3 การประยุกต์ใช้ความรู้ (Applying) ใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ (creative) ขยายความรู้ให้มากขึ้น (expanding scenario) การวิเคราะห์ (analysis) การตัดสินใจ (decision making) การนำความรู้ไปปรับใช้ (transferring) การแก้ปัญหา (problem solving) การคิดวิวิจารณ์ (critical thinking) การคิดสร้างสรรค์ (creative thinking)

ขั้นที่ 4 การกำกับตนเองเรียนรู้ได้เอง (Self - regulating) การตรวจสอบและ ควบคุมการคิด (Meta Cognition) การสร้างค่านิยมการคิด (Thinking Value) การสร้างนิสัยการคิด

จากการศึกษาทักษะการคิดตามโครงสร้างการคิด GPAS มีความสัมพันธ์โดยตรงกับ กรวยประสบการณ์ปิรามิดการเรียนรู้ (Learning Pyramid) ของ เอ็ดการ์ เดล การออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกรวยประสบการณ์ (Learning Pyramid) และโครงสร้างทักษะการคิด จึง เป็นความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสาน ทั้งทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน (Lower Order Thinking : LOT) ในทักษะขั้นการสังเกตรวบรวมข้อมูล (Gathering : G) ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบ Passive Learning ต่อเนื่องไปกับการ Active Learning ในทักษะขั้นการจัดกระทำข้อมูล (Processing : P) สัมพันธ์เป็นกระบวนการต่อเนื่องจนถึงทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking : HOT) ในทักษะขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้สู่การปฏิบัติจริง (Applying : A) และขั้น ตรวจสอบและประเมินตนเอง (Self - regulating) สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการได้นำกระบวนการ เรียนรู้แบบ 5 Steps มาบูรณาการเข้ากับโครงสร้างทักษะการคิด GPAS เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps โดยเพิ่มเติม ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill) เข้า ไปในขั้นตอนการออกแบบการเรียนรู้ (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2561: 19) ดังนี้

STEP 1 ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล (Gathering)

STEP 2 ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing)

STEP 3 ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the knowledge)

STEP 4 ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill)

STEP 5 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Self - regulating)

Active Learning GPAS 5 Steps

ภาพประกอบ 3 กระบวนการคิดขั้นสูง GPAS 5 Steps
ที่มา : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2561: 19)

จากการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สรุปได้ว่า ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนการพัฒนาที่ชัดเจนโดยเริ่มจากขั้นรวบรวมข้อมูล (Gathering) ขั้นการจัดระบบข้อมูล คិวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge) ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill) และขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating) ตามโครงสร้างของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบตามหลักกระบวนการคิดขั้นสูง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้วิจัยได้เลือกศึกษา 3 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps และการเรียนการสอนวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ เพื่อศึกษาถึงหลักการวิธีการลักษณะและองค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับใช้ในการสร้างนวัตกรรมแผนการจัดการเรียนรู้ ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยนำปัญหาและอุปสรรคที่พบมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.5.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจและเหมาะสมแก่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั่นคือ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาจากผ่านการเรียนด้วยตนเองจากสื่อวีดิทัศน์ (video) นอกชั้นเรียนหรือที่บ้าน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกตินั้นจะเป็นการเรียนแบบสืบค้น หาความรู้ที่ได้รับร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือชี้แนะ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบรู้จริง (mastery Learning) (ปานทิพย์ ฝ่องอักษร, 2561: 49) สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2556: 9) ได้พูดถึงห้องเรียนกลับทางว่า เรียนวิชาที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน หรือรับถ่ายทอดความรู้ที่บ้าน แล้วมาสร้างความรู้ต่อยอดจากวิชาที่รับถ่ายทอดมา ให้เป็นความรู้ที่สอดคล้องกับชีวิต ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีพลัง เกิดทักษะที่เรียกว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่แค่นักเรียนเท่านั้นที่เรียนรู้กลับทาง ครูก็สอนกลับทางด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทาง ดังนี้

อิสรา โตะะยีโกบ (2560) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สำหรับการปฏิบัติการวิธีการทางภูมิศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ในวิชาภูมิศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สำหรับการปฏิบัติการวิธีการทางภูมิศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา และเพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านสำหรับการปฏิบัติการวิธีการทางภูมิศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา 45 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 จำนวน 30 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/10 จำนวน 35 คน รวม 65 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้องค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหา ด้านสื่อในการจัดการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้ และการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นปัญหาระดับมากที่สุด ส่วนปัญหาอื่น ๆ คือครูผู้สอนยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ปัญหาด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศห้องเรียนที่ยังขาดสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย นอกจากนี้ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านสำหรับปฏิบัติการวิธีการทางภูมิศาสตร์ ระดับมัศึกษามืองค์ประกอบคือแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 แต่ละแผนมีองค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นนำ ขั้นสอนที่มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครอบคลุมหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ แล้วนำข้อมูลมานำเสนออภิปรายในชั้นเรียนและสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นสรุป สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน ผลการประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านพบว่ามีการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 16.96 และมีผลคะแนนผลสัมฤทธิ์ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 ส่วนผลการประเมินทักษะ ตามวิธีการทางภูมิศาสตร์ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนลงภาคสนาม ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเนื้อหา ลงมือปฏิบัติและนำเสนอข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์และความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์เรื่องการใช้คำชื่อเรื่อง ภาพพจน์ และโวหาร ของนักศึกษาที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติและวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน และศึกษาความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองกับนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มโดยจับสลากกลุ่มนักศึกษามา 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนแบบปกติจำนวน 66 คน และกลุ่มทดลองใช้วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านจำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์ ก่อนเรียน ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิธีการสอนแบบปกติและวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ การใช้คำ ชื่อเรื่อง ภาพพจน์ หลังเรียนด้วยวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโวหารไม่แตกต่างกัน และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านทั้ง 3 ด้านในระดับมาก ได้แก่ ความพึงพอใจด้านความรู้ความเข้าใจเนื้อหา พบว่า การเตรียม พร้อมก่อนเรียนทำให้เวลาเรียนผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ด้านบรรยากาศการเรียน พบว่า ผู้เรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียน และด้านการทำกิจกรรมกลุ่ม พบว่า กิจกรรมกลุ่มฝึกให้ผู้เรียนมีความสามัคคีและความรับผิดชอบร่วมกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของพงษ์สิทธิ์ พลีกร (2563) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ที่มีผลต่อการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อ เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ และวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 84 คน ประกอบด้วยกลุ่มทดลอง 43 คน และกลุ่มควบคุม 41 คน คัดเลือกด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ แผนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ซึ่งตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการศึกษาพบว่าผลการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ของกลุ่ม

ทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างค่า ของกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์สามารถช่วยพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

ส่วนพัชรินทร์ สิทธิภูมิ (2563) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการ ใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลองและศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับคุณภาพดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษางานวิจัยของอานนท์ นามลาด (2564) ศึกษาเรื่อง นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เรื่อง คำราชาศัพท์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำราชาศัพท์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์ (Online) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์ (Online) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 25 คน โรงเรียนบึงบูรพ์ อำเภอบึงบูรพ์จังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาศรีสะเกษ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์ (Online) จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (t - test Dependent samples) ผลการศึกษาพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำราชาศัพท์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์ (Online) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E/E) เท่ากับ 81.10/85.95 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ อีกทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนเรื่องคำราชาศัพท์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์ (Online) มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5.2 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps (GPAS 5 Steps Active Learning) ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย โดยการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เป็นโครงสร้างทักษะกระบวนการคิด 5 ประการ คือ ขั้นรวบรวมข้อมูล ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ ขั้นสื่อสารและนำเสนอ และขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561) จากรูปแบบการสอน GPAS 5 Steps นักเรียนจะสามารถคิด วิเคราะห์ปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์วิธีการแก้ปัญหา เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ GPAS 5 Steps เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

ธัญดา นันทธรรมโชติ (2557) ได้ศึกษาการศึกษาผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อความสามารถจำเป็นพื้นฐานตามโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้าง Coaching and Mentoring โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ประกอบแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง คำพ้องรูป คำพ้องเสียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่องคำพ้องรูป คำพ้องเสียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ก่อนเรียนและหลังเรียนคำพ้องรูป คำพ้องเสียง ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ 5 STEPs ประกอบแบบฝึกทักษะ และเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเรื่อง คำพ้องรูป คำพ้องเสียง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง จำนวน 29 คน ได้โดยการกำหนดแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้สาระภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ 10 เรื่อง คำพ้องรูป คำพ้องเสียง 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง คำพ้องรูป คำพ้องเสียง และ แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น 5 แบบฝึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทยมีคุณภาพอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเรื่อง คำพ้องรูป คำพ้องเสียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง คำพ้องรูป คำพ้องเสียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.47/77.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ส่วนงานวิจัยของคณิงนิตย ดิพันธ์ (2561) ศึกษาเรื่อง **ผลการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี** มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนและหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้อง นักเรียน 34 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิธี GPAS แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้แบบ GPAS ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS อยู่ในระดับมาก

และงานวิจัยของพรพรรณ ศรีหาวงค์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง **การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการ GPAS** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่อง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเทศบาลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เรื่องความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ด้วยกระบวนการ GPAS หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ทางสถิติ ด้วยการจัดการเรียนรู้กระบวนการ GPAS หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนงานวิจัยของยุวรัตน์ นักทำนา (2563) ได้ศึกษาการ**จัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติดนตรีสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่เลือกเรียนชมรมดนตรีสร้างสรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบผลการเรียนรู้และเลือกเรียนตามความสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์ แบบวัดความรู้ดนตรีสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.49) ความรู้ดนตรีสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 ทักษะการปฏิบัติดนตรีสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.56, S.D. = 0.51) และสูงกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.49) และสูงกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

นอกจากนี้งานวิจัยของวิสูตร โพธิ์เงิน และคณะ (2564) ได้ศึกษา**ผลการใช้รูปแบบการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนตามแนวคิด GPAS 5 Steps เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 ระดับชั้นประถมศึกษา** ได้แก่ ด้านครู คือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน ความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน และความสามารถการจัดการเรียนรู้ และด้านนักเรียน คือความสามารถในการคิดขั้นสูง ความเป็นนวัตกรรม ความสามารถในการ

การสร้างนวัตกรรม และคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูและนักเรียนชั้น ประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ครูและนักเรียน มีรายละเอียด ดังนี้ ด้านครู รูปแบบการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนตามแนวคิด GPAS 5 Steps แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ของครู แบบประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรม และแบบประเมินคุณธรรมจริยธรรม ผลการศึกษาแยกเป็นประเด็น คือ ในด้านครู พบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับดี ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ระดับมากที่สุด และ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ระดับ ดีมาก ด้านนักเรียน พบว่านักเรียนมีความสามารถในการคิดขั้นสูง ระดับดี นักเรียนมีความเป็นนวัตกรรมระดับดี นักเรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมระดับดี และคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับมากที่สุด

2.5.3 การเรียนการสอนวรรณคดี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์

วรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ มีเนื้อหาน่าสนใจ สะท้อนภาพสังคมไทยในปัจจุบัน ผลงานประพันธ์ของชิต บุรทัต ซึ่งเป็นวรรณคดีคำฉันท์ขนาดสั้นแต่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี มีความงดงามทางวรรณศิลป์ เป็นกวีนิพนธ์ที่มีความงดงาม แสดงให้เห็นถึงแนวคิดหลักของเรื่องที่ทันสมัย สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวรรณคดีไทย ดังนี้

วันดี วิภาตนาวัน (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโนทัศน์ โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบฝึกทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโนทัศน์โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโนทัศน์ โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือในการเรียนวรรณคดีไทย ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโนทัศน์ โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือในการเรียนวรรณคดีไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ชนิด ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง วรรณคดีไทย 3 เรื่อง (มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มหาราช ขุนช้างขุนแผน ตอนขุนช้างถวายเป็นภรรยา สามัคคีเภทคำฉันท์ ตอน วัสสการพราหมณ์เริ่มทำอุบาย) จำนวน 10 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นปรนัย 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน 15 ข้อ แบบฝึกทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโนทัศน์โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือในการเรียนวรรณคดีไทย 3 เรื่อง 3 ชุด ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโนทัศน์โดยใช้

เทคนิคกลุ่มร่วมมือในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนางรอง เรื่อง วรรณคดีไทยที่สร้างขึ้น มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 82.67/93.55 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโนทัศน์โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือในการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสถิติ และความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโนทัศน์โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือในการเรียนวรรณคดีไทยอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาสัมคคีเภทคำฉันท์ในด้านคุณค่าวรรณกรรมและหลักธรรม ได้แก่ พระมหาเฉลิมชัย ชยเมธี (2557) ศึกษาเชิงวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมและหลักพุทธธรรมที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของบทกวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ เพื่อศึกษาค้นคว้าทฤษฎีการวิจารณ์ร้อยกรองร่วมสมัย เพื่อวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมและหลักพุทธธรรมจากบทกวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ตามแนวทฤษฎีการวิจารณ์ร้อยกรองร่วมสมัย และเพื่อสังเคราะห์หลักธรรมทางพุทธศาสนาที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ มาประยุกต์ใช้กับสังคมไทยในปัจจุบัน วิธีการดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ คือ ศึกษาวิเคราะห์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา กวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ของชิต บุรทัต และตำราเกี่ยวกับทฤษฎีการวิจารณ์วรรณคดีร้อยกรองร่วมสมัย เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 7 (วรรณคดีวิจารณ์สำหรับครู) และเอกสารเกี่ยวกับการประพันธ์ฉันท์ลักษณะของไทย แล้วนำสิ่งที่ได้มาสังเคราะห์และวิจารณ์ตามทฤษฎีการวิจารณ์วรรณคดีร้อยกรองร่วมสมัย ผลการศึกษาพบว่าบทกวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ มีเค้าโครงเรื่องมาจากชาดกในมหาปรินิพพานสูตร พระไตรปิฎก และอรรถกถาสุมังคลวิลาสินี ที่ทศกัณฐ์ทรมานนางสีดา ซึ่งชิต บุรทัต ได้แต่งเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ขึ้น เพื่อมุ่งชี้ความสำคัญของความสามัคคี ทฤษฎีการวิจารณ์วรรณคดีมีมากมายหลายแนว เช่น การวิจารณ์วรรณคดีร้อยกรองร่วมสมัย การวิจารณ์วรรณคดีแนวภาษาศาสตร์ การวิจารณ์วรรณคดีแนวจิตวิทยา การวิจารณ์วรรณคดีแนวสังคมวิทยา การวิจารณ์วรรณคดีแนวสุนทรียศาสตร์ การวิจารณ์วรรณคดีแนวปรัชญา เป็นต้น คุณค่าของกวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ มี 3 ด้าน คือ คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่าด้านความรู้ คุณค่าด้านสุนทรียภาพในบทร้อยกรอง พุทธธรรมที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ มี 6 ประการ ได้แก่ สังคหวัตถุ 4 สาราณียธรรม 6 อปริหานิยธรรม 7 สปัจริยธรรม 7 เหตุทำความแตกร้างกัน 18 กาลามสูตร 10 และการประยุกต์ใช้คุณค่าและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การประยุกต์ใช้คุณค่าและหลักธรรมสำหรับบุคคล และการประยุกต์ใช้คุณค่าและหลักธรรมสำหรับสังคม

อีกทั้ง สุวกุล นาคสุขุมล (2564) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์หลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/6 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย จำนวน 16 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test dependent) ผลการศึกษาพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ อยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่า การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ยังไม่ค่อยแพร่หลายนัก อีกทั้งการทำงานนวัตกรรม ทฤษฎีแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนยังมีน้อย ส่งผลให้ครูผู้สอนวรรณคดีส่วนใหญ่ ยังคงยึดรูปแบบการสอนแบบเดิม ๆ ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนวรรณคดีน้อยลง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาหลักสูตร การสอนวรรณคดีไทย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เรียนรู้มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยต่อไป

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 รูปแบบการวิจัย
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4 ห้อง รวมทั้งสิ้น 121 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผนการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3)

2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย หลักการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) และกิจกรรมการสอนแบบ GPAS 5 Steps

3) ศึกษาหลักสูตรโรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดวัดและเวลาที่ใช้ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด ดังนี้

- ตัวชี้วัด ม. 4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น

- ตัวชี้วัด ม. 4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต

- ตัวชี้วัด ม. 4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดวัน และเวลาที่ใช้ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ แสดงผลดังตารางต่อไปนี้

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาสาระสำคัญ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด จุดประสงค์
 สาระการเรียนรู้ และเวลา

สาระสำคัญ การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง สามัคคีเกศาคำนัถ์ จะต้องอ่านอย่างถูกต้อง ไพเราะเหมาะสม วิเคราะห์วิจารณ์ ตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น วิเคราะห์ลักษณะเด่น โดยเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต คุณค่าด้านวรรณคดีศิลป์ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ และยังต้องมีการสังเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และท่องจำบทอาขยานที่มีคุณค่า เพื่อนำไปใช้อ้างอิง
มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ตัวชี้วัด <ul style="list-style-type: none"> - ม. 4-6/1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น - ม. 4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีที่เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต - ม. 4-6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

ที่	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา (ช.ม.)
แบบทดสอบก่อนเรียน				1
1	ความเป็นมาของเรื่อง	- อธิบายความเป็นมาของเรื่องได้ (K) - วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเรื่องได้ (P) - ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)	- ความเป็นมาของเรื่อง สามัคคีเกศาคำนัถ์	1
2	ลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันท	- ระบุฉันทลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันทได้ (K) - อ่านออกเสียงคำประพันธ์ประเภทฉันทที่ถูกต้อง (P) - ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)	- ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทฉันท	1
3	ลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์	- อธิบายฉันทลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้ (K) - แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้ (P) - ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)	- ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทกาพย์	1
4	บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเกศาคำนัถ์	- วิเคราะห์บทเด่นของสามัคคีเกศาคำนัถ์ได้ (K) - ลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเกศาคำนัถ์ได้ (P) - ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)	- บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเกศาคำนัถ์	1
5	วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง	- พิจารณาแนวคิดสำคัญจากเรื่องได้ (K) - ประยุกต์แนวคิดสำคัญจากเรื่องกับชีวิตประจำวันได้ (P) - ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)	- วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง	1
6	วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม	- พิจารณาคุณค่าด้านสังคมจากเรื่องได้ (K) - ประยุกต์คุณค่าด้านสังคมจากเรื่องกับชีวิตประจำวันได้ (P) - ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)	- วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม	1
7	วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์	- อธิบายคุณค่าด้านวรรณศิลป์จากเรื่องได้ (K) - จำแนกคุณค่าด้านวรรณศิลป์จากเรื่องได้ (P) - ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)	- วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์	1
8	การนำข้อคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	- บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องได้ (K) - ประยุกต์ใช้ข้อคิดจากเรื่องและการนำไปใช้ได้ (P) - ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)	- การนำข้อคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	1
แบบทดสอบหลังเรียน (Post – test)				1
รวม				10

4) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการและขั้นตอนของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผน 8 ชั่วโมง

5) สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับผู้เชี่ยวชาญเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ คือ เหมาะสมที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด

6) แผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสมของภาษา ความครอบคลุมและความถูกต้องของสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และขอคำแนะนำในส่วนที่บกพร่องเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ประกอบด้วย

(1) ผศ. ชานนท์ ไชยทองดี อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาไทย ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ วุฒิกการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) ภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

(2) นายสุภัญญ์ ศรีโท ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย โรงเรียนธาตุนคร วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การสอนภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

(3) นางสาวธัญธิญา มาแนม ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ ครูผู้สอนรายวิชา วิทยาศาสตร์พื้นฐาน โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) นวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

(4) นายมนตรี ออกุ่น ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ ครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ โรงเรียนมัธยมทับทิมสยาม 04 ในพระอุปถัมภ์ วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

(5) นางจิอาภา คณิงเพียร ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการ กลุ่มงานวัดและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความเหมาะสมเกี่ยวกับรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน และกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้ชัดเจนมากขึ้น จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง จากนั้นจึงเสนอผู้เชี่ยวชาญ

ชุดเติมประเมิน พร้อมแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

8) นำผลการประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประเมินแล้ว มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์ระดับค่าเฉลี่ยรวม 4.32 มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ มีความเหมาะสมมาก (ภาคผนวก)

9) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 22 คน เพื่อศึกษาความเหมาะสมของเวลาในการจัดการเรียนการสอน ความเหมาะสมของภาษาและสื่อที่ใช้

10) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขจนถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปใช้สอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 25 คน

3.2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ที่ผู้วิจัยสร้างแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เกี่ยวกับหลักการ

วัดผลและประเมินผลการเรียน รวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3)

2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเภทของของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การหาค่าความยากง่าย การหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ที่จะสร้างเป็นข้อสอบ

4) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1 ฉบับ โดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังตาราง 6

ตาราง 6 การกำหนดจำนวนข้อสอบในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวนข้อสอบที่สร้าง
1	ความเป็นมาของเรื่อง	2
2	ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทฉันท	4
3	ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทกาพย์	4
4	บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์	4
5	วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง	4
6	วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม	4
7	วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์	4
8	การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4
	รวม	30

5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง

เหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

6) นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC มีผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก ง หน้า 150) แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 22 คน ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์แล้ว

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ ได้แก่ ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก ซึ่งมีค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 (ภาคผนวก ง หน้า 151)

8) จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อสอบฉบับจริง จำนวน 30 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้มีค่า 0.93 (ภาคผนวก ง หน้า 151) แปลได้ว่าแบบทดสอบชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูง

9) จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ทดสอบจริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 25 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตนเอง ใช้เวลาทดลอง 8 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre – Test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 25 คน เวลา 1 ชั่วโมง

3.3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ในคาบเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ดำเนินการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง 4 สัปดาห์ ใช้เวลาทดลอง 8 ชั่วโมง จำนวน 8 แผนการเรียนรู้

3.3.3 หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.3.4 ทดสอบหลังเรียน (Post – Test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

3.3.5 รวบรวมข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

3.4 การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้เลือกใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1) หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติพื้นฐาน

2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการทดสอบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ ค่า t – test Dependent

3.5 รูปแบบที่ใช้ในการวิจัย

แบบแผนการทดลองที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One- group Pretest – posttest Design)

ตาราง 7 รูปแบบการวิจัย One- group Pretest – posttest Design

	O_{pre}	\bar{X}	O_{Post}
เมื่อ	\bar{X}	แทน	ตัวแปรสาเหตุที่จัดกระทำ (Treatment)
	O_{pre}	แทน	ผลการทดสอบก่อนทดลอง
	O_{post}	แทน	ผลการทดสอบหลังทดลอง

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

3.5.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1) ค่าเฉลี่ย (μ) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 137)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

μ คือ ค่าเฉลี่ยของประชากร

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N คือ จำนวนคนของประชากรทั้งหมด

2) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 106) ใช้ในการวัดการกระจายข้อมูล โดยการหาว่าข้อมูลแต่ละตัว ห่างจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตมากน้อยเพียงใด ใช้สัญลักษณ์ σ (สำหรับประชากร) และ S หรือ S.D. (สำหรับกลุ่มตัวอย่าง) มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N}}$$

σ	คือ	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	คือ	คะแนนแต่ละตัว
N	คือ	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มประชากร
Σ	คือ	ผลรวม

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) การหาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps โดยใช้สูตร (E1/E2) ดังนี้

(1) ค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, 2525: 136)

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{A} \times 100$$

E1	คือ	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
X1	คือ	คะแนนผลการฝึกปฏิบัติ
A	คือ	คะแนนเต็มแบบฝึกปฏิบัติ
N	คือ	จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{B} \times 100$$

E2	คือ	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
X2	คือ	คะแนนผลการทดสอบหลังเรียน
B	คือ	คะแนนเต็มแบบทดสอบหลังเรียน
N	คือ	จำนวนผู้เรียน

2) การหาค่าคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สามัคคีเภท คำฉันท์ ดังนี้

(1) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 123)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

r_{tt} คือ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n คือ จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบทั้งฉบับ

p คือ สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ

q คือ สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิดในแต่ละข้อ ($1-p$)

S_t^2 คือ คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

(2) หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (บุญเขต ภิญโญอนันตพงษ์, 2526: 89)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

$\sum R$ คือ ผลรวมค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

(3) หาค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีของ เบนแนน (Brennan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 90)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

B คือ ค่าอำนาจจำแนก

U คือ จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

- L คือ จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 N1 คือ จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
 N2 คือ จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

(4) การหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (พงวิรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 125)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

- เมื่อ α คือ สัมประสิทธิ์แอลฟา
 n คือ จำนวนข้อสอบ
 Si² คือ คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 St² คือ คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3.5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test dependent

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Samples (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 109)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

- t คือ ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
 D คือ ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
 n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
σ	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน สถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
df	แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degrees of Freedom)
Sig	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
**	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยวิเคราะห์จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จากคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 8 โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ระดับความหมาย ดังนี้

ร้อยละ	ความหมาย
90 - 100	ดีมาก
70 - 89	ดี
50 - 69	พอใช้
0 - 49	ปรับปรุง

ตาราง 8 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความเป็นมาของเรื่อง

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
1	7	70	ดี	8	80	ดี
2	8	80	ดี	8	80	ดี
3	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
4	7	70	ดี	8	80	ดี
5	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
6	9	90	ดีมาก	8	80	ดี

ตาราง 8 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความเป็นมาของเรื่อง (ต่อ)

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
7	7	70	ดี	9	90	ดีมาก
8	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
9	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
10	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
11	7	70	ดี	9	90	ดีมาก
12	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
13	9	90	ดีมาก	10	100	ดีมาก
14	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
15	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
16	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
17	7	70	ดี	8	80	ดี
18	8	80	ดี	8	80	ดี
19	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
20	8	80	ดี	8	80	ดี
21	7	70	ดี	8	80	ดี
22	8	80	ดี	8	80	ดี
23	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
24	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
25	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
รวม	202			217		
\bar{x}	8.08			8.68		
s.d.	0.76			0.56		
%	80.80			86.80		

จากตารางที่ 8 พบว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 คะแนนระหว่างดำเนินการในการทำกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 9 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน และคะแนนหลังดำเนินการ คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 10 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 8 คะแนน แต่เมื่อพิจารณาภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความเป็นมาของเรื่อง จะเห็นว่าค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ E_1/E_2 คือ 80.80/86.80 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ สามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์บ้านเมือง สภาพสังคมในสมัยนั้นเข้ากับเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี ทำให้การจัดการเรียนรู้เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตาราง 9 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันท์

ที่	คะแนนระหว่างดำเนินการ (E_1)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E_2)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
1	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
2	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
3	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
4	7	70	ดี	8	80	ดี
5	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
6	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
7	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
8	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
9	7	70	ดี	8	80	ดี
10	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
11	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
12	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
13	7	70	ดี	8	80	ดี
14	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
15	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
16	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
17	7	70	ดี	8	80	ดี

ตาราง 9 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันท (ต่อ)

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
18	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
19	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
20	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
21	7	70	ดี	8	80	ดี
22	7	70	ดี	8	80	ดี
23	7	70	ดี	8	80	ดี
24	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
25	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
รวม	200			218		
\bar{x}	8.00			8.72		
s.d.	0.76			0.46		
%	80.00			87.20		

จากตารางที่ 9 พบว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 คะแนนระหว่างดำเนินการในการทำกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 9 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน และคะแนนหลังดำเนินการ คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 9 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 8 คะแนน แต่เมื่อพิจารณาภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันท จะเห็นว่าค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ E₁/E₂ คือ 80.00/87.20 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันทชนิดต่าง ๆ เช่น รูปแบบของจำนวนคำ และตำแหน่งของคำครุคำลหุ สามารถสังเกตและจำแนกลักษณะเฉพาะของฉันทแต่ละชนิดได้

ตาราง 10 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ประเภท กาพย์

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
1	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
2	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
3	7	70	ดี	8	80	ดี
4	8	80	ดี	8	80	ดี
5	7	70	ดี	8	80	ดี
6	8	80	ดี	8	80	ดี
7	7	70	ดี	8	80	ดี
8	7	70	ดี	8	80	ดี
9	7	70	ดี	8	80	ดี
10	8	80	ดี	8	80	ดี
11	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
12	8	80	ดี	8	80	ดี
13	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
14	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
15	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
16	8	80	ดี	8	80	ดี
17	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
18	8	80	ดี	8	80	ดี
19	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
20	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
21	8	80	ดี	8	80	ดี
22	7	70	ดี	7	70	ดี
23	8	80	ดี	8	80	ดี
24	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
25	8	80	ดี	8	80	ดี

ตาราง 10 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ประเภท กาพย์ (ต่อ)

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
รวม	200			209		
\bar{x}	8.00			8.36		
s.d.	0.71			0.57		
%	80.00			83.60		

จากตารางที่ 10 พบว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 คะแนนระหว่างดำเนินการในการทำกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 9 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน และคะแนนหลังดำเนินการ คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 9 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน แต่เมื่อพิจารณาภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์ จะเห็นว่าค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ E₁/E₂ คือ 80.00/83.60 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ กาพย์ฉับ 16 กาพย์ยานี 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 สามารถสังเกตและจำแนกลักษณะเฉพาะของกาพย์แต่ละชนิดได้

ตาราง 11 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
1	7	70	ดี	8	80	ดี
2	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
3	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
4	7	70	ดี	9	90	ดีมาก
5	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
6	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
7	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
8	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
9	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก

ตาราง 11 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์ (ต่อ)

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
10	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
11	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
12	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
13	9	90	ดีมาก	10	100	ดีมาก
14	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
15	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
16	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
17	7	70	ดี	8	80	ดี
18	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
19	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
20	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
21	7	70	ดี	8	80	ดี
22	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
23	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
24	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
25	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
รวม	205			223		
\bar{x}	8.20			8.92		
s.d.	0.71			0.40		
%	82.00			89.20		

จากตารางที่ 11 พบว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 คะแนนระหว่างดำเนินการใน การทำกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 9 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน และ คะแนนหลังดำเนินการ คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 10 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 8 คะแนน แต่เมื่อพิจารณา ภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์ จะเห็นว่าค่า

ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ E_1/E_2 คือ 82.00/89.20 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจาก
 วรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ เป็นวรรณคดีที่มีเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ สอดคล้องกับเหตุการณ์
 บ้านเมืองที่นักเรียนพบเห็นในปัจจุบัน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง สามารถลำดับ
 เหตุการณ์ และวิเคราะห์บทเด่นออกมาเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้

ตาราง 12 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E_1)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E_2)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
1	9	90	ดีมาก	10	100	ดีมาก
2	8	80	ดี	8	80	ดี
3	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
4	7	70	ดี	8	80	ดี
5	8	80	ดี	8	80	ดี
6	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
7	8	80	ดี	8	80	ดี
8	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
9	7	70	ดี	8	80	ดี
10	8	80	ดี	8	80	ดี
11	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
12	8	80	ดี	8	80	ดี
13	10	100	ดีมาก	10	100	ดีมาก
14	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
15	10	100	ดีมาก	10	100	ดีมาก
16	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
17	10	100	ดีมาก	10	100	ดีมาก
18	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
19	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
20	8	80	ดี	8	80	ดี

ตาราง 12 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง (ต่อ)

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
21	7	70	ดี	7	70	ดี
22	7	70	ดี	7	70	ดี
23	7	70	ดี	7	70	ดี
24	8	80	ดี	8	80	ดี
25	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
รวม	208			214		
\bar{x}	8.32			8.56		
s.d.	0.95			0.92		
%	83.20			85.60		

จากตารางที่ 12 พบว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 คะแนนระหว่างดำเนินการในการทำกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 10 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน และคะแนนหลังดำเนินการ คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 10 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน แต่เมื่อพิจารณาภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง จะเห็นว่าค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ E₁/E₂ คือ 83.20/85.60 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้เรียนได้ร่วมกันวิเคราะห์ตัวละครสำคัญ ฉาก ข้อคิด เหตุการณ์ และปัญหาจากวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภท คำฉันท์ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพิจารณาแนวคิดสำคัญ และประยุกต์แนวคิดสำคัญจากเรื่องกับชีวิตประจำวันได้

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 13 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
1	9	90	ดีมาก	10	100	ดีมาก
2	8	80	ดี	8	80	ดี
3	7	70	ดี	9	90	ดีมาก
4	8	80	ดี	8	80	ดี
5	7	70	ดี	8	80	ดี
6	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
7	7	70	ดี	8	80	ดี
8	7	70	ดี	8	80	ดี
9	7	70	ดี	9	90	ดีมาก
10	8	80	ดี	8	80	ดี
11	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
12	8	80	ดี	8	80	ดี
13	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
14	8	80	ดี	8	80	ดี
15	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
16	8	80	ดี	8	80	ดี
17	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
18	8	80	ดี	8	80	ดี
19	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
20	9	90	ดีมาก	8	80	ดี
21	8	80	ดี	8	80	ดี
22	7	70	ดี	8	80	ดี
23	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
24	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
25	8	80	ดี	9	90	ดีมาก

ตาราง 13 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม (ต่อ)

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
รวม	200			213		
\bar{x}	8.00			8.52		
s.d.	0.71			0.59		
%	80.00			85.20		

จากตารางที่ 13 พบว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 คะแนนระหว่างดำเนินการในการทำกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 9 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน และคะแนนหลังดำเนินการ คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 10 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 8 คะแนน แต่เมื่อพิจารณาภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม จะเห็นว่าค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ E₁/E₂ คือ 80.00/85.20 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของผู้แต่ง เนื้อเรื่อง และสังคม ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าทางสังคมและประยุกต์คุณค่าทางสังคมกับชีวิตประจำวันได้

ตาราง 14 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
1	9	90	ดีมาก	10	100	ดีมาก
2	8	80	ดี	8	80	ดี
3	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
4	7	70	ดี	7	70	ดี
5	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
6	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
7	7	70	ดี	7	70	ดี

ตาราง 14 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ (ต่อ)

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
8	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
9	8	80	ดี	8	80	ดี
10	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
11	8	80	ดี	8	80	ดี
12	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
13	7	70	ดี	8	80	ดี
14	7	70	ดี	7	70	ดี
15	8	80	ดี	8	80	ดี
16	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
17	8	80	ดี	8	80	ดี
18	7	70	ดี	8	80	ดี
19	8	80	ดี	8	80	ดี
20	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
21	8	80	ดี	8	80	ดี
22	7	70	ดี	7	70	ดี
23	8	80	ดี	8	80	ดี
24	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
25	8	80	ดี	8	80	ดี
รวม	202			207		
\bar{x}	8.08			8.28		
s.d.	0.76			0.79		
%	80.80			82.80		

จากตารางที่ 14 พบว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 คะแนนระหว่างดำเนินการในการ ทำกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 9 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน และคะแนน หลังดำเนินการ คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 10 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน แต่เมื่อพิจารณา ภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ จะเห็นว่าค่า ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ E_1/E_2 คือ 80.80/82.80 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณา ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน พบว่า การศึกษาลักษณะคำประพันธ์ และศิลปะคำประพันธ์ เป็นเนื้อหาที่ ค่อนข้างยาก นักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ศิลปะคำประพันธ์ประเภท ต่าง ๆ ทำให้นักเรียนบางส่วนยังไม่สามารถจำแนกและวิเคราะห์ศิลปะคำประพันธ์ที่ปรากฏในเรื่องได้ จึงต้องประยุกต์การสอนเนื้อหาพร้อมกับการทำกิจกรรมตามแผนการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์ศิลปะคำประพันธ์ และคุณค่าทางวรรณศิลป์ที่ปรากฏในเรื่องได้

ตาราง 15 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
1	7	70	ดี	8	80	ดี
2	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
3	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
4	7	70	ดี	8	80	ดี
5	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
6	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
7	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
8	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
9	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
10	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
11	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
12	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
13	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
14	8	80	ดี	9	90	ดีมาก

ตาราง 15 คะแนนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน (ต่อ)

ที่	คะแนนระหว่าง ดำเนินการ (E ₁)	ร้อยละ	สรุป	คะแนนหลังดำเนินการ (E ₂)	ร้อยละ	สรุป
	ใบงาน 10 คะแนน			แบบทดสอบ 10 คะแนน		
15	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
16	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
17	7	70	ดี	8	80	ดี
18	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
19	9	90	ดีมาก	10	100	ดีมาก
20	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
21	7	70	ดี	8	80	ดี
22	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
23	9	90	ดีมาก	10	100	ดีมาก
24	8	80	ดี	9	90	ดีมาก
25	9	90	ดีมาก	9	90	ดีมาก
รวม	205			223		
\bar{x}	8.20			8.92		
s.d.	0.71			0.49		
%	82.00			89.20		

จากตารางที่ 15 พบว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คะแนนระหว่างดำเนินการในการทำกิจกรรมระหว่างเรียน คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 9 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 7 คะแนน และคะแนนหลังดำเนินการ คะแนนสูงสุดอยู่ที่ 10 คะแนน คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 8 คะแนน แต่เมื่อพิจารณาภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน จะเห็นว่าค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ E₁/E₂ คือ 82.00/89.20 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้ง เนื่องจากผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่อง สามารถวิเคราะห์คุณค่าที่ปรากฏในเรื่องได้ ทำให้ผู้เรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้ไปต่อยอดความคิดและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตาราง 16 สรุปผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลหลังการ
เรียน (E_2) ของแต่ละแผนการเรียนรู้

ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดย การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps	E_1	E_2	สรุป
1	ความเป็นมาของเรื่อง	80.80	86.80	✓
2	ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทฉันท์	80.00	87.20	✓
3	ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทกาพย์	80.00	83.60	✓
4	บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์	82.00	89.20	✓
5	วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง	83.20	85.60	✓
6	วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม	80.00	85.20	✓
7	วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์	80.80	82.80	✓
8	การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน	82.00	89.20	✓
โดยรวม		81.10	86.20	✓

หมายเหตุ ✓ หมายถึง เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

✗ หมายถึง ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80

จากตาราง 16 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำ
ฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้
GPAS 5 Steps ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 แผนการเรียนรู้ จะเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง
8 แผนการเรียนรู้เป็นไปตามประสิทธิภาพ 80/80 ตามที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวม มี
ประสิทธิภาพ $E_1 = 81.10$ และมีประสิทธิภาพ $E_2 = 86.20$ ซึ่งเป็นไปตามประสิทธิภาพ 80/80 ของ
สมมติฐานข้อที่ 1

ตอนที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง
สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับ
กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง สามัคคี
เภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการ

เรียนรู้ GPAS 5 Steps ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 แผนการเรียนรู้แล้ว จึงได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีได้ผล ดังนี้

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์	Mean	S.D.	ค่าเฉลี่ย ผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ย ผลต่าง	t	df	Sig
ก่อนเรียน	15.08	3.39	9.44	1.35	34.79	24	.001
หลังเรียน	24.52	3.64					

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 9 ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ก่อนการเรียนมีค่าเฉลี่ย 15.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.39 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 24.52 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.64 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 9.44 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.35 จากการทดสอบด้วยสถิติ t - test Dependent ได้ค่า t เป็น 34.79 แสดงว่าค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

- 5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย
- 5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5.5 สรุปผล
- 5.6 อภิปรายผล
- 5.7 ข้อเสนอแนะ

5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย

5.1.1 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้น ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยดังนี้

5.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผนการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง

5.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตนเอง ใช้เวลาทดลอง 8 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.3.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre – Test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 25 คน กำหนดเวลา 1 ชั่วโมง

5.3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ในคาบเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ดำเนินการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง 4 สัปดาห์ ใช้เวลาทดลอง 8 ชั่วโมง จำนวน 8 แผนการเรียนรู้

5.3.3 หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

5.3.4 ทดสอบหลังเรียน (Post – Test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

5.3.5 รวบรวมข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

5.4.1 หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติพื้นฐาน

5.4.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการทดสอบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ ค่า $t - test$ Dependent

5.5 สรุปผล

ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.5.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เท่ากับ 81.10/ 86.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

5.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 15.08 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.52 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.6 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำประเด็นศึกษามาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

5.6.1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

การจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 แผนการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เท่ากับ 81.10/ 86.20 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทฉันท์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ ประเภททภาพย์ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าทางสังคม มีค่าคะแนนระหว่างดำเนินการอยู่ที่ 80.00 เนื่องด้วยเนื้อหาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเรื่องที่ยาก อีกทั้งนักเรียนบางคนไม่ได้ศึกษาจากที่บ้านจนเกิดความเข้าใจ ส่งผลให้คะแนนระหว่างดำเนินการกิจกรรมน้อยกว่าแผนการเรียนรู้อื่น โดยผู้วิจัยได้สอนเสริม และให้ผู้เรียนสอบถามประเด็นที่ต้องการให้อธิบายเพิ่มในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างเรียน เมื่อพิจารณาภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผนการเรียนรู้ จะเห็นว่า เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละแผนการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่ละแผนการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น เนื่องด้วยนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์มากขึ้น ซึ่งคะแนนระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องวิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง คะแนนอยู่ที่ 83.20 แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์ คะแนนอยู่ที่ 82.00 และแผนการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน คะแนนอยู่ที่ 82.00 ส่วนคะแนนหลังดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์ คะแนนอยู่ที่ 89.20 แผนการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน คะแนนอยู่ที่ 89.20 และแผนที่ 2 เรื่องลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันท์ คะแนนอยู่ที่ 87.20 ทั้งนี้ เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีกระบวนการสร้างและพัฒนาตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องเหมาะสม โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจากการเรียนวรรณคดี หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์ตัวชี้วัด กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด รวมทั้งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps จนเกิดความรู้ความเข้าใจแนวทางในการพัฒนาอย่างชัดเจน สามารถนำหลักการและแนวคิดที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เนื่องด้วยในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นลำดับขั้นตอน ช่วยเสริมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติและเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัตตรัตน์ แซ่ย่าง (2565) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง รอบรู้รูปสี่เหลี่ยม โดยใช้การเรียนรู้อย่าง GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสันป่าตอง (สุวรรณราษฎร์วิทยาคาร) ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รอบรู้รูปสี่เหลี่ยม โดยใช้การเรียนรู้อย่าง GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อประสม มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 84.16/75.75

ตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอานนท์ นามลาด (2564) ที่ศึกษาเรื่อง นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เรื่อง คำราชาศัพท์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มี ประสิทธิภาพเท่ากับ 81.10/85.95 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

นอกจากนั้น การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับ กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ยังได้เน้นกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยใน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ วิจารณ์ พานิช (2556) ได้ กล่าวถึงห้องเรียนกลับทางไว้ว่า เรียนวิชาที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน หรือรับถ่ายทอดความรู้ที่บ้าน แล้วมาสร้างความรู้ต่อยอดจากวิชาที่รับถ่ายทอดมาให้เป็นความรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตทำให้เกิดการ เรียนรู้ที่มีพลัง เกิดทักษะที่เรียกว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่แค่นักเรียนเท่านั้นที่เรียนรู้กลับทาง ครูก็สอนกลับทางด้วย ประกอบกับการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps เป็นรูปแบบที่เน้นให้ผู้เรียนเกิด การลงมือปฏิบัติ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ไม่ใช่การท่องจำ สอดคล้องกับศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์ (2565) ที่ได้กล่าวว่า GPAS 5 Steps เป็นเทคนิคการสอนที่ กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้แบบแอกทีฟเลินนิ่ง พร้อมทั้งเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1. แสวงหาข้อมูลรอบด้านเพื่อตอบโจทย์การเรียนรู้ 2. คิด-วิเคราะห์-สรุปความรู้เพื่อวางแผนเตรียม ปฏิบัติ 3. ลงมือทำจริง แก้ปัญหาจริง เพื่อพัฒนาหาแนวทางที่ดีที่สุด 4. สื่อสารและนำเสนอใน รูปแบบที่หลากหลาย 5. สร้างคุณค่าให้ผลงาน ต่อยอดประโยชน์สู่สังคม

จากเหตุผลและแนวคิดที่อธิบายข้างต้น ได้ส่งผลให้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สามัคคี เกษาคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการ เรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

5.6.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคี เกษาคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับ กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีทั้งก่อนและหลังเรียน เรื่อง สามัคคี เกษาคำฉันท์ โดยใช้ การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 15.08 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.52 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นผลมาจากปัจจัยสำคัญ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคี เกษาคำฉันท์ โดยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละเรื่องโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นเรื่องย่อย ๆ ให้เหมาะสมกับเวลาเรียนและความรู้ความสามารถของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมอย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติมากกว่าการท่องจำตำรา เป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวรรณคดี ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้การเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์สิทธิ์ พลีกร (2563) ที่ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ที่มีผลต่อการคิดวิเคราะห์ทิวชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อ เรื่องการสร้างคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การสร้างคำ ของกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ สามารถช่วยพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอมรรัตน์ รัชตะทิวกุล (2561) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทางที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps แล้ว การใช้สื่อวิดีโอ Microsoft PowerPoint เอกสารประกอบการสอน รูปภาพ สื่อออนไลน์ต่าง ๆ ได้แก่ Facebook, Google Classroom, Meet, YouTube และ Kahoot! มาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการเรียนวรรณคดีไทย นับว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบที่แปลกใหม่ ช่วยให้ผู้เรียนสนใจและใส่ใจในการเรียนวรรณคดีมากขึ้น มีการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีอิสระทางความคิด ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจวรรณคดีตามศักยภาพของตน สอดคล้องกับแนวคิดของ Livdahl (1991 อ้างถึงในจุฬารัตน์ คชาชัย, 2558: 62) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนที่ส่งเสริมการตอบสนองต่อวรรณคดี ผู้สอนจะต้องยอมรับศักยภาพของผู้เรียนและความสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียน นับว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps เสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการตอบสนองที่ดีต่อวรรณคดี เนื่องจากผู้เรียนได้รวบรวมข้อมูล คิดวิเคราะห์ สรุปความรู้ สื่อสารและนำเสนอ ประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิต

สาธารณะ ให้อิสระในการคิด ตีความ และทำความเข้าใจวรรณคดีตามศักยภาพของผู้เรียน สร้างทัศนคติและเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนและเห็นคุณค่าในการศึกษาวรรณคดีมากขึ้น

จากการอภิปรายผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเพิ่มขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เหมาะกับการสอนวรรณคดีไทยในศตวรรษที่ 21

5.7 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.7.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ควรจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้กระบวนการคิดอย่างเต็มความสามารถ

2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ควรออกแบบกิจกรรมตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อย่างเป็นระบบ พัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ จัดขั้นตอนการทำกิจกรรมอย่างเหมาะสมตามเวลาที่กำหนด

3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ต้องคำนึงความพร้อมในการเข้าถึงเนื้อหา และอุปกรณ์ในการเรียนนอกเวลา เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาก่อนเข้าชั้นเรียน เพื่อที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน หากนักเรียนไม่พร้อม อาจทำให้การจัดกิจกรรมไม่บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ครูควรมีช่องทางที่หลากหลายในการตรวจสอบการเรียนรู้นอกชั้นเรียน และมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมในชั้นเรียน เพื่อให้ครูมั่นใจว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

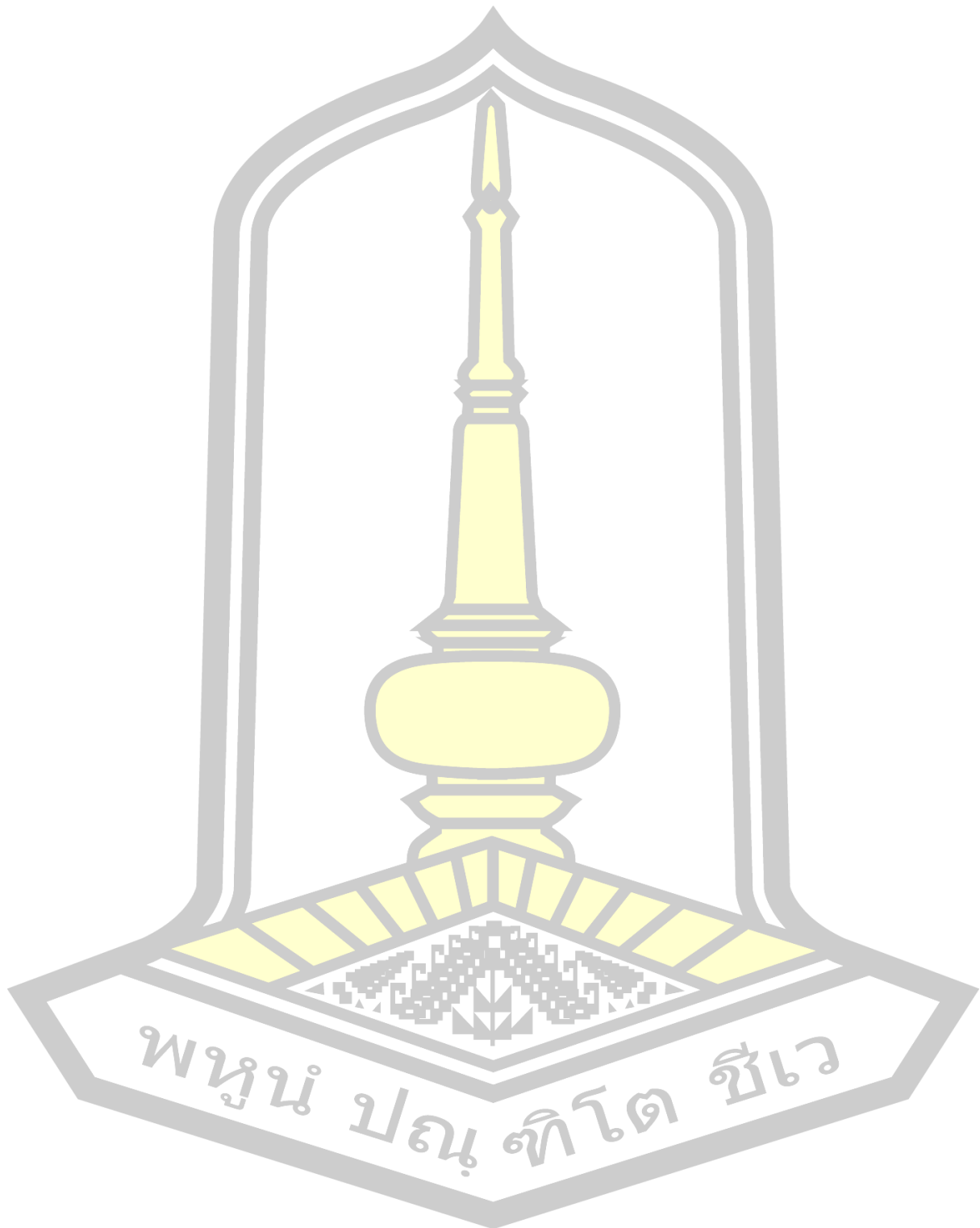
5.7.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

1) ควรมีการวิจัยและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยประยุกต์ใช้เทคนิคและวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น การใช้แบบฝึกทักษะออนไลน์ การจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กว้างขวางขึ้น ผู้เรียนจึงจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย

2) ควรมีการวิจัยการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

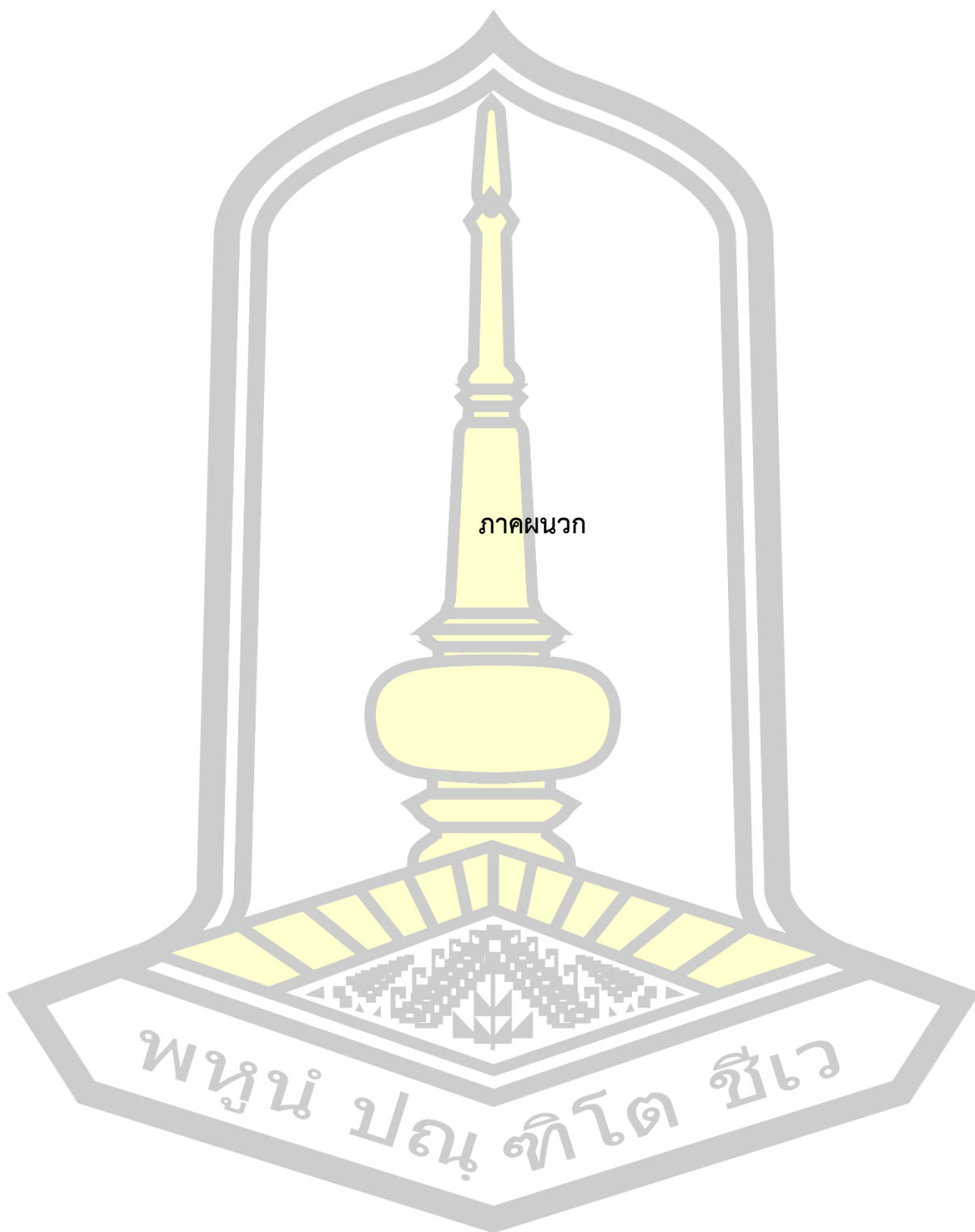
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
 กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม. (2563). *สรุปผลการดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียน ปีการศึกษา 2563*. สุรินทร์: กลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม.
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม. (2561). *หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
 ภาษาไทย ปี 2561*. สุรินทร์: กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทย
 อคม.
- คณินนิตย์ ดิพันธ์. (2561). *ผลการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS ที่มีต่อความสามารถในการ
 อ่านอย่างมีวิจารณญาณและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
 มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คำยวง วราสิทธิชัย. (2544). สามัคคีเภทคำฉันท์ : วรรณกรรมชิ้นเอกของชิต บุรทัต.
วารสารวรรณวิทัศน์. 1(1), 5-29.
- จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2560). *หลักกิจกรรมพื้นฐานการงานอาชีพสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
 แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทิมา ปัทมธรรมกุล. (2555). *ทำความเข้าใจ Flipped Classroom*. [ออนไลน์]. ที่มา :
<https://piyanutphrasong025.wordpress.com/2014/10/06/flipped-classroom/>.
 สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564.
- จุฬาลักษณ์ คชาชัย. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน. *Veridian
 E-Journal, Silpakorn University*. 8(2), 62 – 75.
- ชนาธิป พรกุล. (2555). *การออกแบบการสอน การบูรณาการการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการ
 เขียน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลธิรา กลัดอยู่. (2517). *วรรณคดีของปวงชน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2521). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐานิตา ลิ่งวงศ์. (2562). “ห้องเรียนกลับด้าน : การเรียนรู้แนวใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21”. *วารสาร
 Mahidol R2R e-Journal*. 6(2), 9-17.

- ธัญดา นันทธรรมโชติ. (2557). การเปรียบเทียบผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ประกอบแบบฝึกทักษะเรื่องคำพ้องรูป คำพ้องเสียง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2. อุบลราชธานี: โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง.
- ตาณิกา เงินฝรั่ง. (2556). การฝึกทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้กระบวนการ GPAS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจุนวิทยาคมจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิภา กุ้พงษ์ศักดิ์. (2560). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสร้างสรรค์ และความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 11(1), 55-67.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2526). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. (2544). ภาษาไทย วิชาที่ถูกลืม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ประภาศรี สีอำไพ. (2524). วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปริญญา ปั่นสุวรรณ. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ 2 กับแบบปกติ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยโดยใช้การเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง กลไกไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์. ครูศาสตร์อุตสาหกรรม. 18(3), 224-251.
- ปานทิพย์ ผ่องอักษร. (2561). การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 : ถอดบทเรียนการใช้ห้องเรียนกลับทาง. วารสารพยาบาลทหารบก. 19(2), 47-54.
- ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. (2561). หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน วรรณคดีและวรรณกรรม ม.6 : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- พงษ์สิทธิ์ พลีกร. (2563). ผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด ห้องเรียนกลับทางร่วมกับรูปแบบเกมโชว์โทรทัศน์ที่มีผลต่อการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษาต่อ เรื่องการสร้างคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ลีखा วารสารศึกษาศาสตร์. 7(2), 11-19.
- พรพรรณ ศรีหาวงศ์. (2562). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการ GPAS. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พระมหาเฉลิมชัย ชยมณี. (2557). *การศึกษาเชิงวิเคราะห์ที่คุณค่าวรรณกรรมและหลักพุทธธรรมที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ ลิทธิภูมิ. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยและคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 14(1), 153- 167.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาร์ ยินดีสุข. (2550). *Backward design & child – centered*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2551). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2561). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ตามแนวคิด GPAS 5 Steps เพื่อสร้างและใช้นวัตกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สำหรับครูและผู้บริหารสถานศึกษา*. [ออนไลน์]. ที่มา : <http://www.iadth.com/downloadfile/0001.pdf>. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564.
- มันชนี กุฎาคาร. (2542). การประเมินผลทางการศึกษา. *วารสารวิชาการ*, 2(8), 47 – 53.
- แม่นมาศ ขวลิต. (2537). “งานเขียนเก่า ๆ ของไทยในเด็กวัยรุ่นทำเมิน”. กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรโสภณ.
- ยุวรัตน์ นันทานา. (2563). การจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารอลงกรณ์ปริทัศน์*. 10(3), 1-18.
- รัฐพล ประดับเวทย์. (2560). ผลการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านสำหรับนิสิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต*. 11(1), 39-49.
- рінฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). *สุนทรียรสแห่งวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: ณ เพชรสำนักพิมพ์.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). *วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วันดี วิภาตนาวิน. (2549). การพัฒนาทักษะความคิดรวบยอดด้วยการสร้างแผนภูมิโมโนทัศน์โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือในการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). ห้องเรียนกลับด้าน : ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสาร มจร สังคมศึกษาปริทรรศน์*. 6(2), 171-181.
- วิภา กงกะนันทน์. (2533). *วรรณคดีศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553). การออกแบบการเรียนรู้จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิสูตร โพธิ์เงิน และคณะ. (2564). ศึกษาผลการใช้รูปแบบการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนตามแนวคิด GPAS 5 Steps เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 ระดับชั้นประถมศึกษา. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*. 11(1), 22-35.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์ (2565). GPAS 5 Steps โมเดลการคิดขั้นสูง เรียนรู้แบบแอกทีฟที่เพลินนิ่ง. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก : <https://sobkroo.com/articleDetail.asp?id=4429>. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2565.
- ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย. (2559). *วิธีสอนทั่วไป (Method of Teaching)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2563). *ผลการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. กรุงเทพฯ.
- สาคร ธรรมศักดิ์. (2541). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซิมแบบร่วมมือกับการสอน ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัตตรัตน์ แซ่ย่าง. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง รอบรู้รูปสี่เหลี่ยม โดยใช้การเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสันป่าตอง (สุวรรณราษฎร์วิทยาคาร). [ออนไลน์]. ที่มา : <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/cmredujo/article/view/1005/1294>. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2565.

- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). *ห้องเรียนกลับทาง : ห้องเรียนมิติใหม่ในศตวรรษที่ 21*. เอกสารประกอบการประชุมผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ณ ห้องประชุมเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 (ส่วน 2) วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2556.
- สุพินดา ณ มหาไชย. (2556). *Flipped Classroom' ห้องเรียนกลับด้าน*. [ออนไลน์]. ที่มา : <http://www.komchadluek.net/detail/20130503/157502/FlippedClassroom%E0%B8%AB%E0>. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2564.
- สุวกุล นาคสุขมูล. (2564). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์. *วารสารอักษราพิบูล*. 9(1), 29-46.
- สุวิทย์ มูลคำและคณะ. (2549). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์.
- สำลี รักสุทธี. (2553). *การจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนและแผนประกอบสื่อวัตกรรมการเรียน*. นนทบุรี: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- อมรรัตน์ รัชตะทวีกุล. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทางที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรัญ ชุยกระเดื่อง. (2557). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัยทางการศึกษา (Educational Research)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อานนท์ นามลาด. (2564). *นวัตกรรมวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่อง คำราชาศัพท์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง ร่วมกับแบบฝึกทักษะออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อากร พุทธรักษา. (2561) *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง จำนวนจริง ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อิสรา โต๊ะย็อบ. (2560). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านสำหรับการปฏิบัติการวิธีการทางภูมิศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา*. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*. 9(1), 109-116.
- Jureerat Thomthong. (2557). *ห้องเรียนกลับด้าน (The Flipped Classroom)*. [ออนไลน์]. ที่มา : <https://prezi.com/o1meklxbpyl2/the-flipped-classroom/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2564.

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตวิทย์วิทยา

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือความอนุเคราะห์ที่ตกลงใช้เครื่องมือวิจัย
ในการทำวิทยานิพนธ์

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต สีเว

ที่ อว ๐๖๐๕.๓/๒๖๕๕

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม ๔๕๑๕๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอุษา หล้าหมื่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS ๕ Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม.การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมี ผศ.ดร.สมัยวรรณอุตร เป็นอาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูล โดยมีกลุ่มทดลอง (Try-out) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖/๑ ทั้งนี้ได้ดำเนินการติดต่อคุณครูมนิรัตน์ สุขดี หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม ไว้เบื้องต้นแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา วรรณกิติร์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๕-๔๓๖๑

นิสิต นางสาวอุษา หล้าหมื่น โทรศัพท์ ๐๙๑-๐๗๔๑๓๒๐

ที่ อว ๐๖๐๕.๗/๒๖๕๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๕๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางจือภา คณิงเพียร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอุษา หล้าหมื่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS ๕ Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม.การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมี ผศ.ดร.สมัยวรรณอุตร เป็นอาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดีและขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา วรรณกิติร์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๕-๔๓๖๑

นิสิต นางสาวอุษา หล้าหมื่น โทรศัพท์ ๐๙๑-๐๗๔๑๓๖๐

ที่ อว ๐๖๐๕.๓/๒๖๕๕

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๕๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายมนตรี ออกอู่

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอุษา หล้าหมื่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS ๕ Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม.การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมี ผศ.ดร.สมัยวรรณอุตร เป็นอาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิตินจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดีและขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา วรรณกิติร์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๕-๔๓๖๑

นิติน นางสาวอุษา หล้าหมื่น โทรศัพท์ ๐๙๑-๐๗๔๑๓๒๐

ที่ อว ๐๖๐๕.๗/๒๖๕๑

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๕๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวธัญธิญา มาแนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอุษา หล้าหมื่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS ๕ Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมี ผศ.ดร.สมัยวรรณอุตร เป็นอาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดีและขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา วรรณกิติ์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๕-๔๓๖๑

นิสิต นางสาวอุษา หล้าหมื่น โทรศัพท์ ๐๙๑-๐๗๔๑๓๒๐

ที่ ยว ๐๖๐๕.๓/ ๒๖๕๐

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๕๐

๗๓/ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสุภัญญ์ ศรีโท

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอุษา หล้าหมื่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS ๕ Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม.การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมี ผศ.ดร.สมัยวรรณอุตร เป็นอาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดีและขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา วรรณกิติร์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๕-๔๓๖๑

นิสิต นางสาวอุษา หล้าหมื่น โทรศัพท์ ๐๙๑-๐๗๔๑๓๒๐

ที่ อว ๐๖๐๕.๗/๒๖๕๙

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๕๐

๗๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชานนท์ ไชยทองดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอุษา หล้าหมื่น นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS ๕ Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม.การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมี ผศ.ดร.สมัยวรรณอุตร เป็นอาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดีและขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา วรรณกิติร์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานบัณฑิตศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๕-๔๓๖๑

นิสิต นางสาวอุษา หล้าหมื่น โทรศัพท์ ๐๔๑-๐๗๔๑๓๒๐

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้
ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 47

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วรรณคดีและวรรณกรรม เวลา 15 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 47 เรื่อง บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเภทคำฉันท์ เวลา 1 ชั่วโมง
 รหัสวิชา ท33102 รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2
 สอนโดย นางสาวอุษา หล้าหมื่น โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
 อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.2 ตัวชี้วัด

ม. 4-6/1 วิเคราะห์และวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น

1.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์บทเด่นของสามัคคีเภทคำฉันท์ได้ (K)
2. ลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ได้ (P)
3. ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)

2. สาระสำคัญ/สาระแกนกลาง

การอ่านและศึกษาวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ นอกจากผู้เรียนจะรู้สึกซาบซึ้งกับรส
 ของความงามทางวรรณศิลป์แล้ว ก็ยังทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง และพิจารณาคุณค่าของวรรณคดี
 เรื่องนี้ได้

3. สาระการเรียนรู้ประจำแผนการจัดการเรียนรู้

- 3.1 การพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีในวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์

4. ทักษะ/กระบวนการประจำแผนการจัดการเรียนรู้

- 4.1 การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้
 GPAS 5 Steps

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ประจำแผนการจัดการเรียนรู้

- 5.1 มีวินัย
- 5.2 ใฝ่เรียนรู้
- 5.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนประจำแผนการจัดการเรียนรู้

- 6.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 6.2 ความสามารถในการคิด
- 6.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. ภาระงาน (สะท้อนการจัดกิจกรรม)

- 7.1 ใบงานเรื่อง วิเคราะห์บทเด่นจากสามัคคีเภทคำฉันท์
- 7.2 ใบงานเรื่อง การลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. วิเคราะห์บทเด่นของสามัคคีเภทคำฉันท์ (K)	- การตรวจงาน	- ใบงานเรื่อง วิเคราะห์บทเด่นจากสามัคคีเภทคำฉันท์	- ผ่านเกณฑ์การตรวจใบงานได้ไม่น้อยกว่าระดับผ่าน
2. ลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ (P)	- การตรวจงาน	- ใบงานเรื่อง การลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์	- ผ่านเกณฑ์การตรวจใบงานได้ไม่น้อยกว่าระดับผ่าน
3. ให้ความร่วมมือในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม (A)	- การสังเกต	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- ผ่านเกณฑ์การสังเกตได้ไม่น้อยกว่าระดับ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

9. คำศัพท์/สัญลักษณ์ ประจำแผนการจัดการเรียนรู้

9.1 อปรีหานิยธรรม 7 หมายถึง ธรรมสำหรับผู้ปกครองที่ต้องการความเจริญรุ่งเรืองแก่องค์กรที่ตนเองปกครองมี 7 ประการคือ

1. หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์
2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิก พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ
3. ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ (อันขัดต่อหลักการเดิม) ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ (ตามหลักการเดิม) ถือปฏิบัติตามวัชชีธรรม ตามที่วางไว้
4. ท่านเหล่าใดเป็นใหญ่ในชนชาววัชชี เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งควรรับฟัง
5. บรรดากุลสตรี กุมารีทั้งหลาย ให้อยู่โดยมิถูกข่มเหง หรืออดคร่าชื่นใจ
6. เคารพสักการบูชาเจดีย์ (ปูชนียสถาน และปูชนียวัตถุ ตลอดถึงอนุสาวรีย์ต่างๆ ของชาววัชชี (ประจำชาติ) ทั้งหมด ทั้งภายในและภายนอก ไม่ปล่อยให้ธรรมิกพลีที่เคยทำแก่เจดีย์เหล่านั้นเสื่อมทรามไป
7. จัดให้ความอารักขาคุ้มครอง ป้องกัน อันชอบธรรมแก่พระอรหันต์ทั้งหลาย

10. กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการ GPAS 5 Steps)

Steps 1 ขั้นรวบรวมข้อมูล (Gathering)

- 1) นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าของเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ (ตัวอย่างคำตอบ สะท้อนให้เห็นถึงการมีน้ำใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อจะรักษาบ้านเมืองไว้ให้มั่นคง)
- 2) นักเรียนอ่านทำนองเสนาะบทอาขยาน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์พร้อมกัน

ฟังมรยาถยัต	สุประพตีสงวนพรรค
รื้อริษยาอัน	อุปเฉทไมตรี
ตั้งนั้น ณ หมูไค	ผิ บ ไร้สมัครมี
พร้อมเพรียงนิพัทธ์นี้	รวิวาทระวางกัน
หวังเทอญมิต้องสง	สยคงประสบพลัน
ซึ่งสุขเกษมสันต์	หิตะกอบทวิการ
ใครเล่าจะสามารถ	มนอจระรานหาญ
หักล้าง บ แผลกลาญ	ก็เพราะพร้อมเพราะเพรียงกัน

ป่วยกล่าวอะไรผู้	นรสูงประเสริฐครัน
ฤสรรพสัตว์อัน	เฉพาจะมีชีวีครอง
แม้มากฝึกงไม้	ผิวใครจะใคร่ลอง
มัดกำกระนั้นปอง	พลหักก็เต็มทน
เหล่าไหนผิไม้ตรี	สละถึ ณ หมู่ตน
กิจใดจะขวยชวน	บ มิพร้อมมิเพรียงกัน
อย่าปรารถนาหวัง	สุขทั้งเจริญอัน
มวลมาอุบัติบรร	ลูโฉน บ ได้มี
ปวงทุกซ์พิบัติสรร	พถยันตรายกลี
แม้ปราศนิยมปรี	ติประสงค์ก็คงสม
ควรชนประชุมเช่น	คณะเป็นสมาคม
สามัคคีปรารม	ภนิพัทธรำพึง
ไปมีก็ให้มี	ผิวมีก็ค้ำนัง
เนื่องเพื่อภโยจึง	จะประสบสุขาลัยฯ

สามัคคีเภทคำฉันท์ : ชิต บุรทัต

- จากคำประพันธ์ที่นักเรียนอ่านเมื่อสักครู่ มีใจความสำคัญกล่าวถึงสิ่งใด (การทำงานร่วมกัน ควรที่จะยึดมารยาทต่อกัน เพื่อถนอมน้ำใจกันไว้ ขจัดความริษยาของตนไป อันเป็นเหตุให้ไมตรีระหว่างเรากับเพื่อนร่วมงานนั้นต้องขาดลงตั้งนั้นถ้าหมู่คณะใดที่ไม่ขาดความสามัคคี พร้อมเพรียงทำงานดีอยู่เสมอ หมู่คณะนั้นย่อมประสบความสำเร็จ และนำพาซึ่งความสุขมาได้อย่างแน่นอน)

3) ครูถามทบทวนความรู้ เรื่องย่อของสามัคคีเภทคำฉันท์ ที่ให้นักเรียนไปศึกษามาจากบทเรียนออนไลน์ โดยนักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- กษัตริย์ลิจฉวี แห่งแคว้นวัชชีปกครองโดยใช้หลักธรรมใด

(อภิธานียธรรม 7)

- อภิธานียธรรม 7 คือหลักธรรมว่าด้วยเรื่องอะไร

(อภิธานียธรรม 7 หมายถึง ธรรมสำหรับผู้ปกครองที่ต้องการความ

เจริญรุ่งเรืองแก่องค์กรที่ตนเองปกครองมี 7 ประการคือ

1. หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์
2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิก พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ
3. ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ (อันขัดต่อหลักการเดิม) ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ (ตามหลักการเดิม) ถือปฏิบัติตามวัชชีธรรม ตามที่วางไว้
4. ท่านเหล่าใดเป็นใหญ่ในชนชาววัชชี เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งควรรับฟัง
5. บรรดากุลสตรี กุมารีทั้งหลาย ให้อยู่โดยมิถูกข่มเหง หรือดูคร่ำขื่นใจ
6. เคารพสักการบูชาเจดีย์ (ปูชนียสถาน และปูชนียวัตถุ ตลอดถึงอนุสาวรีย์ต่างๆ ของชาววัชชี (ประจำชาติ) ทั้งหลาย ทั้งภายในและภายนอก ไม่ปล่อยให้ธรรมิกพลีที่เคยทำแก่เจดีย์เหล่านั้นเสื่อมทราไป
7. จัดให้ความอารักขาคุ้มครอง ป้องกัน อันชอบธรรมแก่พระอรหันต์ทั้งหลาย
 - เพราะเหตุใด ทำให้พระเจ้าอชาตศัตรูสามารถเอาชนะกษัตริย์ลิจฉวีได้ (การทำลายความสามัคคีของกษัตริย์ลิจฉวี)

Steps 2 ขั้นการจัดระบบข้อมูล คิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing)

1. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของสามัคคีเภทคำฉันท์ ผ่านแอปพลิเคชัน Kahoot โดยนักเรียนนำโทรศัพท์เข้าแอปพลิเคชัน ผ่านเลขห้องที่ครูสร้างขึ้น แล้วร่วมกันตอบคำถามเป็นแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก นักเรียนคนใดทำแบบทดสอบได้เร็วและถูกต้อง ก็จะได้รับคะแนนสูงสุด
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องย่อ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยนักเรียนแบ่งกลุ่มละความสามารถ กลุ่มละ 5 คน 4 กลุ่ม ผลัดกันเล่าเรื่องย่อตามลำดับ แล้วจดสรุปลงในใบงาน เรื่อง การลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ ครูตรวจสอบความถูกต้อง และเพิ่มเติมเนื้อหาให้สมบูรณ์

Steps 3 ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำประพันธ์ตอนที่ประทับใจ 5 บท จากสามัคคีเภทคำฉันท์ แล้วทำกิจกรรมลงในใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์บทเด่นของสามัคคีเภทคำฉันท์
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายเกี่ยวกับบทเด่นที่เลือก แล้วบอกคุณค่าของวรรณคดีบทที่เลือก ว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร ให้แง่คิดในเรื่องใด จากนั้นฝึกท่องจำให้ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์นั้น ๆ ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานของแต่ละกลุ่ม

Steps 4 ขั้นสื่อสารและการนำเสนอ (Applying the communication Skill)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแนะนำเสนอบทเด่นที่เลือก โดยอ่านออกเสียงบทร้อยกรองคำประพันธ์ที่เลือก พร้อมบอกคุณค่า แรงคิด และเหตุผลที่เลือกคำประพันธ์นี้
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาที่แต่ละกลุ่มออกมาแนะนำเสนอ ว่ามีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกันในประเด็นใด เพราะเหตุใด

Steps 5 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self - Regulating)

1. ครูสุ่มเลือกตัวแทนนักเรียน 2 คน ตามความเหมาะสม แล้วให้เลือกตัวละครที่ชอบ คนละ 1 ตัวละคร จากนั้นอธิบายเหตุผลที่ชอบ แล้วบอกว่าพฤติกรรมของตัวละครส่งผลอย่างไรต่อเรื่อง แล้วหากเราเป็นตัวละครตัวนั้น จะทำอย่างไร
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษา เรื่อง วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่อง จากสื่อที่ครูอัปโหลดลงในช่องทาง Google classroom แล้วสรุปความรู้ เพื่อนำมาอภิปรายในชั่วโมงหน้า

11. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

11.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) บทอาขยาน เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์
- 2) ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์บทเด่นของสามัคคีเภทคำฉันท์
- 3) ใบงาน เรื่อง การลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์
- 4) แบบทดสอบออนไลน์ Kahoot

11.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom ที่มา :
<https://classroom.google.com/u/0/c/NTYxODUzMzkwNDcw>

ลงชื่อผู้สอน

(นางสาวอุษา หล้าหมื่น)

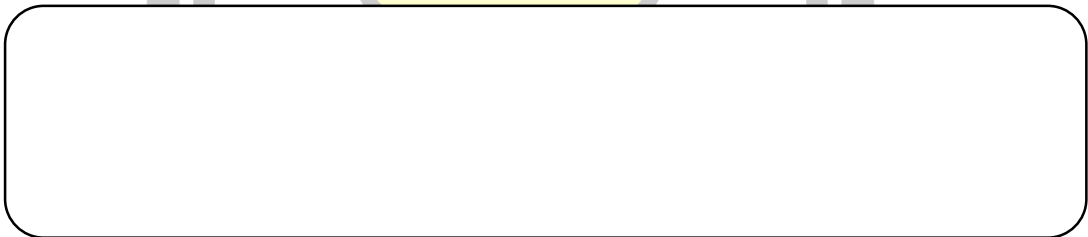
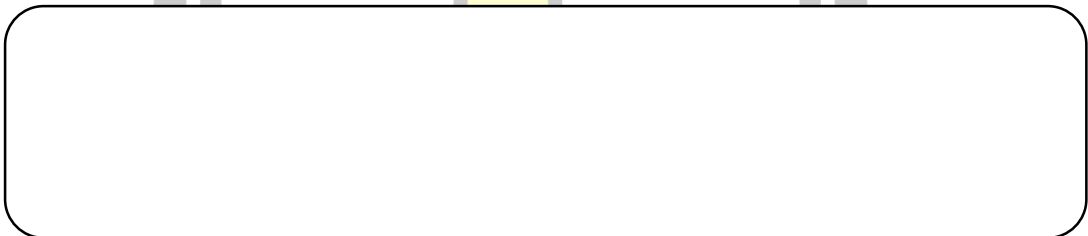
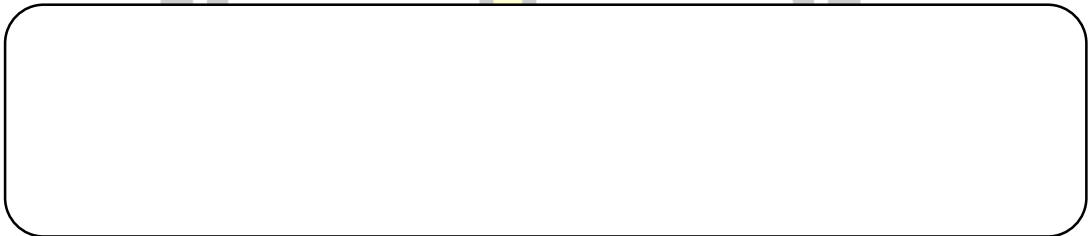
วันที่

พหุ ประถมศึกษา

ใบงาน

เรื่อง การลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์

ให้นักเรียนเขียนลำดับเหตุการณ์จากเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์

แบบประเมินใบงาน

เรื่อง การลำดับเหตุการณ์จากเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์

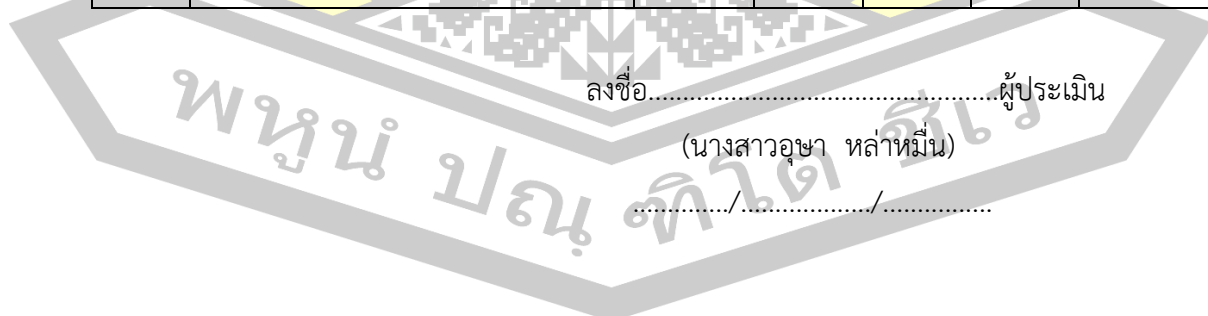
คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด / ลงในช่อง

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ดี	ผ่าน	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน	รวม คะแนน
		3	2	1	0	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวอุษา หล้าหมื่น)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนใบงาน

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
3 (ดี)	<ul style="list-style-type: none"> - ลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องตามลำดับเรื่อง - เขียนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามลำดับเหตุการณ์ - การใช้ภาษาถูกต้องตามอักขรวิธี ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย - มีแนวคิดที่น่าสนใจ ใช้ภาษาสละสลวย
2 (ผ่าน)	<ul style="list-style-type: none"> - ลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องตามลำดับเรื่อง - เขียนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามลำดับเหตุการณ์ - ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน - ใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม
1 (ปรับปรุง)	<ul style="list-style-type: none"> - ลำดับเหตุการณ์ไม่ถูกต้องตามลำดับเรื่อง - เขียนเนื้อหาไม่ครบถ้วนตามลำดับเหตุการณ์ - ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน - ใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม
0	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีผลงาน

ใบงาน เรื่อง วิเคราะห์บทเด่นของสามัคคีเภทคำฉันท์

ให้นักเรียนเขียนบทประพันธ์จากเรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ที่ชื่นชอบ จำนวน 5 บท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. คำประพันธ์บทนี้ ถอดคำประพันธ์ได้ว่า

.....

.....

2. คำประพันธ์บทนี้ ให้แก่งคิดเรื่องอะไร

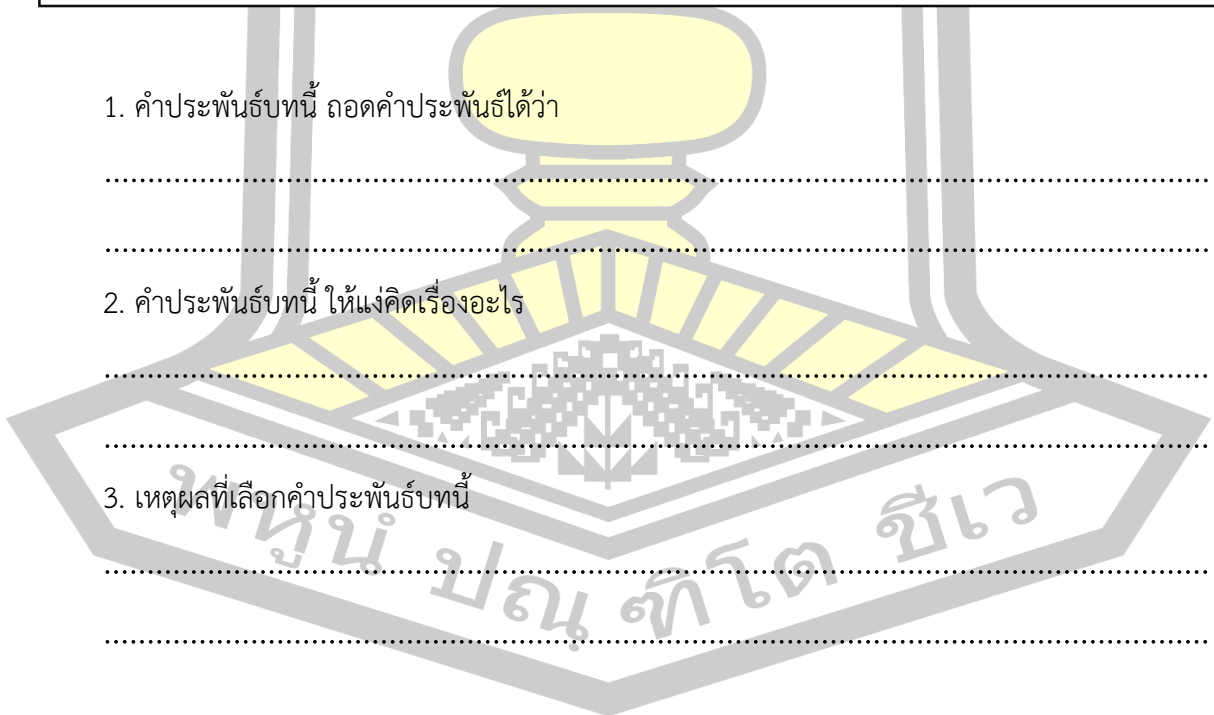
.....

.....

3. เหตุผลที่เลือกคำประพันธ์บทนี้

.....

.....

แบบประเมินใบงาน

เรื่อง วิเคราะห์บทเด่นของสามัคคีเภทคำฉันท์

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด / ลงในช่อง

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ดี	ผ่าน	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน	รวม คะแนน
		3	2	1	0	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวอุษา หล้าหมื่น)

...../...../.....

พหุบัน ปณฺ ทิวติ ชิง

เกณฑ์การให้คะแนนใบงาน

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
3 (ดี)	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ - มีการจัดระบบการเขียน เช่น มีคำนำ เนื้อหา และบทสรุปอย่างชัดเจน - การใช้ภาษาถูกต้องตามอักขรวิธี ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย - มีแนวคิดที่น่าสนใจ ใช้ภาษาสละสลวย
2 (ผ่าน)	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ - มีการจัดระบบการเขียน เช่น มีคำนำ เนื้อหา และบทสรุป - ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน - ใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม
1 (ปรับปรุง)	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนไม่ตรงประเด็น - ไม่มีการจัดระบบการเขียน - ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน - ใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม
0 (ไม่ผ่าน)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีผลงาน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความมีวินัย				ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ				การรับฟังความ คิดเห็น				การแสดงความ คิดเห็น				การตรงต่อเวลา				รวม 20 คะแนน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวอุษา หล้าหมื่น)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด / ลงใน
ช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ร.	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	ความร่วมมือกัน ทำกิจกรรม				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การแก้ไขปัญหา/หรือ ปรับปรุงผลงาน				รวม 20 คะแนน		
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวอุษา หล้าหมั่น)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 4 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

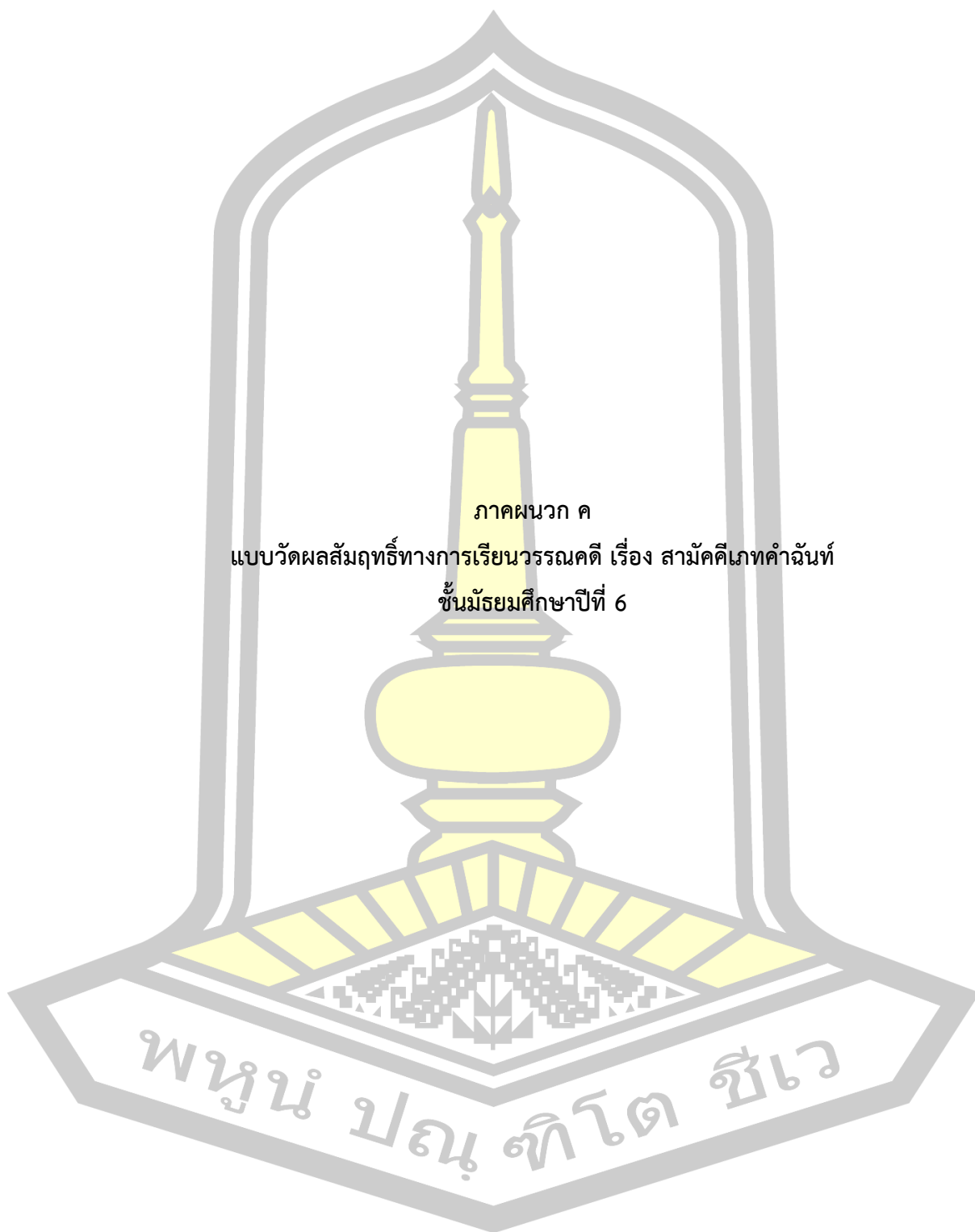
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

18 - 20 ดีมาก

14 - 17 ดี

10 - 13 พอใช้

ต่ำกว่า 10 ปรับปรุง

ภาคผนวก ค

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

พหุ ประยูร วิทยา

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม ตำบลตาตุ่ม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

- คำชี้แจง :
1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก มีจำนวน 30 ข้อ
 2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวทำเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบ
 3. ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

1. “สามัคคีเภท” มีหมายความว่าอย่างไร
1. ความสามัคคีของคนในประเทศ
 2. การให้ความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะ
 3. การแตกความสามัคคี
 4. ความริ้วฉานในหมู่คณะ
 5. การทำงานร่วมกันโดยขาดความสามัคคี
-
2. สามัคคีเภทคำฉันท์แต่งขึ้นในสมัยใด และใครเป็นผู้แต่ง
1. สมัยรัชกาลที่ 5 โดยกรมพระยาดำรงราชานุภาพ
 2. สมัยรัชกาลที่ 6 โดยนายชิต บุรทัต
 3. สมัยรัชกาลที่ 4 โดยหม่อมเจ้าอิศรญาณ
 4. สมัยรัชกาลที่ 3 โดยสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส
 5. สมัยรัชกาลที่ 2 โดย นายรินทรธิเบศวร์ (อินทร์)
-
3. ฉันท์ชนิดใดถ้าไม่นับ ครุ ลหุ จะมีลักษณะคล้ายกับกาพย์ยานี 11
1. วสันตดิถีฉันท์
 2. อินทรวชิรฉันท์
 3. วิชชุมมาลาฉันท์
 4. มาณวกฉันท์
 5. สัทธาฉันท์
-
4. คำประพันธ์ชนิดใดบังคับใช้คำครุทุกพยางค์
1. วสันตดิถีฉันท์
 2. อินทรวชิรฉันท์
 3. วิชชุมมาลาฉันท์
 4. มาณวกฉันท์
 5. สัทธาฉันท์
-
5. คำประพันธ์ต่อไปนี้ คือคำประพันธ์ชนิดใด “พึงมรรยาทยืด สุประพฤติสงวนพรรค รื้อริชยาอัน อุเฉทไมตรี”
1. วสันตดิถีฉันท์
 2. อินทรวชิรฉันท์
 3. วิชชุมมาลาฉันท์
 4. มาณวกฉันท์
 5. สัทธาฉันท์
-
6. ฉันท์ที่เป็นคำตอบในข้อ 5 มีลีลาประการใด
1. แพรวพราวดุจเม็ดฝน
 2. เป็นประกายแวววับดุจแก้วของพระอินทร์
 3. สง่างามดุจเสื่อผยอง
 4. คึกคัก เร้าใจ ดุจโคบาลใช้ปฏึกแทงวัว
 5. สวยงามดุจสายฟ้าของพระอินทร์
-
7. ข้อใดเป็นการกล่าวถึงฉันท์ลักษณะของกาพย์ยานี 11 ได้ถูกต้อง
1. กาพย์ยานี 11 1 บท มี 2 บาท
 2. กาพย์ยานี 11 1 บท มี 3 วรรค
 3. กาพย์ยานี 11 1 บท มี 5 วรรค
 4. กาพย์ยานี 11 1 บท มี 2 วรรค
 5. กาพย์ยานี 11 1 บาท มี 4 วรรค
-
- 8.
1. งามสง่าภูเขาใหญ่
 2. แดนดินถิ่นโนรา
 3. ไม้รู้อันถิ่นพัทลุง
 4. เลื่องชื่อระบือไกล
- ข้อใดเรียงลำดับกาพย์ยานี 11 ได้เหมาะสมที่สุด
1. 2-1-4-3
 2. 2-3-4-1
 3. 2-4-3-1
 4. 3-1-4-3
 5. 4-1-2-3
-

9. “หวานไฉนไม่หวานนักเท่าสร้ากสมัครสมไรรักหนัก
อารมณ์หวานเหมือนขนมโศกา” ข้อความต่อไปนี้
ถ้าแบ่งวรรคตอนถูกต้อง จัดเป็นคำประพันธ์ประเภท
ใด

1. กาพย์ฉับบึง 16
2. กาพย์สุรางคนางค์ 28
3. กาพย์ยานี 11
4. อินทรวชิรฉันท
5. กลอนสุภาพ

10. “ให้ขาดช้อยช้อยมงคล คำรบสามหน เถลิมพระ
ฤกษ์เบิกธง ” ข้อความต่อไปนี้ถ้าแบ่งวรรคตอน
ถูกต้อง จัดเป็นคำประพันธ์ประเภทใด

1. กาพย์ฉับบึง 16
2. กาพย์สุรางคนางค์ 28
3. กาพย์ยานี 11
4. อินทรวชิรฉันท
5. กลอนสุภาพ

11. ข้อใดเป็นเหตุผลของวัสสการพราหมณ์ที่เห็นว่า
ได้เวลาที่จะเริ่มทำอุบายเพื่อทำลายความสามัคคี

1. กษัตริย์ลิจฉวีวาร ระวังเหือดระวางหาย
2. กุมารลิจฉวีวาร เสด็จพร้อมประชุมกัน
3. ก็เท่านั้นธเชิญให้ นิวัตในมิช้านาน
4. สหายราชพรธรรณา และต่างองค์ก็พาที
5. ปวงโอรสลิจฉวีดำ รินวิรุทธ์ก็สำ

12. ข้อใดเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน

1. กุมารอินทสังสัย มิเชื่อในพระวาทจา
สหายราช ๘ พรธรรณา และต่างองค์ก็พาที
2. พระอาจารย์สิเรียมไป ณ ช้างโน ๘ ไถถาม
อะไรเธอเสนอตาม วิสัยศัทยะล้ำเรา
3. จะถูกผิดกระไรอยู่ มนุษย์ผู้กระทำนา
และคูโคก็จูงมา ประเทียบไถมิใช่หรือ
4. กุมารนั้นสนองสา รวากย์วาทตามเลา
เฉลยพจน์กะครูเสา วภาพโดยคติมา

5. ตรีบัตวัสสการมา สถานราชเรียนพลัน
๘ แก่งเชิงภูมรณัน สนิทหนึ่งพระองค์ไป

13. คำประพันธ์ในข้อใดแสดงให้เห็นว่าชัดเจนว่า
กษัตริย์ลิจฉวีแตกความสามัคคี

1. เห็นเชิงพิเคราะห์ช่อง ขณะคล่องประสม
พราหมณ์เวทอุดม ๘ ก็ลอบแกล้งการณ
2. พิโรถกุมารองค์ เหมาะจะจงพยายาม
ยุครูเพราะเอาความ บ มิดีประเดตน
3. ละเมียดเตียนท่าน ก็เพราะท่านสเสนา
รพัตทลัทธา วและสุดจะขัดสน
4. ภูมิศลิฉวี
บ่ ชุมนุสมาน แม่แต่สักองค์ ฯ
5. กุมารนั้นสนองสา รวากย์วาทตามเลา
เฉลยพจน์กะครูเสา วภาพโดยคติมา

14. ผู้ใดมีบทบาทในการทำให้แคว้นวิชชีพ่ายแพ้แก่
แคว้นมคธ

1. พระเจ้าอชาตศัตรู
2. พระเทวทัต
3. พระเจ้าพิมพิสาร
4. วัสสการพราหมณ์
5. กษัตริย์ลิจฉวี

15. ข้อใดคือแก่นเรื่องหลักของเรื่องสามัคคีเภทคำ
ฉันท์

1. โทษของการแตกความสามัคคี ซึ่งนำหมู่คณะ
ไปสู่ความหายนะ
2. การใช้ปัญญาเอาชนะศัตรู
3. การใช้วิจารณ์ญาณก่อนการตัดสินใจ
4. การรู้จักเลือกใช้บุคคลที่เหมาะสมกับงาน
5. ความสามัคคี นำไปสู่ชัยชนะ

16. ข้อใดไม่จัดอยู่ในอภิธานิธรรม 7 ประการ

1. กุสสตรีกุลกุมารีให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง
2. หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์
3. เคารพสักการบูชาเจดีย์
4. บัญญัติสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ
5. เคารพนับถือผู้ใหญ่การเคารพและรับฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

17. การกระทำของวัสสการพราหมณ์ตรงกับข้อใด

1. เสียชีพอย่าเสียสัตย์
2. ปัญญามีอานุภาพกว่าชีวิต
3. ชีวิตคือการต่อสู้
4. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
5. แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร

18. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัยของกษัตริย์ลิจฉวี

1. ยอมทำเพื่อชาติบ้านเมือง
2. ขาดความรอบคอบและหุเบา
3. ไม่เห็นความสำคัญของบ้านเมือง
4. ยึดมั่นในหลักธรรม
5. เป็นผู้เสียสละ

19. คุณธรรมใดที่เหล่ากษัตริย์ลิจฉวียึดถือปฏิบัติมาช้านาน จนช่วยให้สามารถปกครองบ้านเมืองได้อย่างเข้มแข็ง

1. พรหมวิหาร
2. สามัคคีธรรม
3. ทศพิธราชธรรม
4. อภิธานิธรรม
5. อริยสัจ 4

20. ข้อใดไม่ได้หมายถึงวัสสการพราหมณ์

1. โดยเต็มกตัญญู กตเวทิตาครัน
ใหญ่ยิ่งและยากอัน นรอื่นจะอาจทน
2. ก็พ้อและต่อพิช ทุรพิฐิมาณจน
ลูโทสะสืบสน ธิพิพาทเสมอมา
3. ปลงอาตมน์นิราศรา ชคฤ์ฐานมุ่งไป
สู่เทศสถานไกล บุรรัฐวัชชี
4. ทิซังค์เงาะจงเจตน์ กลห้เหตุยุงเสริม
กระหน่ำและซ้ำเติม นฤพัทธก่อการณ
5. ละคร้งระหว่างครา ทินวารนานาน
เหมาะท่าทีชาจารย์ ธ ก็เชิญเสด็จไป

21. ลักษณะประการใดของพระเจ้าอชาตศัตรูที่นักเรียนไม่ควรยึดถือปฏิบัติตาม

1. เชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่
2. สำนึกในความผิดและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
3. เอื้ออาทรต่อผู้อื่น
4. ทำงานด้วยความรอบคอบ
5. สนใจประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

22. ข้อใดเป็นเหตุผลที่กล่าวว่า

“ขาดญาณพิจารณาตรอง ตริมลักปัจจักษ์เจือ”

1. เชื่ออรรถยุบลเอา รสเล้าก็ง่ายเหลือ
เหตุหาถมมากเมื่อ คติโมทเป็นมูล
2. ควรยกประโยชน์อื่น นรอื่นก็แลเหลียว
ดูบ้างและกลมเกลียว มิตรภาพผดุงครอง
3. ลาภผลสกลบรร ลุก่ป็นก็แบ่งไป
ตามมากและน้อยใจ สุจริตนิยมธรรม
4. พึงมรรยาทยึด สุประพฤติสงวนพรรค
รู้ริษยาอัน อุปเฉทไมตรี
5. ทิซังค์เงาะจงเจตน์ กลห้เหตุยุงเสริม
กระหน่ำและซ้ำเติม นฤพัทธก่อการณ

23. “ตั้งอินทโคปกะผวา มุหฬ่า ณ กองไฟ”

ข้อความนี้เปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนในเรื่องใด

1. ความหลง
2. ความอหิงสา
3. ความตื่นตระหนก
4. ความโอหัง
5. ความอิจฉาริษยา

24. “แยกพรรคสมรรคภิน ทนสิ้นบรองดอง
ขาดญาณพิจารณ์ตรง ตริมลักประจักษ์เจือ”

ฉันทน์ระบว่ภักษัตริย์ลิจฉวีบกพร่องในคุณธรรมข้อใด

1. สติและปัญญา
2. ขันติและปรีชาญาณ
3. สามัคคีและวิจารณ์ญาณ
4. สามัคคีและหิริโอตตัปปะ
5. สติสัมปชัญญะ

25. คำประพันธ์นี้เป็นตัวอย่างของเรื่องใด

“แม้มากฝึกงังไม้ ผิวใครจะใคร่ลอง
มัดกำกระนั้นบอง พลหักก็เต็มทน

1. สามัคคีเภท
2. สามัคคีธรรม
3. การทำงาน
4. การแตกความสามัคคี
5. การช่วยเหลือเกื้อกูล

26. ข้อความต่อไปนี้มีรสวรรณคดีตามข้อใด

สามยอดตลอดระยะระยับ วัชระวัชสลับรรณ
ข้อฟ้าตระการกลจะหยัน จะเยาะยั่วทมิฬพร
บราลีพิลาศศุภจรูญ นกศูลประภัสสร
หางหงส์ผจงพิจิตรงอน ดุจกวีกันภาลัย

1. เสาวرنี
2. นารีปราโมทย์
3. พิโรธาทัง
4. สัลลาปังคพิสัย
5. อุปมาอุปไมย

27. ข้อความต่อไปนี้ใช้โวหารภาพพจน์อย่างไร

เปรียบปานมหรณพที่ ทะนุที่ประทั้งความ
ร้อนกายกระหายอุทกยาม นรหากประสบเห็น
เอิบอ้อมกระหุ้มทวยคราว ระอุผวาก็ผ่อนเย็น
ยังอุณหมุญจนและเป็น สุขปิติดีใจ

1. อุปมาอุปไมย
2. อุปลักษณ์
3. สัญลักษณ์
4. อธิพจน์
5. สัทพจน์

28. พลหทัยศเห็นเช่นเห็น หาวเหาะเหาะเดิน

เดาะเตือนก็ตื่นตื่นชอย

จากคำประพันธ์ต่อไปนี้ มีความดีเด่นด้านใด

1. การเล่นสัมผัสอักษร
2. การเล่นความเปรียบ
3. การพรรณนาให้เห็นภาพชัดเจน
4. การแสดงคติธรรม
5. การเล่นคำ

29. บทประพันธ์ในข้อใดดีเด่นด้านการแสดง

ภาพเคลื่อนไหวมากที่สุด

1. แพรวแพรวพรายพรายข่ายกรอง
ก่องสกาวดาวทอง ทั้งฟูสุพรรณสรรถกล
2. ขุนอัศวอาตมโอบโอบาร รำทวนเทิดปาน
ประหนึ่งจะโถมโถมแทง
3. ต่างตัวติดไลดโดดลอย เริงเล่นแผ่นคอย
จะควบประกวอดอดพล
4. ขุนคชขึ้นคชชินชาญ คุมพลคชสาร
ละตัวกำแหงแข็งขัน
5. โอภาสอาภรณ์อัครภันท์
คชลักษณ์ปัลลันธน์ ก็เลิศก็ล้ำถ้อย

30. คำประพันธ์ข้อใดมีใช้ข้อคิดหรือข้อสอนใจ

1. เขี่ยมั่นเพราะฟันแพก

คณะแตกและต่างมา

ถือปฏิธานสา

หาสโทษพิโรธจง

2. แยกพรรคสมัครกิน

ทนสั้น บ ประองตอง

ขาดญาณพิจารณาตรง

ตรึงลักประจักษ์เจือ

3. เชื้ออรรถยุบลเอา

รสเล่าก็ง่ายเหลือ

เหตุหากธมากเมื่อ

คติโมหเป็นมูล

4. ควรชมนิยมจัด

ครูวิสสการพราหมณ์

เป็นเอกอุบายงาม

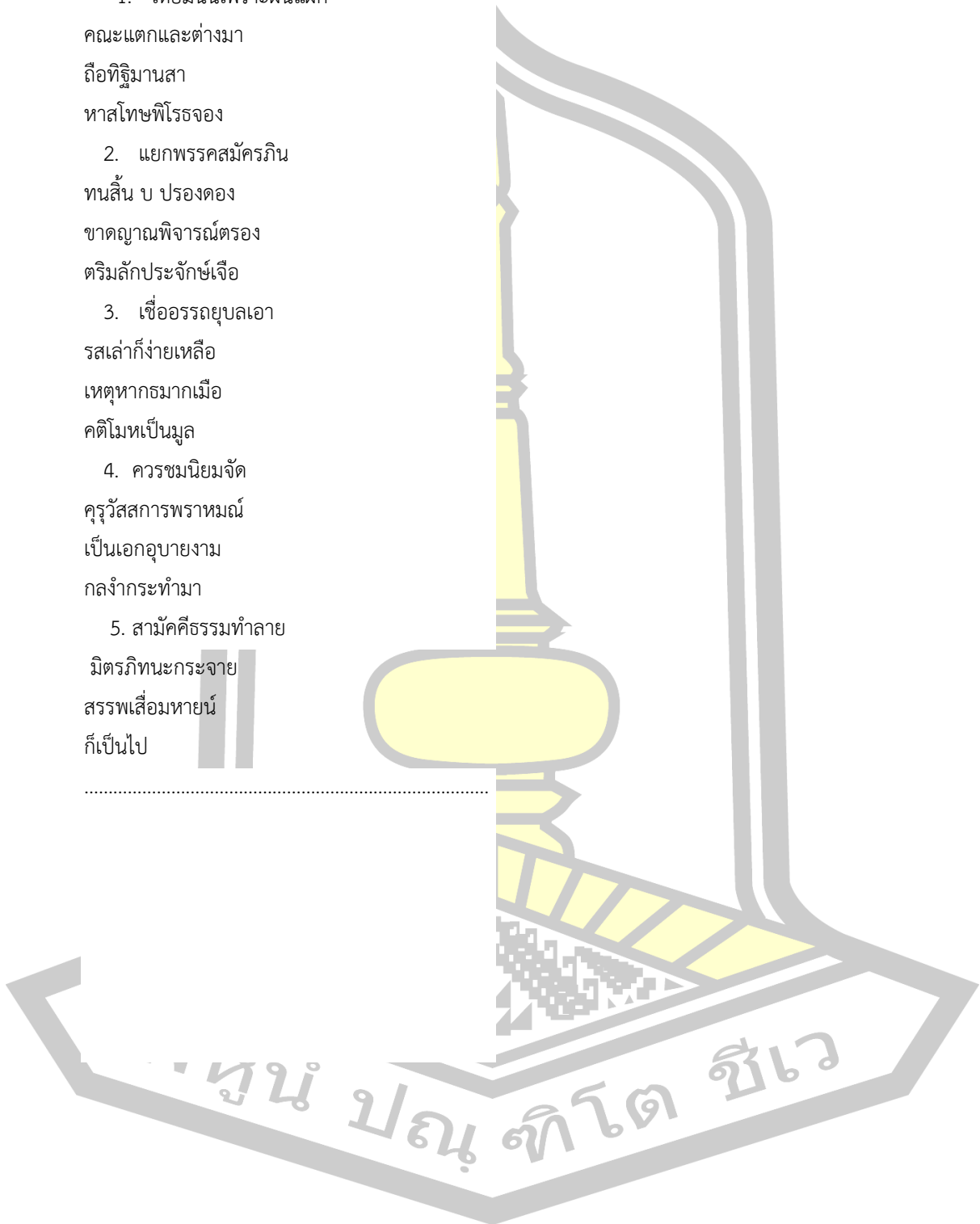
กล้งำกระทำมา

5. สามัคคีธรรมทำลาย

มิตรภินะกระจาย

สรรพเสื่อมหายน

ก็เป็นไป

ภาคผนวก ง
เครื่องมือในการปฏิบัติการ

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียน
กลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้ เป็นแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ขอความกรุณาท่านพิจารณาข้อรายการที่กำหนดให้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องที่ตรงกับความคิดเห็น และเขียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

อุษา หล้าหมื่น

พูน ปณ ทิโต ชีเว

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สามัคคีเกศาคำฉันทน์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียน
กลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. จุดประสงค์การเรียนรู้ 1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา 1.2 ใช้ภาษาเข้าใจง่าย					
2. สารการเรียนรู้ 2.1 เหมาะสมกับผู้เรียน 2.2 มีความยากง่ายพอเหมาะ 2.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์					
3. กิจกรรมการเรียนรู้ 3.1 เหมาะสมกับผู้เรียน 3.2 สอดคล้องกับสารการเรียนรู้ 3.3 มีความยากง่ายพอเหมาะ 3.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
4. รูปแบบ 4.1 น่าสนใจ สวยงาม 4.2 ภาพประกอบเหมาะสม					
5. การใช้ภาษา 5.1 ตัวอักษรชัดเจน เข้าใจง่าย 5.2 คำอธิบายชัดเจน เข้าใจง่าย					
6. การประเมินผล 6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ 6.2 ครอบคลุมเนื้อหา					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้กับข้อสอบ
คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่า ข้อสอบแต่ละข้อต่อไปนี้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่
โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง +1 , 0 , -1 ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่า จุดประสงค์การเรียนรู้นั้นสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
0 เมื่อไม่แน่ใจว่า จุดประสงค์การเรียนรู้นั้นสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
-1 เมื่อแน่ใจว่า จุดประสงค์การเรียนรู้นั้นไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
ศึกษาวรรณคดีเรื่องสามัคคีเภท คำฉันท์ ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และพิจารณาคุณค่าของวรรณคดีเรื่องนี้ได้	บอกความเป็นมาของเรื่องสามัคคีเภท คำฉันท์ที่ได้	1. “สามัคคีเภท” มีหมายความว่าอย่างไร 1. ความสามัคคีของคนในประเทศ 2. การให้ความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะ 3. การแตกความสามัคคี 4. ความริ้วร้าวในหมู่คณะ 5. การทำงานร่วมกันโดยขาดความสามัคคี			
		2. สามัคคีเภทคำฉันท์แต่งขึ้นในสมัยใด และใครเป็นผู้แต่ง 1. สมัยรัชกาลที่ 5 โดยกรมพระยาดำรงราชานุภาพ 2. สมัยรัชกาลที่ 6 โดยนายชิต บุรทัต 3. สมัยรัชกาลที่ 4 โดยหม่อมเจ้าอิศรญาณ 4. สมัยรัชกาลที่ 3 โดยสมเด็จพระบรมชนกนาถ ชิโนรส 5. สมัยรัชกาลที่ 2 โดย นายรินทรธิเบศร์ (อินทร์)			
	อธิบายลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันทได้	3. ฉันทชนิดใดถ้าไม่นับ ครุ ลหุ จะมีลักษณะคล้ายกับกาพย์ยานี 11 1. วสันตติลกฉันท 2. อินทรวชิรฉันท 3. วิชชุมมาลาฉันท 4. มาณวกฉันท 5. สัทธาฉันท			
		4. คำประพันธ์ชนิดใดบังคับใช้คำกรทุกพยางค์ 1. วสันตติลกฉันท 2. อินทรวชิรฉันท 3. วิชชุมมาลาฉันท 4. มาณวกฉันท 5. สัทธาฉันท			

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
		5. คำประพันธ์ต่อไปนี้เป็นคำประพันธ์ชนิดใด “พึงมรยาทยืด สุประพตีสงวนพรรค รือริษยาอัน อุเบทไมตรี” 1. วสันตติลกฉันท 2. อินทวิเชียรฉันท 3. วิชชุมมาลาฉันท 4. มาถวฉันท 5. สัทธาฉันท			
		6. ฉันทที่เป็นคำตอบในข้อ 5 มีลีลาประการใด 1. แพรพรวดดุจเม็ดฝน 2. เป็นประกายแวววับดุจแก้วของพระอินทร์ 3. สง่างามดุจเสื่อผยอง 4. คึกคัก เร้าใจ ดุจโคบาลใช้ปฏักแทงวัว 5. สวยงามดุจสายฟ้าของพระอินทร์			
	อธิบายลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้	7. ข้อใดเป็นการกล่าวถึงฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11 ได้ถูกต้อง 1. กาพย์ยานี 11 1 บท มี 2 บาท 2. กาพย์ยานี 11 1 บท มี 3 วรรค 3. กาพย์ยานี 11 1 บท มี 5 วรรค 4. กาพย์ยานี 11 1 บท มี 2 วรรค 5. กาพย์ยานี 11 1 บาท มี 4 วรรค			
		8. 1. งามสง่าภูเขาใหญ่ 2. แดนดินถิ่นโนรา 3. ไม้รู้สิ้นถิ่นพัทลุง 4. เลื่องชื่อระบือไกล ข้อใดเรียงลำดับกาพย์ยานี 11 ได้เหมาะสมที่สุด 1. 2-1-4-3 2. 2-3-4-1 3. 2-4-3-1 4. 3-1-4-3 5. 4-1-2-3			

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
		9. “หวานไฉ่ไม่หวานนักเท่าศรีกรม์ศรีกรม์ไรรักหนักอารมณ्हวานเหมือนหม่อมโตกา” ข้อความต่อไปนี้ถ้าแบ่งวรรคตอนถูกต้อง จัดเป็นคำประพันธ์ประเภทใด 1. กาพย์ฉับ 16 2. กาพย์สุรางคนางค์ 2๘ 3. กาพย์ยานี 11 4. อินทริวิเชียรฉันท 5. กลอนสุภาพ			
		10. “ให้ฆาตฆ้องชัยมงคล คารบสามหน เฉลิมพระฤกษ์เบิกธง ” ข้อความต่อไปนี้ถ้าแบ่งวรรคตอนถูกต้องเป็นคำประพันธ์ประเภทใด 1. กาพย์ฉับ 16 2. กาพย์สุรางคนางค์ 2๘ 3. กาพย์ยานี 11 4. อินทริวิเชียรฉันท 5. กลอนสุภาพ			
	วิเคราะห์บทเด่นและเรื่องย่อสามัคคีเกศาคำฉันทได้	11. ข้อใดเป็นเหตุผลของวัสสการพราหมณ์ที่เห็นว่าได้เวลาที่จะเริ่มทำอุบายเพื่อทำลายความสามัคคี 1. กษัตริย์ลิจฉวีวาร ระวังเหือดระแวงหาย 2. กุมารลิจฉวีวาร เสด็จพร้อมประชุมกัน 3. ก็เท่านั้นธเชิญให้ นิวัตในมิช้านาน 4. สหายราชพรธมนา และต่างองค์ก็พาที่ 5. ปวงโอรสลิจฉวีดำ รินวิรุจก็สำ			
		12. ข้อใดเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน 1. กุมารอินทสีงสัย มิเชื่อในพระวาทาสหายราช ๖ พรธมนา และต่างองค์ก็พาที่ 2. พระอาจารย์สิเรียกไป ณ ช้างใน ๖ ไต่ถามอะไรเธอเสนอตาม วีสัตย์กะสำเรา 3. จะถูกผิดกระไรอยู่ มนุษย์ผู้กระทำนาและคูโคก็จูงมา ประเทียบไถมิใช่หรือ 4. กุมารนั้นสนองสา รวากย์วาทตามเลา เฉลยพจน์กะครูเสา วภาพโดยคดีมา			

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
		<p>5. วัตถุประสงค์สาระมา สถานราชเรียนพลัน ธ แก่งเชิงภูมรณัน สนิทหนึ่งพระองค์ไป</p>			
		<p>13. คำประพันธ์ในข้อใดแสดงให้เห็นว่าชัดเจนว่ากษัตริย์ลิจฉวีแตกความสามัคคี</p> <p>1. เห็นเชิงพิเคราะห์ช่อง ชนะคล้องประสพสม พราหมณ์เวทอุดม ธ ก็ลอบแกลงการณ</p> <p>2. พิโรธกุมารองค์ เหมาะเจาะจงพยายาม ยุครูเพราะเอาความ บ มิติประเดตน</p> <p>3. ละเมิดติเตียนท่าน ก็เพราะท่านลิแสนสา รพัตทลิตภา วและสุดจะขัดสน</p> <p>4. ภูมิศลิฉวี วัชชีรัฐบาล บ ชุมนุมสมาน แมแต่สักองค์ ฯ</p> <p>5. กุมารนั้นสนองสา รวากย์วาทตามเลา เฉลยพจนกะครูเสา วภาพโดยคติมา</p>			
		<p>14. ผู้ใดมีบทบาทในการทำให้แคว้นวัชชีพ่ายแพ้แก่แคว้นมคธ</p> <p>1. พระเจ้าอชาตศัตรู</p> <p>2. พระเทวทัต</p> <p>3. พระเจ้าพิมพิสาร</p> <p>4. วัสสการพราหมณ์</p> <p>5. กษัตริย์ลิจฉวี</p>			
	<p>วิเคราะห์แนวคิดสำคัญจากเรื่องได้</p>	<p>15. ข้อใดคือแก่นเรื่องหลักของเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์</p> <p>1. โทษของการแตกความสามัคคี ซึ่งนำหมู่คณะไปสู่ความหายนะ</p> <p>2. การใช้ปัญญาเอาชนะศัตรู</p> <p>3. การใช้วิจารณ์ญาณก่อนการตัดสินใจ</p> <p>4. การรู้จักเลือกใช้นุคคลให้เหมาะสมกับงาน</p> <p>5. ความสามัคคี นำไปสู่ชัยชนะ</p>			

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
		16. ข้อใดไม่จัดอยู่ในอภิธานิธรรม ๗ ประการ 1. กุสตรีกุฎุมาริให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง 2. หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ 3. เคารพสักการะบูชาเจดีย์ 4. บัญญัติสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ 5. เคารพนับถือผู้ใหญ่การเคารพและรับฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่			
		17. การกระทำของวัสสการพราหมณ์ตรงกับข้อใด 1. เสียชีพอย่าเสียสัตย์ 2. ปัญญา มีอานุภาพกว่าชีวิต 3. ชีวิตคือการต่อสู้ 4. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว 5. แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร			
		18. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัยของกษัตริย์ลิจฉวี 1. ยอมทำเพื่อชาติบ้านเมือง 2. ขาดความรอบคอบและหุเบา 3. ไม่เห็นความสำคัญของบ้านเมือง 4. ยึดมั่นในหลักธรรม 5. เป็นผู้เสียสละ			
	วิเคราะห์คุณค่าด้านสังคมได้	19. คุณธรรมใดที่เหล่ากษัตริย์ลิจฉวียึดถือปฏิบัติมาช้านานจนช่วยให้สามารถปกครองบ้านเมืองได้อย่างเข้มแข็ง 1. พรหมวิหาร 2. สามัคคีธรรม 3. ทศพิธราชธรรม 4. อภิธานิธรรม 5. อริยสัจ 4			
		20. ข้อใดไม่ได้หมายถึงวัสสการพราหมณ์ 1. โดยเต็มกตัญญู กตเวทิตาครัน ใหญ่ยิ่งและยากอัน นรอื่นจะอาจทน 2. ก็พ้อและต่อพิช ทุรทีฐิมานจน ลูโทสะสืบสน อิพิพาทเสมอมา 3. ปลงอาตมนิราศรา ชกฤห์ฐานมุ่งไป สู่เทศสถานไกล บุรรัฐวิซซี			

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
		4. ทิซังค์เงาะจงเจตน์ ภาระหน้าและซ้ำเติม 5. ละครั้งระหว่างครา เหมาะท่าที่ชาจารย์ กสิทธิ์เหตุยงเสริม นฤพัทธก่อการณ์ ทินวารนานนาน ฐ ก็เชิญเสด็จไป			
		21. ลักษณะประการใดของพระเจ้าอชาตศัตรูที่นักเรียนไม่ควรมียึดถือปฏิบัติตาม 1. เชื้อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ 2. สำนึกในความผิดและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3. เอื้ออาทรต่อผู้อื่น 4. ทำงานด้วยความรอบคอบ 5. สนใจในประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน			
		22. ข้อใดเป็นเหตุผลที่กล่าวว่ “ชาตญาณพิจารณาตรง ตรึงลักประจักษ์เจือ” 1. เชื้ออรรณยุบลเอา เหตุหกรมมากเมื่อ 2. ควรรยกประโยชน์ยื่น ดูบ้างและกลมเกลียว 3. ลภผลสกลบรร ตามมากและน้อยใจ 4. พึงมรรยาทียัด รือริชยาอัน 5. ทิซังค์เงาะจงเจตน์ ภาระหน้าและซ้ำเติม ตรึงลักประจักษ์เจือ รสเล่าก็งายเหลือ คติโมทเป็นมูล นรอื่นก็แลเหลือว มิตรภาพผดุงครอง ลูกก็ปันก็แบ่งไป สุจริตนิมธธรรม สุประพตีสงวนพรรค อุปเฉทไมตรี กสิทธิ์เหตุยงเสริม นฤพัทธก่อการณ์			
	วิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ได้	23. “ตั้งอินทโคปกะผวา ข้อความนี้เปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนในเรื่องใด 1. ความหลง 2. ความอึกเขิม 3. ความตื่นตระหนก 4. ความโอหังอวดดี 5. ความอิจฉาริษยา			
		24. “แยกพรรคสมรรคภิน ชาตญาณพิจารณาตรง ทนสิ้นบปรองดอง ตรึงลักประจักษ์เจือ”			

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
		ฉันทน์ระบุว่ากษัตริย์ลิจฉวีบกพร่องในคุณธรรมข้อใด 1. สติและปัญญา 2. ชันติและปรีชาญาณ 3. สามัคคีและวิจารณ์ญาณ 4. สามัคคีและหิริโอตตัปปะ 5. สติสัมปชัญญะ			
		25. คำประพันธ์นี้เป็นตัวอย่างของเรื่องใด “แม้มากฝิ่งไม้ ผิวใครจะใคร่ลง มัดกำกระนั้นป้อง พลหักก็เต็มทน 1. สามัคคีเภท 2. สามัคคีธรรม 3. การทำงาน 4. การแตกความสามัคคี 5. การช่วยเหลือเกื้อกูล			
		26. ข้อความต่อไปนี้มีรสวรรณคดีตามข้อใด สามยอดตลอดระยะระยะยับ ะวะวะบสลับพรรณ ข้อฟ้าตระการกลจะหยั่น จะเยาะยั่วที่ข้มพร บราลีพิลาศศุภจรรยา นกศุลประภัสสร หางหงส์ผจงพิจิตรงอน ดูจกัวกันภਾਲัย 1. เสาวرنี 2. นารีปราโมทย์ 3. พิโรธวาที 4. สัลลาปังคพิสัย 5. อุปมาอุปไมย			
	การนำข้อคิด ไปใช้ในชีวิต ประจำ วันได้	27. ข้อความต่อไปนี้ใช้โวหารภาพพจน์อย่างไร เปรียบปานมหรรรณพที่ ทะนุที่ประทั่งความ ร้อนกายกระหายอุทกยาม นรหากประสบเห็น เอ็บอิมกระหิมหทยคราว ระบุผ่าวก็ผ่อนเย็น ยังอุณทุมมูจนและเป็น สุขปีติดีใจ 1. อุปมาอุปไมย 2. อุปลักษณะ 3. สัญลักษณ์ 4. อธิพจน์ 5. สัทพจน์			

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	ผลการพิจารณาความสอดคล้อง		
			+1	0	-1
		28. พลหทัยพิศเห็นเช่นเห็น หาวเหาะเหาะเดิน เดาะเตือนก็เด่นตั้นชอย จากคำประพันธ์ต่อไปนี้ มีความดีเด่นด้านใด 1. การเล่นสัมผัสอักษร 2. การเล่นความเปรียบ 3. การพรรณนาให้เห็นภาพชัดเจน 4. การแสดงคติธรรม 5. การเล่นคำ			
		29. บทประพันธ์ในข้อใดดีเด่นด้านการแสดงภาพเคลื่อนไหวมากที่สุด 1. แพร้วแพร้วพรายพรายข่ายกรอง ก่องสกาวดาวทอง ทั้งฟูสุพรรณสรรดกล 2. ชุนอัครวาทมโอบโอบหาร รำทวนเทิดปาน ประหนึ่งจะโถมโถมแทง 3. ต่างตัวดีดโลดโดดลอย เริงเล่นแผ่นคอย จะควบประกวอดวอดพล 4. ชุนคชขึ้นคชชินชาญ คุมพลคชสาร ละตัวกำแหงแข็งขัน 5. โอภาสอาภรณ์อัครภันท์ คชลักษณ์ปลันธน์ ก็เลิศก็ล้ำล้ายอง			
		30. คำประพันธ์ข้อใดมิใช่ข้อคิดหรือข้อสอนใจ 1. เหี้ยมมันเพราะผันแพก คณะแตกและต่างมา ถือทีริฐิมานสา หาสโทษพิโรธจง 2. แยกพรรคสมัครกิน ทนสิ้น บ ปรองดอง ขาดญาณพิจารณาตรอง ตริมลั้กประจักษ์เจือ 3. เชื้ออรรถยุบลเอา รสเล่าก็ง่ายเหลือ เหตุหากธมมากเมื่อ คติโมทเป็นมูล 4. ควรมนิมจัด คุรุวิัสสการพราหมณ์ เป็นเอกอุบายงาม กลงำกระทำมา 5. สามัคคีธรรมทำลาย มิตรภินนะกระจาย สรรพเสื่อมหายน ก็เป็นไป			

ภาคผนวก จ
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 18 ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. จุดประสงค์การเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 ใช้ภาษาเข้าใจง่าย	5	4	4	3	5	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
2. สารการเรียนรู้								
2.1 เหมาะสมกับผู้เรียน	5	5	5	4	4	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
2.2 มีความยากง่ายพอเหมาะ	5	4	4	3	4	4.00	0.71	เหมาะสมมาก
2.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์	4	4	4	5	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
3. กิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 เหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	4	5	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
3.2 สอดคล้องกับสารการเรียนรู้	5	4	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
3.3 มีความยากง่ายพอเหมาะ	3	4	5	4	5	4.00	0.71	เหมาะสมมาก
3.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3	5	4	4	5	4.40	0.89	เหมาะสมมาก
4. รูปแบบ								
4.1 น่าสนใจ สวยงาม	5	3	4	4	5	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.2 ภาพประกอบเหมาะสม	5	3	4	4	5	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
5. การใช้ภาษา								
5.1 ตัวอักษรชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
5.2 คำอธิบายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
6. การประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	4	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
6.2 ครอบคลุมเนื้อหา	5	3	5	4	4	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
รวม						4.32	0.67	เหมาะสมมาก

ตาราง 19 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคี
 เกณฑ์ค่าฉันท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
28	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
29	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
30	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม

ตาราง 20 สรุปผลการวิเคราะห์ผลการทดลองใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง
สามัคคีเภทคำฉันท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบ วิเคราะห์หาความ
ยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

ข้อที่	จำนวนกลุ่มสูง ที่ตอบถูก	จำนวนกลุ่มต่ำ ที่ตอบถูก	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจ จำแนก	สรุป
1	12	8	0.63	0.46	✓
2	11	11	0.69	0.64	✓
3	11	9	0.63	0.52	✓
4	12	10	0.69	0.58	✓
5	13	8	0.66	0.46	✓
6	12	8	0.63	0.46	✓
7	11	10	0.66	0.58	✓
8	13	8	0.66	0.46	✓
9	12	9	0.66	0.52	✓
10	13	10	0.72	0.58	✓
11	12	9	0.66	0.52	✓
12	11	10	0.66	0.58	✓
13	11	9	0.63	0.52	✓
14	12	8	0.63	0.46	✓
15	12	10	0.69	0.58	✓
16	12	7	0.59	0.40	✓
17	12	8	0.63	0.46	✓
18	12	11	0.72	0.64	✓
19	13	5	0.56	0.28	✓
20	12	8	0.63	0.46	✓
21	13	9	0.69	0.52	✓
22	13	8	0.66	0.46	✓
23	12	6	0.56	0.34	✓
24	11	8	0.59	0.46	✓
25	11	8	0.59	0.46	✓
26	12	7	0.59	0.40	✓
27	12	8	0.63	0.46	✓
28	10	10	0.63	0.59	✓

ตาราง 20 สรุปผลการวิเคราะห์ผลการทดลองใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบ วิเคราะห์หาความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนกลุ่มสูง ที่ตอบถูก	จำนวนกลุ่มต่ำ ที่ตอบถูก	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจ จำแนก	สรุป
29	10	10	0.63	0.59	✓
30	12	8	0.63	0.46	✓
	ค่าเฉลี่ย		0.64	0.50	
	ค่าความเชื่อมั่น		0.93		

จากตาราง 20 ได้นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 เพื่อหาคุณภาพข้อสอบรายข้อ ได้แก่ ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก ซึ่งมีค่าความยาก (P) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.80 จากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมข้อสอบฉบับจริง จำนวน 30 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นแบบวิธีการสอบซ้ำนั้น ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้มีค่า 0.93 แสดงว่า แบบทดสอบชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูง

ตาราง 21 ผลการทดสอบรายวิชาภาษาไทย เรื่อง "สามัคคีเภทคำฉันท์"

เลขที่	ผลการทดสอบรายวิชาภาษาไทย เรื่อง "สามัคคีเภทคำฉันท์"	
	ก่อนการเรียนการสอน (30)	หลังการเรียนการสอน (30)
1	10	16
2	10	17
3	10	20
4	10	21
5	10	22
6	10	22
7	12	22
8	14	23
9	15	23
10	15	24

ตาราง 21 ผลการทดสอบรายวิชาภาษาไทย เรื่อง "สามัคคีเภทคำฉันท์" (ต่อ)

เลขที่	ผลการทดสอบรายวิชาภาษาไทย เรื่อง "สามัคคีเภทคำฉันท์"	
	ก่อนการเรียนการสอน (30)	หลังการเรียนการสอน (30)
11	15	24
12	16	24
13	16	24
14	16	26
15	16	26
16	17	26
17	17	27
18	17	27
19	18	27
20	18	28
21	18	28
22	19	28
23	19	29
24	19	29
25	20	30
รวม	377	613
\bar{x}	15.08	24.52
S.D.	3.39	3.64
%	50.27	81.73

ตาราง 22 การวิเคราะห์ T – TEST DEPENDENT ก่อนเรียนและหลังเรียน

T-Test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	VAR00001	24.5200	25	3.64143	.72829
	VAR00002	15.0800	25	3.39018	.67804

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Significance	
			One-Sided p	Two-Sided p
Pair 1 VAR00001 & VAR00002	25	.928	<.001	<.001

Paired Samples Test

	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Paired Differences	
				95 % Confidence Interval of the ...	Lower
Pair 1 VAR00001 - VAR00002	9.44000	1.35647	.27129	8.88008	

Paired Samples Test

	Paired ...	95 % Confidence Interval of the ...	t	df	Significance		
					Upper	One-Sided p	Two-Sided p
Pair 1 VAR00001 - VAR00002	9.99992	34.796	24	<.001	<.001		

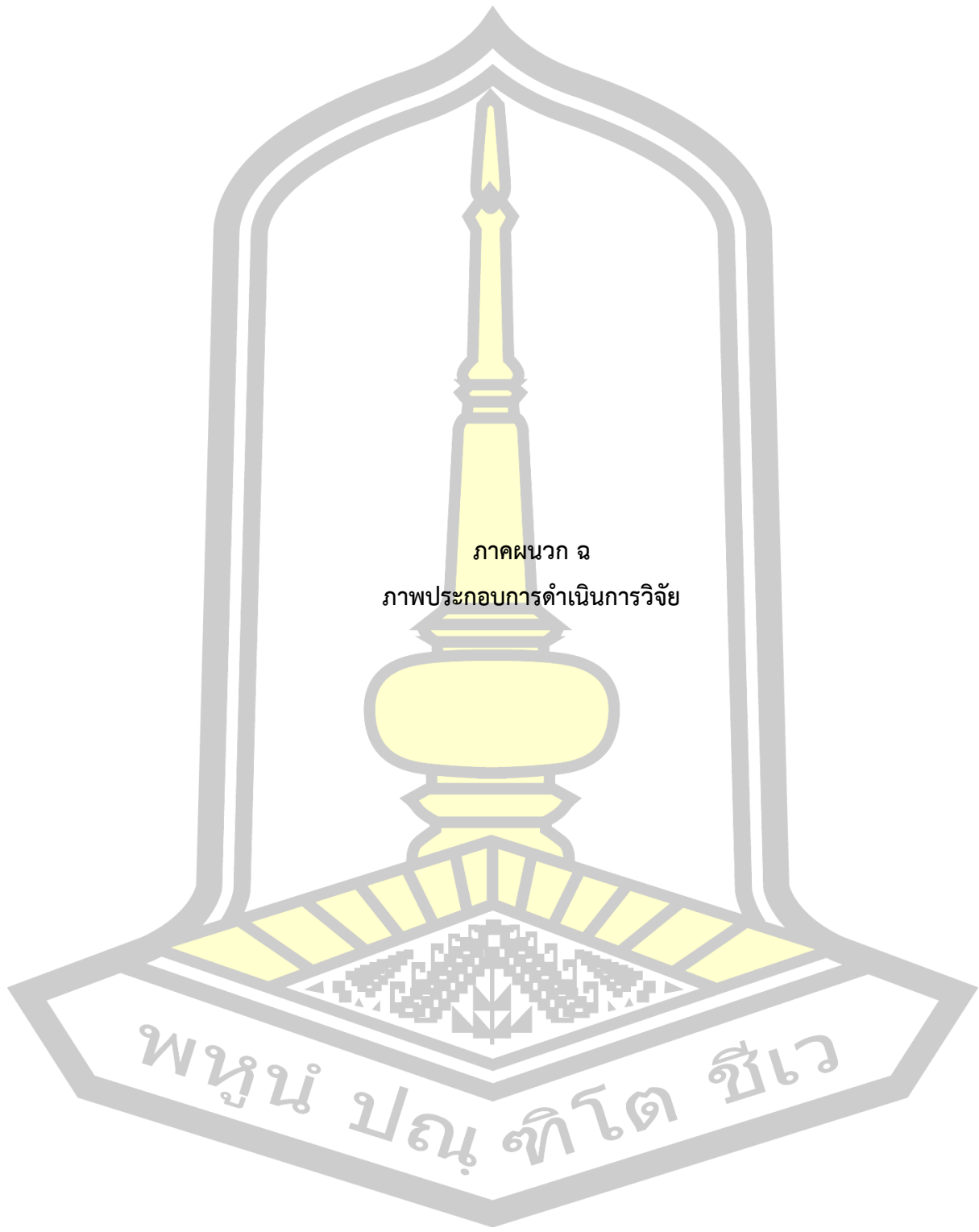
Paired Samples Effect Sizes

	Standardizer ^a	Point Estimate	95 % ...	
			Lower	Upper
Pair 1 VAR00001 - VAR00002	Cohen's d	1.35647	6.959	4.961
	Hedges' correction	1.40078	6.739	4.804

Paired Samples Effect Sizes

	95 % ...	
		Upper
Pair 1 VAR00001 - VAR00002	Cohen's d	8.949
	Hedges' correction	8.666

- a. The denominator used in estimating the effect sizes.
Cohen's d uses the sample standard deviation of the mean difference.
Hedges' correction uses the sample standard deviation of the mean difference, plus a correction factor.

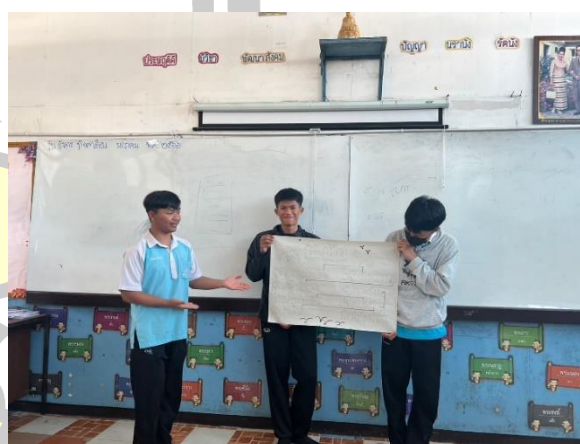
ภาคผนวก ฉ
ภาพประกอบการดำเนินการวิจัย

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการ
เรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้
GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเภทคำฉันท์ โดยใช้การจัดการ
เรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้
GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาพประกอบสื่อการสอนประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สามัคคีเกทคำฉันทน์
โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ร่วมกับ
กิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวอุษา หล้าหมื่น
วันเกิด	วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2537
สถานที่เกิด	อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 63 หมู่ 8 บ้านน้ำคำ ตำบลธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32130
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ข้าราชการครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านน้ำคำ ตำบลธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 รหัสไปรษณีย์ 32130
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2549 ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านน้ำคำ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2552 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนธาตุศรีนคร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2555 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัตนบุรี อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2561 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พ.ศ. 2566 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ์ ปณุ์ ทิโต ชีเว